

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
119

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

251. Προσαρμογή διατάξεων προς τις ρυθμίσεις του Ν. 1586/1986 «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις». 1
252. Μέτρηση και έλεγχος των αερίων εκπομπών και εκπομπών καπνού των αεροσκαφών. 2

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 251

(1)

Προσαρμογή διατάξεων προς τις ρυθμίσεις του Ν. 1586/1986 «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 16 του Ν. 1586/86.

2. Την απόφαση του Πρωθυπουργού αριθ. 8257/9.8.1985 (ΦΕΚ 492/Β/9.8.1985) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης Μιλτιάδη Παπαϊωάννου».

3. Την αριθ. 358/1986 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο.

1. Στο β' εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του Π.Δ. 611/1977, αντί της φράσης «επί βαθμύ τουλάχιστον β» τίθεται η φράση «επί βαθμύ τουλάχιστον Β».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 87 του Π.Δ. 611/1977, η φράση «του μεν Δημοσίου μέχρι και του βου βαθμού, των νομικών δε προσώπων δημοσίου δικαίου μέχρι και του 4ου βαθμού», διαγράφεται. Στο τέλος της ίδιας παραγράφου προστίθεται δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής: «Δεν διανύουν τη δοκιμαστική υπηρεσία οι βάσει ειδικών διατάξεων απευθείας διοριζόμενοι με βαθμό Α».

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 143 του Π.Δ. 611/1977, αντί της φράσης «υπαλλήλων επί 5ου βαθμύ τουλάχιστον» τίθεται η φράση «υπαλλήλων με βαθμό Α».

4. Στην παράγραφο 1β, του άρθρου 217 του Π.Δ. 611/1977, η φράση «από του 4ου βαθμού και κάτω» διαγράφεται.

5. Στην παράγραφο 1δ, του άρθρου 217, του Π.Δ. 611/1977, αντί της φράσης «από του βου βαθμού και κάτω» τίθεται η φράση: «από του βαθμού Β' και κάτω».

6. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 276 του Π.Δ. 611/1977, αντί της φράσης «έου βαθμού και κάτω» τίθεται η φράση «βαθμού Β' και κάτω». Επίσης στο τέλος του ίδιου εδαφίου αντί της φράσης «επί 2ου τουλάχιστον βαθμύ» τίθεται η φράση «με βαθμό Α'».

7. Μέχρι την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 13 του Ν. 1586/1986, όπου στις οργανικές διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα αναπλήρωσης προϊστάμενων προβλέπεται ότι τον προϊστάμενο αναπληρώνει μεταξύ ισοβάθμων ο αρχαιότερος, η αναπλήρωση γίνεται ως εξής:

Σε περίπτωση που οι προϊστάμενοι όλων των τμημάτων μιας Διεύθυνσης είναι ισοβάθμοι, τον προϊστάμενο της Δ/σης αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο προϊστάμενος της αμείωως υποκείμενης οργανικής μονάδας κατά τη σειρά που οι υποκείμενες οργανικές μονάδες αναφέρονται στον οργανισμό της οικείας Υπηρεσίας ή υπάλληλος της ίδιας διεύθυνσης που κατατάχθηκε στο βαθμό Α' από τον 5ο τουλάχιστον βαθμό ή προϊστάμενος άλλης διεύθυνσης που ορίζεται από το αρμόδιο για ορισμό προϊσταμένων Διεύθυνσης όργανο.

Σε περίπτωση που οι υπάλληλοι του τμήματος είναι ομοβαθμοί, τον προϊστάμενο του τμήματος αναπληρώνει στα καθήκοντά του υπάλληλος του ίδιου ή άλλου τμήματος με βαθμό Α' ή προϊστάμενος άλλου τμήματος που ορίζεται από το αρμόδιο για ορισμό προϊσταμένων τμήματος όργανο.

8. Μέχρι την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν. 1586/1986, σε περίπτωση ορισμού νέων μελών υπηρεσιακού συμβουλίου ως μέλη ορίζονται υπάλληλοι βαθμού Α' που έχουν καταταγεί στο βαθμό αυτό από τους βαθμούς και τους κλάδους που προβλέπονται για το διορισμό μελών στις αποφάσεις συγκρότησης των υπηρεσιακών συμβουλίων.

Στον Υφυπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 10 Ιουλίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΣΕΥΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Μέτρηση και έλεγχος των αερίων εκπομπών και εκπομπών καπνού των αεροσκαφών. (2)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) Του άρθρου 9 του Ν. 5017/1931 «περί Πολιτικής Αεροπορίας» (ΦΕΚ 158/Α/13.6.31), β) των άρθρων 37 και 90 της στο Σικάγο υπογραφείσης την 7.12.1944 σύμβασης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας της κυρωθείσης με το Ν. 211/1947 «περί κυρώσεως της εν Σικάγο τη 7η Δεκεμβρίου 1944 υπογραφείσης συμβάσεως διεθνούς πολιτικής αεροπορίας» (ΦΕΚ 35/Α/28.2.47), γ) της κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών ΔΟΝΣ/15467/16.5.1986 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών στους Υφυπουργούς Μεταφορών και Επικοινωνιών» (ΦΕΚ 342/Β/16.5.1986).

2. Τη 216/1986 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποφασίζουμε:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Ορισμοί (Definitions)

Για την εφαρμογή του παρόντος νοείται:

- **Μετάψωση (afterburning)**: Λειτουργία του κινητήρα κατά την οποία χρησιμοποιείται ένα σύστημα καύσης που τροφοδοτείται από τα καυστέρια της πρώτης καύσης.
- **Φάση προσέγγισης (Approach phase)**: Η λειτουργική φάση που ορίζεται από το χρόνο κατά τη διάρκεια του οποίου ο κινητήρας εργάζεται στον τρόπο λειτουργίας για προσέγγιση.
- **Φάση αναρρίχησης (Climb phase)**: Η λειτουργική φάση που ορίζεται από το χρόνο κατά τη διάρκεια του οποίου ο κινητήρας εργάζεται στον τρόπο λειτουργίας για αναρρίχηση.
- **Χρόνος κατασκευής (Date of manufacture)**: Η ημερομηνία έκδοσης του εγγράφου, που πιστοποιείται ότι το αεροσκάφος ή ο κινητήρας αντίστοιχα, συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του τύπου ή της ημερομηνίας ενός ανάλογου εγγράφου.
- **Μεταφραστική τύπος (Derivative version)**: Ο αεροσπρωτοκινητήρας αεροσκάφους της ίδιας γενικής όπως ο αρχικός τύπος του κινητήρα που έτυχε πιστοποιητικού και που έχει χαρακτηριστικά, τα οποία διατηρούν τη σχεδίαση του βασικού πηρήφου του κινητήρα και του συστήματος καύσης του αερίου μοντέλου και για τον οποίο δεν έχουν αλλεπάλληλες παραλλαγές, που προκύπτουν από την πιστοποιητική αρχή.
- **Οξείδια του αζώτου (Oxides of nitrogen)**: Το σύνολο των ποσοτήτων του νιτρικού οξέος και του διοξειδίου του αζώτου που περιέχεται σε ένα δείγμα αερίου και που υπολογίζεται σαν να είχαν τη μορφή διοξειδίου του αζώτου.
- **Λόγος πίεσης αναφοράς (Reference pressure ratio)**: Ο λόγος της μέσης ολικής πίεσης στο επίπεδο εκβολής του συμπιεστού προς τη μέση ολική πίεση στο επίπεδο εισόδου της συμπιεστής, όταν ο κινητήρας αναπτύσσει ωστική ισχύ απογέλισης, μετρούμενη με τη διεθνή πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη της θάλασσας.
- **Καπνός (Smoke)**: Τα απανθωμένα υλικά που περιέχονται στα εκπνεόμενα καυστέρια και τα οποία εμποδίζουν τη διάδοση του φωτός.
- **Αριθμός καπνού (Smoke Number)**: Ο αδιάσπαστος όρος που καθορίζει το ποσό του εκπνεόμενου καπνού.
- **Φάση απογέλισης (Take-off phase)**: Η λειτουργική φάση που ορίζεται με το χρόνο κατά τη διάρκεια του οποίου ο κινητήρας λειτουργεί στην προβλεπόμενη έξοδο.
- **Προβλεπόμενη έξοδος (Rated output)**: Όσον αφορά τις εκπομπές του κινητήρα, θεωρείται η μέγιστη ισχύς/δύναμη που διατίθεται για την απογέλιση κάτω από κανονικές λειτουργικές συνθήκες στις στατικές συνθήκες της Διεθνούς πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA) στη στάθμη θάλασσας, χωρίς τη χρησιμοποίηση ψεκασμού νερού, όπως εγκρίνεται από την πιστοποιητική αρχή. Η δόση εκφράζεται σε χιλιοστόντονο.
- **Τροχοδρόμηση/λειτουργία εδάφους (Taxi/ground idle)**: Οι λειτουργικές φάσεις που περιλαμβάνουν την τροχοδρόμηση και την στάση, μεταξύ της αρχής της εκκίνησης του προωστικού κινητήρα (ον) και της αρχής της τροχοδρόμησης για απογέλιση και, μεταξύ του χρόνου στροφής στο διάδρομο και του τέλους της λειτουργίας όλων των προωστικών κινητήρων.
- **Άκαυστοι υδρογονάνθρακες (Unburned hydrocarbons)**: Το σύνολο των υδρογονανθράκων που αποτελούνται από όλες τις κλάσεις και τα μοριακά βάρη τα οποία περιέχονται σε ένα δείγμα αερίου και υπολογίζονται σαν να είχαν τη μορφή μεθανόλης.
- **Πιστοποιητική αρχή (Certificating authority)**: Η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για τα αεροσκάφη του ελληνικού νηολογίου.
- **Αναλογία αέρα/καυσίμου**: Ο ρυθμός ροής της μάζας του αέρα μετά από το θετικό τμήμα του κινητήρα διαμορφούμενος με το ρυθμό ροής της μάζας του καυσίμου προς τον κινητήρα.
- **Επανάληψιμότητα (Repeatability)**: Η εγγύτητα με την οποία μια μέτρηση δοθέντος, αμετάβλητου δείγματος μπορεί να αναπαράγεται με σύντομες επαναλήψεις της μέτρησης χωρίς την παρέμβαση ρύθμισης του οργάνου.
- **Συγκέντρωση (Concentration)**: Το ποσό όγκου του αερίου που εξετάζεται στο μίγμα των αερίων και που εκφράζεται σαν εκατοστιαίος όγκος ή μέρος ανά εκατομύριο.
- **Στόμιο εξαγωγής (Exhaust nozzle)**: Στην έξοδο του δείγματος καυσαερίων του σπρωτοκινητήρα, όπου δεν έχει γίνει η μέση των αερίων προέλευσης, θεωρείται σαν στόμιο αυτό που αφορά μόνο τη ροή των προηγούμενων αερίων. Όπου, παρ'όλα αυτά, η εκροή των αερίων προέλευσης είναι μικτή σαν στόμιο θεωρείται το ολικό στόμιο εξόδου (αεριοσύνολο).
- **Ανιχνευτής με φλόγα ιονισμού (Flame ionization detector)**: Ένας ανιχνευτής με φλόγα διάχυσης υδρογόνου - αέρα, ο οποίος παράγει ένα σήμα ανάλογό προς το ρυθμό ροής της μάζας υδρογονανθράκων που εισέρχονται στη φλόγα ανά μονάδα χρόνου - γενικά υποτιθέμενο ότι αποκρίνεται στον αριθμό των ατόμων άνθρακα που εισέρχονται στη φλόγα.
- **Παραβολή (Interference)**: Απόκριση οργάνου που ασκείται στην παρουσία στοιχείων διαφορετικών από τα αέρια (ή ατμούς), που πρόκειται να μετρηθούν.
- **Θόρυβος (Noise)**: Τυχαιά μεταβολή στην έξοδο του οργάνου που δεν σχετίζεται με τα χαρακτηριστικά του δείγματος προς το οποίο αποκρίνεται το όργανο και διακεκριμένη από τα χαρακτηριστικά της έκτασης του.
- **Αναλυτής υπερύφους ακτινοβολίας χωρίς διασπορά (Non-dispersive infrared analyser)**: Μια συσκευή η οποία με την απορρόφηση της ενέργειας υπερύφους ακτινοβολίας επιλεκτικά μετρά ειδικά στοιχεία.
- **Μέρη ανά εκατομύριο άνθρακα (Parts per million carbon ppm C)**: Το κλάσμα γραμμικού όγκου του υδρογονάνθρακα πολλαπλασιασμένο με 10⁶ βάση το ισοδύναμο του μεθανόλης. Έτσι, 1ppm μεθανόλη δεικνύεται σαν 1ppm C. Για τη μετατροπή της ppm συγκέντρωσης κάθε υδρογονάνθρακα σε μία ισοδύναμη τιμή, ppmC, πολλαπλασιάζεται η συγκέντρωση ppm με τον αριθμό των ατόμων άνθρακα ανά μόριο αερίου.
- **Μέρη ανά εκατομύριο (Parts per million ppm)**: Η συγκέντρωση ανά μονάδα όγκου αερίου ανά εκατομύριο μονάδες όγκου του μίγματος αερίου, του οποίου αποτελεί τμήμα.
- **Αέριο αναφοράς (Reference gas)**: Ένα μίγμα αερίων καθορισμένης και γνωστής σύνθεσης που χρησιμοποιείται σαν βάση ερμηνείας της απόκρισης της συσκευής όσον αφορά τη συγκέντρωση του αερίου προς την οποία το όργανο αποκρίνεται.
- **Απόκλιση (Resolution)**: Η μικρότερη μεταβολή σε μία μέτρηση που μπορεί να ανιχνευθεί.
- **Σταθερότητα (Stability)**: Η εγγύτητα με την οποία επαναλαμβανόμενες μετρήσεις δοθέντος αμετάβλητου δείγματος μπορεί να παραμείνουν σταθερή για ορισμένο χρόνο.
- **Μηδενική αλάνηση (Zero drift)**: Η σε χρονική συνθήκη απόκλιση της εξόδου οργάνου από τη θέση του σημείου μηδέν, όταν λειτουργεί με αέριο ελεύθερο από τα συστατικά που θα μετρηθούν.
- **Αέριο μηδενισμού**: Ένα αέριο που χρησιμοποιείται στην υποδότηση της μηδενικής ή της χωρίς απόκριση, ρύθμισης του οργάνου.
- **Ακρίβεια (Accuracy)**: Η εγγύτητα με την οποία μία μέτρηση προσεγγίζει την αληθινή τιμή που καθορίστηκε ανεξάρτητα.
- **Αέριο βαθμονόμησης (Calibration gas)**: Ένα υλικό συγκείμενο αέριο αναφοράς, που χρησιμοποιείται για την ευθυγράμμιση, ρύθμιση και τους περιοδικούς ελέγχους των συσκευών.
- **Λόβη (Plume)**: Ολική εξωτερική ροή καυσαερίων του κινητήρα που περιλαμβάνει τον αέρα περιβάλλοντος με τον οποίον τα καυστέρια αναμιγνύονται.
- **Απόκριση (Response)**: Η μεταβολή στο σήμα εξόδου του οργάνου, η οποία παρατηρείται με την μεταβολή της συγκέντρωσης του δείγματος. Επίσης το σήμα, εξόδου, που αντιστοιχεί σε μια δοθείσα συγκέντρωση δείγματος.

Άρθρο 2

Σύμβολα (Symbols)

- α) Μονοξέλαιο του άνδρα.
- β) Η μέγιστη κίνηση σπιντού που ελαττώνει κατά τη διάρκεια του κύκλου αναφοράς για τις εκπομπές προσγείωσης - απογείωσης.
- γ) Η όλη, σε διεθνή πρότυπη Αγγλικότητα, σε τυπικές στάθμες θάλασσας, για δοσμένο τρόπο λειτουργίας.
- δ) Προβλεπόμενη έξοδος.
- ε) Προβλεπόμενη έξοδος με την επιρροή μεταβίβασης.
- στ) Άνεκτοι υδρογονάνθρακες.
- ζ) Μονοξέλαιο του αζώτου.
- η) Διξέλαιο του αζώτου.
- θ) Διοξέλαιο του αζώτου.
- ι) Αριθμός καπνού.
- κ) Λόγος πίεσης αναφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Απόρριψη καυσίμων

Άρθρο 3

Έκταση και τρόπος εφαρμογής

- Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου αφορούν όλους τους στροβιλοκινητήρες αεροσκαφών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στη διεθνή αεροναυτιλία και είναι κατασκευασμένοι μετά τις 18 Φεβρουαρίου 1982.
- Πιστοποίηση σχετική με την πρόληψη σκόπιμης απόρριψης καυσίμου χορηγείται από την πιστοποιούσα αρχή βάσει ικανοποιητικών αποδείξεων ότι, είτε τα αεροσκάφη ή οι κινητήρες, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 του παρόντος Π.Δ.

Το έγγραφο που αποδεικνύει την πιστοποίηση σχετικά με την απόρριψη του καυσίμου, μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ιδιαίτερου πιστοποιητικού απόρριψης καυσίμου ή μιας κατάλληλης βεβαίωσης που περιέχεται σε άλλο έγγραφο το οποίο έχει εγκριθεί από την πιστοποιούσα αρχή.

- Από την ΥΠΑ αναγνωρίζεται η ισχύς πιστοποιητικού σχετικού με την απόρριψη καυσίμου που χορηγήθηκε από την πιστοποιούσα αρχή Κράτους το οποίο προχώρησε στην από 7.12.1944 Σύμβαση του Σικάγου, εφόσον οι προϋποθέσεις χορήγησης του πιστοποιητικού είναι το ίδιο αυστηρές, όπως οι διατάξεις του παρόντος Π.Δ.

Άρθρο 4

Πρόληψη σκόπιμης απόρριψης καυσίμου
(Prevention of intentional fuel venting)

Τα αεροσκάφη σχεδιάζονται και κατασκευάζονται έτσι ώστε να προλαμβάνεται η σκόπιμη απόρριψη στην ατμόσφαιρα υγρού καυσίμου, από το πολλαπλό στάσιο καυσίμου, η οποία προκαλείται από τη διαδικασία στασιμότητας του κινητήρα, που ακολουθεί μία κανονική πτήση ή λειτουργία στο έδαφος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Πιστοποίηση εκπομπών
(Emission certification)

Άρθρο 5

Έκταση και τρόπος εφαρμογής

- Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 4 έχουν εφαρμογή σε όλους τους κινητήρες που περιλαμβάνονται στην ταξινόμηση, η οποία ορίζεται για τους σκοπούς της πιστοποίησης των εκπομπών στα άρθρα 6 και 7 του παρόντος κεφαλαίου και στις περιπτώσεις που τέτοιοι κινητήρες τοποθετούνται σε αεροσκάφη που απασχολούνται στη διεθνή αεροναυτιλία.
- Το πιστοποιητικό εκπομπών χορηγείται από την πιστοποιούσα αρχή βάσει ικανοποιητικών αποδείξεων, ότι ο κινητήρας πληρεί απαιτήσεις, οι οποίες είναι τουλάχιστον το ίδιο αυστηρές με τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ. Η συμμόρφωση με τις στάθμες εκπομπής των άρθρων 6 και 7 του παρόντος κεφαλαίου αποδεικνύεται με τη χρησιμοποίηση της διαδικασίας που περιγράφεται στο κεφάλαιο 8 του παρόντος Π.Δ.

Το έγγραφο που αποδεικνύει την πιστοποίηση εκπομπών μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ιδιαίτερου πιστοποιητικού εκπομπών ή μιας κατάλληλης βεβαίωσης που περιέχεται σε άλλο έγγραφο, το οποίο εγκρίνεται, από την πιστοποιούσα αρχή.

- Το έγγραφο που αφορά την πιστοποίηση εκπομπών για κάθε συγκεκριμένο κινητήρα περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες που αφορούν τον τύπο του κινητήρα :

- Το όνομα της πιστοποιούσας αρχής.
 - Τα στοιχεία, του τύπου και του μοντέλου του κατασκευαστού.
 - Βεβαίωση για κάθε πρόσθετη τροποποίηση που επιλέγεται για το σκοπό της συμμόρφωσης με τις εφαρμοζόμενες απαιτήσεις πιστοποίησης εκπομπών.
 - Την προβλεπόμενη έξοδο.
 - Το λόγο της πίεσης αναφοράς.
 - Βεβαίωση για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Αριθμού Καπνού.
 - Βεβαίωση για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των αερίων ρύπων.
4. Από την ΥΠΑ αναγνωρίζεται η ισχύς του πιστοποιητικού εκπομπών που χορηγήθηκε από την πιστοποιούσα αρχή Κράτους το οποίο προχώρησε στην από 7.12.1944 Σύμβαση του Σικάγου, εφόσον οι προϋποθέσεις χορήγησης του πιστοποιητικού είναι το ίδιο αυστηρές με τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ.

Άρθρο 6

Στροβιλοκινητήρες με αντλία και στροβιλοκινητήρες διπλής ροής προορισμένοι για την προώθηση μόνο με υποηχητικές ταχύτητες (Turbo-jet and Turbo-fan engines intended for propulsion only at subsonic speeds).

- Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν όλους τους στροβιλοκινητήρες αντλίας και τους στροβιλοκινητήρες διπλής ροής, όπως καθορίζεται στις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι προορίζονται για προώθηση αεροσκαφών μόνο με υποηχητικές ταχύτητες, εκτός εάν, η πιστοποιούσα αρχή εξαιρεί ορισμένους τύπους κινητήρα και μετατροπές τέτοιου κινητήρα, για τους οποίους, ο τύπος πιστοποίησης του πρώτου βασικού τύπου εκδόθηκε ή μια άλλη ισοδύναμη και περιγραφόμενη διαδικασία ακολουθήθηκε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965. Σε τέτοιες περιπτώσεις εκδίδεται (από την πιστοποιούσα αρχή) έγγραφο εξαίρεσης.

Κατά την εξέταση των εξαιρέσεων, η πιστοποιούσα αρχή λαμβάνει υπόψη, τον πιθανό αριθμό τέτοιων κινητήρων που πρόκειται να παραχθούν και την επίδραση τους στο περιβάλλον.

Όταν χορηγείται τέτοια εξαίρεση, η πιστοποιούσα αρχή εξετάζει την καθυστέρηση χρονικού ορίου που αφορά τη μελλοντική παραγωγή τέτοιων κινητήρων για την εγκατάστασή τους σε νέα αεροσκάφη. Επιτρέπεται η παραγωγή ανταλλακτικών κινητήρων χωρίς χρονικούς περιορισμούς.

- Οι ακόλουθες εκπομπές ελέγχονται για την πιστοποίηση των κινητήρων αεροσκάφους :

Καπνός

Αέρια εκπομπές, δηλαδή :

Άνεκτοι υδρογονάνθρακες (HC)

Μονοξέλαιο του άνδρα (CO), και

Διξέλαιο του αζώτου (NOx)

- Οι ακόλουθες μονάδες μέτρησης χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση των εκπομπών :

 - Η εκπομπή καπνού μετράται και αναφέρεται σε Αριθμό καπνού (SN).
 - Η μέγιστη (Dr) των αερίων ρύπων HC, CO ή H₂C που εκπέμπονται κατά τη διάρκεια του κύκλου αναφοράς εκπομπών προσγείωσης - απογείωσης και που ορίζονται στις παραγράφους 4β και 4γ του παρόντος άρθρου μετράται και αναφέρεται σε γραμμάριο.

- Οι ακόλουθες συνθήκες αναφοράς χρησιμοποιούνται για την πιστοποίηση εκπομπών :

 - Οι ατμοσφαιρικές συνθήκες αναφοράς είναι η Λεωδής Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη θάλασσας εκτός της απόλυτης υγρασίας αναφοράς, που είναι 0,00629 Kg νερού/m³ ξηρού αέρα.
 - Ο κινητήρας δοκιμάζεται με ίκανή ισχύ για τον προσδιορισμό των εκπομπών, αερίων και καπνού του κινητήρα, έτσι ώστε ο ρυθμός της εκπνεόμενης μάζας και ο Αριθμός Καπνού, διορθωμένοι στις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, ηραδιορίζονται ότι ακολουθεί ακριβώς τη διαδικασία της προβλεπόμενης εξόδου, όπως οριζήθηκε από την πιστοποιούσα αρχή :

Είδος λειτουργίας

Ισχύς

Απογείωση	100% P _{max}
Αναρχήωση	85% P _{max}
Προσέγγιση	30% P _{max}
Προσδεύση/Λειτουργία έδαφος	7% P _{max}

- Ο κύκλος αναφοράς εκπομπών προσγείωσης - απογείωσης για τον υπολογισμό και αναφορά των εκπομπών αερίων αντιπροσωπεύεται από τους ακόλουθους χρόνους σε κάθε είδος λειτουργίας.

όσον

Χρόνος είδους λειτουργίας
σε πρώτα λεπτά

Απογείωση

0.7

Αναρρόχηση	2.2
Προσέγγιση	4.0
Προχοδρόμηση/Λειτουργία εδάφους	26.0

- δ) Το καύσιμο που χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια των δοκιμών πληροί τις προδιαγραφές του κεφαλαίου 2 του παρόντος ΠΔ. Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση πρόσθετων ουσιών (όργανο-μεταλλικές ενώσεις).

5. Περιγραφή συνθηκών δοκιμής

- α) Οι δοκιμές γίνονται με το κινητήρα στο έδαφος δοκιμής.
- β) Ο κινητήρας είναι αντιπροσωπευτικός της διαμόρφωσης για πιστοποίηση που περιγράφεται στο κεφάλαιο θ του παρόντος ΠΔ. Εξαιρητικές και εξαιρετικά πορτίων άλλα εκτός από τη αναγκαία στη βασική λειτουργία του κινητήρα δεν λαμβάνουν μέρος στη δοκιμή.
- γ) Όταν οι συνθήκες δοκιμής διαφέρουν από τις συνθήκες αναφοράς της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, τα αποτελέσματα διαρθρώνονται στις συνθήκες αναφοράς με τη μέθοδο που περιγράφεται στο κεφάλαιο ΣΤ του παρόντος ΠΔ.

6. Για τον προσδιορισμό των εκπομπών καπνού εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- α) Τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο β της παρούσας παραγράφου αφορούν τους κινητήρες με ημερομηνία κατασκευής την ή μετά την 1.1.1983.
- β) Ο Αριθμός Καπνού (SN) σε κάθε λοχύ, όταν μετράται και υπολογίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες του κεφαλαίου Ε και μετατρέπεται σε μια χαρακτηριστική στάθμη με τις διαδικασίες του κεφαλαίου θ, δεν υπερβαίνει τις στάθμες που προσδιορίζονται από την ακόλουθη σχέση:

$$\text{Ρυθμιστικός Αριθμός Καπνού} = 83,6 (P^*)^{-0,274}$$

ή η τιμή 50, οποιαδήποτε είναι χαμηλότερη

7. Για τον προσδιορισμό των εκπομπών αερίων εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- α) Τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο β έχουν εφαρμογή στους κινητήρες των οποίων η προβλεπόμενη έξοδος είναι μεγαλύτερη από 26,7 kW και έχουν ημερομηνία κατασκευής την ή μετά την 1.1.1986.
- β) Οι στάθμες αερίων εκπομπών όταν μετρούνται και υπολογίζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του κεφαλαίου ΣΤ και μετατρέπονται στις χαρακτηριστικές στάθμες με τις διαδικασίες του κεφαλαίου θ, δεν υπερβαίνουν τις ρυθμιστικές στάθμες, που προσδιορίζονται με την ακόλουθη σχέση.

$$\text{Υδρογονάνθρακες (HC)} : \frac{DP}{P^*} = 19,6$$

$$\text{Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)} : \frac{DP}{P^*} = 118$$

$$\text{Οξείδια του αζώτου (NOx)} : \frac{DP}{P^*} = 40 + 2P^*$$

Η χαρακτηριστική στάθμη του Αριθμού Καπνού ή των εκπομπών αερίου ρύπου είναι η μέση των τιμών, όλων των κινητήρων που δοκιμάζονται, μετρώνται και διαρθρώνονται σύμφωνα με τον πρότυπο κινητήρα αναφοράς και τις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, διαμορφωμένη με το συντελεστή που αντιστοιχεί στον αριθμό των δοκιμαζόμενων κινητήρων όπως δίδεται στο κεφάλαιο θ.

8. Οι αναγκαίες πληροφορίες διασφαλίζονται στις τρεις πιο κάτω ομάδες πληροφοριών:

- Γενικές πληροφορίες για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών του κινητήρα, του χρησιμοποιούμενου καυσίμου και της μεθόδου ανάλυσης των δεδομένων
 - Τα δεδομένα που συλλέγονται από τη δοκιμή (εξ)
 - Τα αποτελέσματα που απορρέουν από τα δεδομένα της δοκιμής
- α) Οι ακόλουθες πληροφορίες παρέχονται για κάθε τύπο κινητήρα για τον οποίο ερευνάται η πιστοποίηση εκπομπών:
- αα. Η ταυτότητα του κινητήρα
 - ββ. Η προβλεπόμενη έξοδος
 - γγ. Ο λόγος πίεσης αναφοράς
 - δδ. Οι προδιαγραφές του καυσίμου αναφοράς
 - εε. Η αναλογία του καυσίμου σε υδρογόνο/άνθρακα
 - στ. Η μέθοδος συλλογής των δεδομένων
 - ζζ. Η μέθοδος που ακολουθείται για την εκτέλεση των διαρθρώσεων στις συνθήκες περιβάλλοντος
 - ηη. Η μέθοδος της ανάλυσης των δεδομένων
- β) Οι ακόλουθες πληροφορίες παρέχονται για κάθε δοκιμαζόμενο κινητήρα με σκοπό την πιστοποίηση σε κάθε λοχύ, που καθορίζεται στην παράγραφο 4β του παρόντος άρθρου. Οι πληροφορίες παρέχονται μετά τη

διόρθωση τους σύμφωνα με τις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος όπου εφαρμόζονται:

- αα. Η ροή καυσίμου (Kg/sec)
- ββ. Ο δείκτης εκπομπής (gr/Kg) για κάθε αέριο ρύπο και,
- γγ. Ο Αριθμός καπνού που μετρήθηκε.

γ) Οι ακόλουθες υπολογιζόμενες πληροφορίες παρέχονται για κάθε κινητήρα που δοκιμάζεται με σκοπό την πιστοποίηση:

- αα. Ο ρυθμός εκπομπής, δηλαδή ο δείκτης εκπομπής χ ροή καυσίμου (gr/sec) για κάθε αέριο ρύπο.
- ββ. Η ολική μικτή εκπομπή για κάθε αέριο ρύπο, που μετρείται σε όλο τον κύκλο αναφοράς εκπομπών προσέγγισης - απογείωσης.
- γγ. Οι τιμές των DP/P^* για κάθε αέριο ρύπο (gr/KN) και
- δδ. Ο μέγιστος Αριθμός Καπνού.

Η χαρακτηριστική στάθμη του Αριθμού Καπνού ή οι στάθμες εκπομπής αερίου ρύπου πηρούνται για κάθε τύπο κινητήρα για τον οποίο ερευνάται η πιστοποίηση εκπομπών. Η χαρακτηριστική στάθμη του Αριθμού Καπνού ή εκπομπών αερίου ρύπου είναι η μέση των τιμών όλων των κινητήρων που δοκιμάζονται, μετρώνται και διαρθρώνονται προς τον πρότυπο κινητήρα αναφοράς και στις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος διαμορφωμένη με τον συντελεστή που αντιστοιχεί με τον αριθμό των κινητήρων που δοκιμάζονται, όπως δίδεται στο κεφάλαιο θ.

Άρθρο 7

Στροβιλοκινητήρες αντίδρασης και διπλής ροής προοριζόμενοι για την προώθηση αεροσκαφών με υπερηχητικές ταχύτητες.

(Turbo-jet and Turbo-fan engines intended for propulsion at supersonic speeds).

- Τα οριζόμενα από το άρθρο αυτό αφορούν όλους τους στροβιλοκινητήρες με αντίδραση και με διπλή ροή, που προορίζονται για προώθηση με υπερηχητικές ταχύτητες και οι οποίοι έχουν ημερομηνία κατασκευής την ή μετά την 18.2.1982.
- Οι ακόλουθες εκπομπές ελέγχονται στην πιστοποίηση των κινητήρων των αεροσκαφών. Καπνός, Αέρια εκπομπές δηλαδή: Άνθρακτοι υδρογονάνθρακες (HC) Μονοξείδιο του άνθρακα (CO) και Οξείδια του αζώτου (NOx)
- Η εκπομπή καπνού μετράται και αναφέρεται σε Αριθμό Καπνού (SN). Η μέζα (DP) των αερίων ρύπων HC, CO ή NOx που εκπέμπονται κατά τη διάρκεια του κύκλου αναφοράς εκπομπών απογείωσης - προσέγγισης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5β και 5γ του παρόντος άρθρου, μετράται και αναφέρεται σε γραμμάριο.
- Όπου στο άρθρο αυτό, χρησιμοποιείται η έκφραση P^* , αντιλαμβάνεται από P^* για τους κινητήρες που δεν χρησιμοποιούν μετατόπιση.

Στις προχοδρόμησης/λειτουργίες εδάφους χρησιμοποιείται η P^* σε όλες τις περιπτώσεις.

- Οι ακόλουθες συνθήκες αναφοράς χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό των εκπομπών καπνού και αερίων.
 - Οι ατμοσφαιρικές συνθήκες αναφοράς είναι η Διεθνής Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη της θάλασσας πλην της απόλυτης υγρασίας αναφοράς η οποία είναι 0,00629 Kg νερού/Kg ξηρού αέρα.
 - Ο κινητήρας δοκιμάζεται με αρκετή ισχύ για τον προσδιορισμό των αερίων και εκπομπών καπνού του κινητήρα έτσι ώστε, ο ρυθμός εκπομπής της μέζας και ο Αριθμός Καπνού, διαρθρωμένοι προς τις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, προσδιορίζονται στην ακόλουθη ειδική εκατοστιαία αναλογία της προβλεπόμενης εξόδου όπως συμφωνήθηκε από την Πιστοποιούσα Αρχή.

Είδος λειτουργίας

Είδος λειτουργίας	Ισχύς
Απογείωση	100% P^*
Αναρρόχηση	65% P^*
Κάθοδος	15% P^*
Προσέγγιση	34% P^*
Προχοδρόμηση/λειτουργία εδάφους	58% P^*

- γ) Ο κύκλος αναφοράς εκπομπών προσέγγισης - απογείωσης στον υπολογισμό των αερίων εκπομπών αντιπροσωπεύεται από τους χρόνους που δίδονται σε κάθε είδος λειτουργίας.

είδος

είδος	χρόνος είδους λειτουργίας, πρώτα λεπτά
Απογείωση	1.2
Αναρρόχηση	2.0

Κόστος	1.2
Προέγγιση	2.3
Προχοδότηση/λειτουργία στο έδαφος	26.0

- 5) Το καύσιμο που χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια των δοκιμών πληροί τις προδιαγραφές του κεφαλαίου 2. Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση πρόσθετων χημικών ουσιών (όργανο - μεταλλικές ενώσεις) για τη μείωση του καπνού.
6. Οι συνθήκες δοκιμής περιγράφονται στη συνέχεια :
- Οι δοκιμές εκτελούνται με τον κινητήρα στο έδαφος δοκιμής.
 - Ο κινητήρας είναι αντιπροσωπευτικός της διαμόρφωσης για πιστοποίηση, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο θ. Εξαιρέσεις και άλλα φορτία εξαρτημάτων εκτός από τα αναγκαία για τη βασική λειτουργία του κινητήρα δεν προσομοιώνονται.
 - Οι μετρήσεις που εκτελούνται για τον προσδιορισμό της στάθμης εκπομπών στην ισχύ που καθορίζεται στην παράγραφο 5β αυτού του άρθρου, εκτελούνται με τη μετάβαση σε λειτουργία, στη χρησιμοποιούμενη κανονική στάθμη, όπως ειδικάζεται.
 - Όταν οι συνθήκες δοκιμής διαφέρουν από τις συνθήκες αναφοράς της παραγράφου 5 αυτού του άρθρου, τα αποτελέσματα δοκιμής διορθώνονται προς τις συνθήκες αναφοράς με τη μέθοδο του κεφαλαίου ΣΤ.
7. Για τον προσδιορισμό των εκπομπών καπνού εφαρμόζονται τα ακόλουθα :
- Ο Αριθμός Καπνού σε κάθε ισχύ όταν μετράται και υπολογίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες του κεφαλαίου ΣΤ και μετατρέπεται στη χαρακτηριστική στάθμη με τις διαδικασίες του κεφαλαίου θ, δεν υπερβαίνει τη ρυθμιζόμενη στάθμη που προσδιορίζεται από την ακόλουθη σχέση:
- $$\text{Ρυθμιζόμενος Αριθμός Καπνού} = 83.6 \text{ (P}_{\text{ref}}\text{)}^{-0.274}$$
- ή η τιμή 50, οποιαδήποτε είναι η χαμηλότερη
- Η Υ.Π.Α. δέχεται εναλλακτικά, τιμές που προσδιορίζονται με τη χρησιμοποίηση μετάβασης, με την προϋπόθεση ότι, η εγκυρότητα των δεδομένων δείχνεται με ικανοποιητικό τρόπο.
8. Για τον προσδιορισμό της στάθμης των εκπομπών αερίων εφαρμόζονται τα ακόλουθα :
- Οι στάθμες εκπομπής αερίων όταν μετρούνται και υπολογίζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του κεφαλαίου ΣΤ ή του κεφαλαίου Η, όπως εφαρμόζονται και μετατρέπονται στις χαρακτηριστικές στάθμες με τις διαδικασίες του κεφαλαίου θ, δεν υπερβαίνουν τις ρυθμιζόμενες στάθμες που προσδιορίζονται από τις ακόλουθες σχέσεις :
- $$\text{Υδρογονάνθρακες (HC)} : \frac{DP}{P_{\text{ref}}} = 140 (0.92)^{P_{\text{ref}}}$$
- $$\text{Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)} : \frac{DP}{P_{\text{ref}}} = 4550 (P_{\text{ref}})^{-1.03}$$
- $$\text{Οξείδια του αζώτου (NOx)} : \frac{DP}{P_{\text{ref}}} = 36 + 2.42 P_{\text{ref}}$$
- Η χαρακτηριστική στάθμη του Αριθμού Καπνού ή της εκπομπής αερίων ρύπων είναι ή μέση των τιμών όλων των κινητήρων που δοκιμάζονται, μετρούνται και διορθώνονται προς τον πρότυπο κινητήρα αναφοράς και τις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, διαιρούμενη με το συντελεστή που αντιστοιχεί στον αριθμό των κινητήρων που δοκιμάζονται, όπως δείχνεται στο κεφάλαιο θ.
9. Οι απαιτούμενες πληροφορίες διαορίζονται στις ακόλουθες τρεις ομάδες :
- Γενικές πληροφορίες για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών του κινητήρα, του καυσίμου που χρησιμοποιήθηκε και της μεθόδου ανάλυσης των στοιχείων.
 - Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τη δοκιμή (εξ) του κινητήρα.
 - Τα αποτελέσματα που απορρέουν από τα στοιχεία δοκιμής.
- Οι ακόλουθες πληροφορίες παρέχονται για κάθε τύπο κινητήρα για τον οποίο ερευνάται η πιστοποίηση εκπομπών.
- Η ταυτότητα του κινητήρα
 - Η προβλεπόμενη έξοδος (σε kW)
 - Η προβλεπόμενη έξοδος με την εφαρμογή μετάβασης, εάν εφαρμόζεται (σε kW)
 - Ο λόγος πίεσης αναφοράς
 - Οι προδιαγραφές του καυσίμου αναφοράς
 - Η αναλογία του καυσίμου σε υδρογόνο/άνθρακα
 - Οι μέθοδοι συλλογής των δεδομένων
 - Η μέθοδος για την εκτέλεση διορθώσεων για τις συνθήκες περιβάλλοντος και
 - Η μέθοδος της ανάλυσης των δεδομένων.
- Παρέχονται οι ακόλουθες πληροφορίες για κάθε κινητήρα που δοκιμάζε-

ται με σκοπό την πιστοποίηση σε κάθε ισχύ, που καθορίζεται στην παράγραφο 5β του παρόντος άρθρου. Οι πληροφορίες παρέχονται μετά τη διόρθωση τους προς τις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, όπου εφαρμόζονται :

- Η ροή καυσίμου (Kg/sec)
 - Ο δείκτης εκπομπής (grams/Kg) για κάθε αέριο ρύπο
 - Το ποσοστό επί τοις εκατό της ισχύος που προστίθεται από τη μετάβαση και
 - Ο Αριθμός Καπνού που μετρήθηκε
- γ) Οι ακόλουθες υπολογισμένες πληροφορίες παρέχονται για κάθε κινητήρα που δοκιμάζεται για πιστοποίηση.
- Ο ρυθμός εκπομπής δηλαδή ο δείκτης εκπομπής επί τη ροή καυσίμου
 - Η ολική μική εκπομπή για κάθε αέριο ρύπο που μετρήθηκε κατά τη διάρκεια του κύκλου αναφοράς εκπομπής της προσέγγισης - απογείωσης.
 - Οι τιμές DP/P_{ref} για κάθε αέριο ρύπο (grams/KW)
 - Ο μέγιστος Αριθμός Καπνού
- 5) Ο χαρακτηριστικός Αριθμός Καπνού και οι στάθμες εκπομπής αερίου παρέχονται για κάθε τύπο κινητήρα, του οποίου ερευνάται η πιστοποίηση. Η χαρακτηριστική στάθμη του Αριθμού Καπνού ή οι εκπομπές αερίων ρύπων είναι οι μέσες τιμές όλων των κινητήρων που δοκιμάζονται, μετρούνται και διορθώνονται προς τον πρότυπο κινητήρα αναφοράς περιβάλλοντος, διαιρούμενη με το συντελεστή, ο οποίος αντιστοιχεί με τον αριθμό των κινητήρων που δοκιμάζονται όπως δείχνεται στο κεφάλαιο θ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Μέτρηση του λόγου πίεσης αναφοράς
(Measurement of reference pressure ratio)

Άρθρο 8

Γενικά

- Ο λόγος πίεσης καθορίζεται με τη χρησιμοποίηση ενός αντιπροσωπευτικού κινητήρα.
- Ο λόγος πίεσης αναφοράς υπολογίζεται με τη συσχέτιση του λόγου της πίεσης που μετρήθηκε, με την ισχύ του κινητήρα διαρρυθμισμένη στην πίεση περιβάλλοντος ημέρας και τη χρησιμοποίηση της συσχέτισης στην υπολογισμένη ισχύ απογείωσης κατά τη διάρκεια της πρότυπης ημέρας.

Άρθρο 9

Μέτρηση

- Η ολική πίεση μετράται στο επίπεδο εκβολής του τελευταίου συμπιεστή και στην μερική όλη του πρώτου συμπιεστή, με την τοποθέτηση τουλάχιστον τεσσάρων καθετήρων, έτσι ώστε να διακρίνεται η περιοχή ροής αέρα σε τέσσερις τομείς και να λαμβάνεται η μέση τιμή των τεσσάρων τιμών που συλλέγονται.
- Η ολική πίεση εκβολής του συμπιεστή λαμβάνεται από την ολική ή στατική πίεση, που μετρήθηκε σε μία θέση, όσο το δυνατό πλησιέστερα στο επίπεδο εκβολής του συμπιεστή. Παρ' όλα αυτά, η πιστοποιούσα αρχή μπορεί να εγκρίνει εναλλακτική μέθοδο προσδιορισμού της ολικής πίεσης εκβολής του συμπιεστή εάν ο κινητήρας είναι έτσι σχεδιασμένος, που η παροχή των καθετήρων είναι πρακτικά αδύνατη στη δοκιμή εκπομπής.
- Οι αναγκαίοι συντελεστές συσχέτισης προσδιορίζονται κατά τη διάρκεια της δοκιμής για την πιστοποίηση του τύπου χρησιμοποιώντας το ελάχιστο ένα κινητήρα και κάθε βοηθητικό εξάρτημα δοκιμής και ανάλυσης.
- Οι διαδικασίες είναι αποδεκτές στην πιστοποιούσα αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Προσδιορισμός εκπομπής καπνού
(Smoke emission evaluation)

Άρθρο 10

Εισαγωγή και ορισμοί
(Introduction and definitions)

- Η διαδικασία που καθορίζεται στο κεφάλαιο αυτό, αφορά τη συλλογή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων καυσαερίων, τη μεταφορά τους προς το σύστημα μέτρησης εκπομπών και την ανάλυσή των.
- Μεταβολές στη διαδικασία, που περιέχεται στο κεφάλαιο αυτό, επιτρέπονται μόνο μετά από αίτηση και την έγκρισή της από την πιστοποιούσα αρχή.
- Για την εφαρμογή του παρόντος νοείται :

- α) Μέγεθος δείγματος αναφοράς (Sampling reference size) : Η μάζα δείγματος, $16,2 \text{ Kg/m}^2$ της λερωμένης επιφάνειας του φίλτρου, η οποία εάν περάσει μέσα από το υλικό του φίλτρου, δημιουργεί αλλαγή στην ανάφλεξη, δίνοντας μια τιμή στην παράμετρο SN.
- β) Μέγεθος δείγματος (Sampling size) : Ένα επιλεγμένο δείγμα καυσασρίου, η ποσότητα της μάζας του οποίου (εκφράζεται σε χιλιογράμματα ανά τετραγωνικό μέτρο λερωμένης επιφάνειας φίλτρου) βρίσκεται στην περιοχή που περιγράφεται στο άρθρο 11 αυτού του κεφαλαίου και το οποίο, όταν περάσει μέσα από το υλικό του φίλτρου επιφέρει μια αλλαγή στην ανάφλεξη, δίνοντας μια τιμή στην παράμετρο SN.
- γ) Όγκος δείγματος (Sampling volume) : Ο επιλεγμένος όγκος δείγματος (που εκφράζεται σε κυβικά μέτρα) του οποίου η ισοδύναμη μάζα, που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 12 του κεφαλαίου αυτού, συμπίπτει με τον πιο πάνω ορισμό του μεγέθους του δείγματος.
- δ) Αριθμός καπνού (Smoke Number) SN : Αδιάστατος όρος, που καθορίζει το ποσό της στάθμης εκπομπής καπνού βασισμένος στο λέβητα φίλτρου, από τη μάζα αναφοράς ενός δείγματος καυσασρίων και ο οποίος κλιμακώνεται από 0 έως 100 της κλίμακας.
- ε) SN : Ο αριθμός καπνού που λαμβάνεται από ένα εξορισμένο δείγμα καπνού, όχι κατά ανάγκη του μεγέθους αναφοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 12 του κεφαλαίου.
- στ) W : Η μάζα του εξορισμένου δείγματος καυσασρίων σε χιλιογράμματα, που υπολογίζεται από τις μετρήσεις του όγκου, της πίεσης και θερμοκρασίας του δείγματος.

Άρθρο 11

Μετρήσεις εκπομπών καπνού
(Measurement of smoke emissions)

- Ο καθετήρας δειγματοληψίας εκπομπών καπνού έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά :
 - Ο καθετήρας κατασκευάζεται από ανοξείδωτο χάλυβα. Εάν χρησιμοποιείται μικτός καθετήρας, όλα τα στόμια δειγματοληψίας έχουν την ίδια διάμετρο.
 - Ο σχεδιασμός του καθετήρα είναι τέτοιος, ώστε το 80% τουλάχιστον της πτώσης της πίεσης κατά μήκος του συστήματος του καθετήρα, παράγεται στα στόμια.
 - Ο αριθμός των στομών δειγματοληψίας δεν είναι μικρότερος από 12.
 - Το επίπεδο δειγματοληψίας πρέπει να είναι το πλησιέστερο προς το επίπεδο εξόδου του στόμμου καυσασρίων του κινητήρα, όσο επιτρέπεται από τη θέαση της απόδοσης του κινητήρα, αλλά, σε όλες τις περιπτώσεις να βρίσκεται σε απόσταση που αντιστοιχεί στο 0,5 της διαμέτρου του στομίου από το επίπεδο εξόδου.
 - Η αίτηση για πιστοποίηση παρέχει αποδεικτικά στοιχεία στην πιστοποιούσα αρχή, ότι ο σχεδιασμός και η θέση του καθετήρα που προτείνεται, παρέχει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα για κάθε ισχύ που περιγράφεται.
- Στη συνέχεια περιγράφεται η γραμμή δειγματοληψίας εκπομπών καπνού :
 - Το δείγμα μεταφέρεται από τον καθετήρα στο σύστημα συλλογής δείγματος μέσω μιας γραμμής, με 4,0 έως 8,5 χιλιοστά εσωτερική διάμετρο, επιλέγοντας τον πλησιέστερο πρακτικά όρο, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν είναι μεγαλύτερος από 25 m. Η θερμοκρασία γραμμής διατηρείται μεταξύ των 60°C και 175°C με μία σταθερότητα $\pm 10^\circ \text{C}$.
 - Οι γραμμές δειγματοληψίας είναι κατά το δυνατόν ευθύγραμμες. Κάθε αναγκαία καμπύλωση έχει ακτίνα, η οποία είναι 10 φορές μεγαλύτερη της εσωτερικής διαμέτρου των γραμμών. Το υλικό των γραμμών είναι τέτοιο, ώστε να απορροφώνει τη συγκέντρωση αμινοξέων ή στατικού ηλεκτρισμού. Ανοξείδωτος χάλυβας, χαλκός, ή PTFE αποτελούν υλικά που συμφωνούν με τις πιο πάνω απαιτήσεις.
- Το σύστημα ανάλυσης του καπνού περιγράφεται στη συνέχεια. Η μέθοδος που περιγράφεται στην παράγραφο αυτή βασίζεται πάνω στη μέτρηση της μείωσης της αναλαστικότητα του φίλτρου, όταν λερώνεται από δείγμα καυσασρίων ροής γνωστής μάζας. Η τοποθέτηση των διαφόρων εξαρτημάτων του συστήματος για τη συγκέντρωση των αναγκαίων δειγμάτων λερωμένων φίλτρων δείχνεται στο σχέδιο 1. Τα κυριότερα στοιχεία του συστήματος συμπεριλαμβάνουν με τις ακόλουθες απαιτήσεις :
 - Μέτρηση μεγέθους δείγματος : Ένα, υγρό ή ξηρό, θετικής απόκλισης σκόνητρο χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του όγκου του δείγματος με μία ακρίβεια $\pm 2\%$. Η πίεση και η θερμοκρασία στην είσοδο της συσκευής μέτρησης, μετρούνται επίσης με ακρίβεια $0,2\%$ και $\pm 2^\circ \text{C}$ αντίστοιχα.
 - Μέτρηση ρυθμού ροής δείγματος : Ο ρυθμός ροής δείγματος διατηρείται στην τιμή των $14 \pm 0,5 \text{ L/min}$ και το όργανο μέτρησης της ροής,

για το σκοπό αυτό είναι ικανό να εκτελεί τη μέτρηση με μία ακρίβεια $\pm 5\%$.

- Το φίλτρο και η στήριξη του : Το σύστημα στήριξης του φίλτρου κατασκευάζεται από αντισκωριακό υλικό και έχει τη διαμόρφωση του διαύλου ροής, που δείχνεται στο σχέδιο 1. Το υλικό του φίλτρου είναι τύπου "Hafslund" νούμερο 4" ή κάθε ισοδύναμο εγκεκριμένο από την πιστοποιούσα αρχή.
- Βαλβίδες : Τέσσερα στοιχεία βαλβίδων περιέχονται όπως δείχνεται στο σχέδιο 1. Το υλικό κατασκευής των είναι αντισκωριακό.
 - Η βαλβίδα Α είναι γρήγορης ενέργειας, πλήρους ροής με απόκλιση ροής ικανής να προκαλέσει το εισερχόμενο δείγμα μέσα από το φίλτρο μέτρησης ή γύρω από το κύλινδρο παράκαμψης ή να το αποκόπτεται. Η βαλβίδα Α μπορεί, εάν είναι αναγκαίο, να αποτελείται από δύο βαλβίδες με αλληλοσύνδεση για να δίνουν την ζητούμενη συνθήκη.
 - Οι βαλβίδες Β και Γ, είναι βαλβίδες στραγγαλισμού, που χρησιμοποιούνται για την καθιέρωση του ρυθμού ροής του συστήματος.
 - Η βαλβίδα Δ είναι βαλβίδα απομείωσης χρησιμοποιούμενη για την απομείωση του συστήματος στήριξης του φίλτρου.
- Αντλία κενού : Η αντλία έχει ικανότητα κενού, χωρίς ροή, -75 kPa σε σχέση με την ατμοσφαιρική πίεση. Ο ρυθμός πλήρους ροής δεν είναι μικρότερος των 28 L/min σε κανονική θερμοκρασία και πίεση.
- Έλεγχος θερμοκρασίας : Η εισερχόμενη γραμμή δείγματος μέσα από το σύστημα στήριξης του φίλτρου παραμένει σε μία θερμοκρασία μεταξύ των 60°C και 175°C με μία σταθερότητα των $\pm 10^\circ \text{C}$, με σκοπό την πρόληψη της συμπύκνωσης του νερού πριν φθάσει στο σύστημα στήριξης του φίλτρου και μέσα σε αυτό.
- Επίδοση διαρροής : Το υπό-σύστημα πληροί τις απαιτήσεις της ακόλουθης δοκιμής :
 - Το καθετήρ υλικό του φίλτρου στερεώνεται στο σύστημα στήριξης.
 - Η βαλβίδα Α κλειστή, ανοικτές οι βαλβίδες Β, Γ και Δ.
 - Η αντλία κενού λειτουργεί για 1 πρώτο λεπτό για να φθάσει την κατάσταση ισορροπίας.
 - Συνέχιση της άντλησης και της μέτρησης της ροής του όγκου μέσα από το μετρητή για χρονική περίοδο πάνω από 5 λεπτά. Ο όγκος δεν υπερβαίνει τα 5 λίτρα, με αναφορά στις κανονικές συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας και το σύστημα δεν χρησιμοποιείται μέχρι να επιτευχθεί το πρότυπο αυτό.
- Ο μετρητής ανάφλεξης : Οι μετρήσεις της αναλαστικότητας του υλικού του φίλτρου εκτελούνται με όργανα (diffuser reflection density) που πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές. Η διάμετρος της δέσμης φωτός, του μετρητή ανάφλεξης, πάνω στο χαρτί του φίλτρου, δεν υπερβαίνει το $D/2$ ούτε είναι μικρότερο από $\frac{D}{10}$, όπου D είναι η διάμετρος της λερωμένης κηλίδας του φίλτρου, όπως ορίζεται στο σχέδιο 1.

Το καύσιμο πληροί τις προδιαγραφές του κεφαλαίου 2.

Απαιτείται η χρησιμοποίηση πρόσθετων ουσιών για τη μείωση του καπνού.

Η διαδικασία μέτρησης του καπνού περιγράφεται στη συνέχεια :

- Ο κινητήρας λειτουργεί πάνω στην εγκατάσταση στατικής δοκιμής, η οποία είναι η κατάλληλη και ανάλογα εξοπλισμένη για υψηλής ακρίβειας εκτέλεση δοκιμών.
- Οι δοκιμές γίνονται με ισχύ κινητήρα, η οποία εγκρίνεται από την πιστοποιούσα αρχή. Ο κινητήρας σταθεροποιείται στην ισχύ που επιλέγεται.
- Καμία μέτρηση δεν γίνεται πριν όλες οι γραμμές μεταφοράς του δείγματος και οι βαλβίδες θερμοκλινθούν και σταθεροποιηθούν. Πριν από την εκτέλεση της σειράς των δοκιμών το σύστημα ελέγχεται για πιθανότητα διαρροής και για την καθαρότητά του με την εξής διαδικασία :
 - Έλεγχος διαρροής : Απομείωση του καθετήρα και κλείσιμο του τέλους της γραμμής του δείγματος, εκτέλεση της δοκιμής για διαρροή, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, με την εξαίρεση ότι η βαλβίδα Α είναι ανοικτή και στη θέση παράκαμψης, η βαλβίδα Δ είναι κλειστή και το όριο διαρροής είναι 2 λίτρα. Επαναφορά του καθετήρα και της γραμμής αλληλοσύνδεσης.
 - Έλεγχος καθαρότητας : Οι βαλβίδες Β, Γ και Δ ανοικτές. Η αντλία κενού σε λειτουργία και εναλλακτικά η βαλβίδα Α στη θέση παράκαμψης και καθαρισμός ολόκληρου του συστήματος με καθαρό αέρα επί πέντε πρώτα λεπτά. Η βαλβίδα Α παραμένει στη θέση παράκαμψης ενώ κλείνεται η βαλβίδα Δ και στερεώνεται το καθαρό υλικό του φίλτρου στο σύστημα στήριξης.

Στη συνέχεια η βαλβίδα ανοίγεται.

Η βαλβίδα Α τοποθετείται στη θέση "δείγμα" και επαναφέρεται στη θέση "παράκαμψη" αφού 50 κιλό αέρα ανά τετραγωνικό μέτρο του φίλτρου περάσουν από το υλικό του φίλτρου.

Ακολουθεί η μέτρηση της κηλίδας SN του φίλτρου. Η μέτρηση εκτελείται με τη μέθοδο που περιγράφεται στο άρθρο 12 του παρόντος κεφαλαίου.

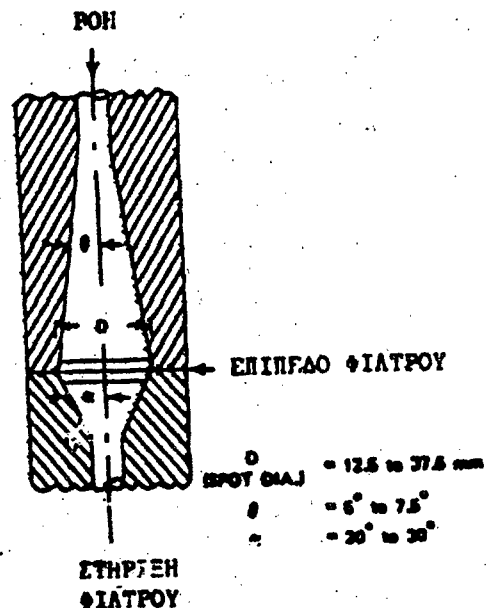
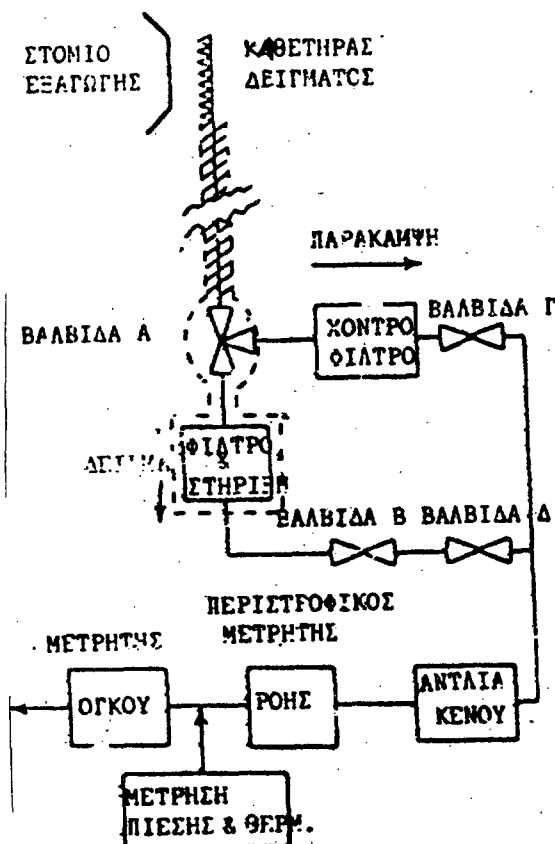
Εάν η SN υπερβαίνει το 3, το σύστημα καθαρίζεται μέχρι να επιτευχθεί μια τιμή μικρότερη από 3.

Το σύστημα δεν χρησιμοποιείται μέχρι να επιτευχθούν οι επιδόσεις που απαιτούν τους ελέγχους διαρροής και καθαρότητας.

Η μέτρηση του καπνού γίνεται ανεξάρτητα από τις άλλες μετρήσεις, εκτός εάν οι τιμές καπνού που μετρήθηκαν είναι αξιοσημείωτα μικρότερες των οριακών τιμών, ή εκτός εάν, μπορεί να επιδειχθεί ότι οι τιμές καπνού, από ταυτόχρονες μετρήσεις εκπομπών καπνού και αερίου, είναι έγκυρες. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να εκτελεστούν ταυτόχρονα με τις μετρήσεις των αερίων. Π'όλες τις περιπτώσεις οι απαιτήσεις για την ακτίνα καπνώδωσης των γραμμών του δείγματος, που περιγράφεται στην παράγραφο 2, υποπαραγράφου ββ του παρόντος βρίσκονται υπό αυστηρή παρακολούθηση. Το υποσύστημα ανάλυσης του

καπνού, τοποθετείται και συντηρεί με τις προδιαγραφές της παραγράφου 3 του παρόντος. Αναφερόμενοι στο σχέδιο 1, οι ακόλουθες εργασίες εκτελούνται για την απόκτηση του δείγματος του λερωμένου φίλτρου:

- α) Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του κινητήρα και με τον καθετήρα στη θέση "μέτρηση", η βαλβίδα Α δεν τοποθετείται στη θέση "όχι - ροή", γιατί έτσι μπορεί να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη αιματιδίων στις γραμμές.
- ββ) Αφού τοποθετηθεί η βαλβίδα Α στη θέση "παράκαμψη", κλείνεται η βαλβίδα Δ και στερεώνεται το καθαρό φίλτρο στο σύστημα στήριξης. Συνεχίζεται η άντληση δείγματος καυσαερίων στη θέση παράκαμψης τουλάχιστον για 5 πρώτα λεπτά, ενώ ο κινητήρας είναι στο ή κοντά στο αναγκαίο λειτουργικό σημείο, και η βαλβίδα Γ ρυθμίζεται για να δώσει ρυθμό ροής $14 \pm 0.5 \text{ L/m}^3$.
- γγ) Ανοίγεται η βαλβίδα Δ, η βαλβίδα Α τοποθετείται στη θέση "δείγμα" και η βαλβίδα Β χρησιμοποιείται για να δώσει ρυθμό ροής $14 \pm 0.5 \text{ L/m}^3$.
- δδ) Η βαλβίδα Α τοποθετείται στη θέση "παράκαμψη", κλείνεται η βαλβίδα Δ και στερεώνεται το υλικό του καπνού φίλτρου στο σύστημα στήριξης.

ΣΧΕΔΙΟ 1 ΣΥΣΤΗΜΑ Α. ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΠΝΟΥ

Άρθρο 12

Υπολογισμός του Αριθμού Καπνού από τα στοιχεία που μετρήθηκαν
(Calculation of Smoke Number from measured data)

- αα) Όταν σταθεροποιείται ο κινητήρας, επιτρέπεται η ροή δείγματος για 1 πρώτο λεπτό, με τη βαλβίδα Α στην παράκαμψη και τη βαλβίδα Δ κλειστή.
- αβ) Με τη βαλβίδα Δ ανοικτή, τη βαλβίδα Α στη θέση "δείγμα", επαναφέρεται, εάν είναι απαραίτητο, ο ρυθμός ροής και επιτρέπεται όπως ο όγκος δείγματος που επιλέγεται, περάσει, πριν τοποθετηθεί η βαλβίδα Α στην "παράκαμψη" και κλειστεί η βαλβίδα Δ.
- ββ) Συλλέγεται το λερωμένο φίλτρο για ανάλυση, και στερεώνεται και καθαρό φίλτρο στο σύστημα στήριξης.
- γγ) Τα επιλεγμένα μεγέθη δείγματος είναι, τέτοια ώστε να βρίσκονται στην περιοχή μεταξύ 12Kg και 21Kg καυσαερίων ανά τετραγωνικό μέτρο του φίλτρου και περιλαμβάνουν δείγματα τα οποία έχουν τιμή είτε 16.2Kg καυσαερίων ανά τετραγωνικό μέτρο φίλτρου ή βρίσκονται στη τιμή αυτή. Ο αριθμός δειγμάτων, για κάθε λειτουργία του κινητήρα, δεν είναι μικρότερος από 3. Επαναλαμβάνονται, εάν είναι αναγκαίο, οι πιο πάνω εργασίες.

Τα δείγματα των λερωμένων φίλτρων, που η συλλογή τους έγινε σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5δ του παρόντος κεφαλαίου, ανοιγούνται με τη χρησιμοποίηση μετρητή ανάφωσης, όπως καθαρίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3.

Τα υλικά υποστήριξης, που χρησιμοποιούνται, έχουν μέγρο χρώμα με απόλυτη ανάφωση μικρότερη από 3%. Οι αναγνώσεις απόλυτης ανάφωσης Rb κάθε λερωμένου φίλτρου χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της μείωσης της ανάφωσης με τη σχέση

$$SN = 100 \left(1 - \frac{Rb}{Rw} \right)$$

όπου Rb είναι η απόλυτη ανάφωση φίλτρου καθαρού υλικού. Οι μέγρες των διαφόρων δειγμάτων υπολογίζονται με τη σχέση

$$W = 0.348 \text{ PV/T} \times 10^{-2} \text{ (Kg)}$$

όπου P και T είναι, αντίστοιχα, η πίεση δείγματος σε Pascals και η θερμοκρασία σε Kelvin, που μετρήθηκαν αμφιβάς έναντι του σγκομέτρου. V είναι ο όγκος του δείγματος που μετρήθηκε σε κυβικά μέτρα.

Για κάθε κατάσταση του κινητήρα, στην περίπτωση που τα μεγέθη δείγματος κυμαίνονται γύρω από την τιμή αναφοράς, οι διάφορες τιμές SN' και W σχεδιάζονται σαν SN' προς $\log W/A$, όπου A είναι η λεγόμενη περιοχή του φίλτρου σε m^2 . Χρησιμοποιώντας την τεχνική των ελαχίστων τετραγώνων, η τιμή SN' για $W/A = 16,2 \text{ Kg/m}^2$ προσδιορίζεται και αναφέρεται σαν ο αριθμός Katnou για την ορισμένη λειτουργία του κινητήρα.

Όταν γίνεται δειγματοληψία στις τιμές των μεγεθών αναφοράς, τα SN' που αναφέρονται είναι ο αριθμητικός μέσος όρος των επιμέρους τιμών SN' .

Άρθρο 13

Αναφορά των στοιχείων μέτρησης
στην πιστοποιούσα αρχή
(Reporting of data to the
certifying authority)

Τα στοιχεία που μετρήθηκαν αναφέρονται στην πιστοποιούσα αρχή. Εκτός από αυτά για κάθε δοκιμή αναφέρονται και τα ακόλουθα στοιχεία :

- Θερμοκρασία δείγματος
- Πίεση δείγματος
- Πραγματικός όγκος δείγματος στις συνθήκες δειγματοληψίας
- Πραγματικός ρυθμός ροής δείγματος στις συνθήκες δειγματοληψίας και
- Απόδειξη ελέγχου διαρροής και καθαρότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Συσκευές και η τεχνική των μετρήσεων
των αερίων εκπομπών
(Instrumentation and measurement techniques
for gaseous emissions)

Άρθρο 14

Εισαγωγή (Introduction)

Οι διαδικασίες που καθορίζονται στο κεφάλαιο αυτό αφορούν τη συλλογή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων καυσαερίων, την μεταφορά τους και την ανάλυσή των από το σύστημα μέτρησης των εκπομπών.

Οι διαδικασίες δεν αφορούν τους κινητήρες που χρησιμοποιούν μεταβίβαση. Οι μέθοδοι που προτείνονται είναι αντιπροσωπευτικές της τελευταίας τεχνολογίας και πρακτικές.

Διαφορές στις διαδικασίες που περιγράφονται στο κεφάλαιο αυτό επιτρέπονται μόνο, μετά από αίτηση και έγκρισή τους από την πιστοποιούσα αρχή.

Άρθρο 15

Στοιχεία που απαιτούνται
(Data Required)

1. Προσδιορίζεται : Η συγκέντρωση των αερίων εκπομπών.

α) Υδρογονάνθρακες (Hydrocarbons - HC) : Μια συνδυασμένη εκτίμηση όλων των ενώσεων υδρογονανθράκων που παρουσιάζονται στα καυσαέρια.

β) Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)

γ) Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) : Το CO₂ δεν θεωρείται ρύπος, αλλά η συγκέντρωσή του απαιτείται για τους υπολογισμούς και τους ελέγχους

δ) Οξείδια του Αζώτου (NOx) : Μία εκτίμηση του αθροίσματος των δύο οξειδίων, μονοξειδίου και διοξειδίου του αζώτου.

ε) Οξείδιο του αζώτου (NO)

2. Για την ομαλοποίηση των δεδομένων μέτρησης των εκπομπών και την ποσοτικοποίηση των χαρακτηριστικών της δοκιμής του κινητήρα, παρέχονται οι ακόλουθες επιπρόσθετες πληροφορίες :

- Θερμοκρασία εισόδου (inlet temperature)
- Υγρασία εισόδου (inlet humidity)
- Ατμοσφαιρική πίεση (atmospheric pressure)
- Αναλογία Υδρογόνου / άνθρακα του καυσίμου
- Άλλες παράμετροι του κινητήρα όπως ισχύ, ταχύτητα ρότορα, θερμοκρασία στροβίλου και ροή αέρα της αεραγεννήτριας.

Τα στοιχεία συλλέγονται είτε από κατ'ευθείαν μετρήσεις ή από υπολογισμούς, όπως αναλύεται στο άρθρο 25 του κεφαλαίου 2^ο.

Άρθρο 16

Γενική διαρρύθμιση του συστήματος

Δεν χρησιμοποιούνται αμυδακτικά, ξηραντές, παγίδες νερού ή παρόμοιες συσκευές για την επεξεργασία του δείγματος που ρέει προς τις συσκευές ανάλυσης των οξειδίων του αζώτου και των υδρογονανθράκων.

Οι απαιτήσεις για τη σύνδεση των διάφορων υποσυστημάτων παρέχονται στο παρόν άρθρο. Στη συνέχεια αναφέρονται ορισμένα χαρακτηριστικά και διαφορές των υποσυστημάτων.

- α) Υποτίθεται ότι κάθε ένα από τα διάφορα διακεκριμένα υποσυστήματα περιλαμβάνει τον απαραίτητο εξοπλισμό (για τον εξοπλισμό) για τον έλεγχο της ροής και των μετρήσεων.
- β) Η αναγκαιότητα μιας αποθήκης και/ή αντλίας θερμότητας εξαρτάται από την ικανότητα της ικανοποίησης του χρόνου μεταφοράς δείγματος και τις απαιτήσεις του ρυθμού ροής του δείγματος στο υποσύστημα ανάλυσης. Αυτό στη συνέχεια εξαρτάται από την οδηγούσα πίεση στο δείγμα καυσαερίων και την απώλεια γραμμής. Θεωρείται ότι οι αντλίες αυτές, συνήθως, είναι απαραίτητες σε κρισιμότητες περιπτώσεις λειτουργίας του κινητήρα.
- γ) Η θέση των θερμικών αντλιών, σε σχέση με το υποσύστημα ανάλυσης αερίων, μπορεί να μεταβάλλεται, εάν κρίνεται σαν απαραίτητη προϋπόθεση.

Το σχήμα 2 αποτελεί σχηματική διάγραμμα του συστήματος ανάλυσης και δειγματοληψίας των καυσαερίων και τυποποιεί τις βασικές απαιτήσεις των δοκιμών εκπομπής.

Άρθρο 17
Περιγραφή των τμημάτων που
αποτελούν τη συσκευή μέτρησης των καυσαερίων
(Description of component parts)

ΣΤΟΜΙΟ
ΕΞΑΤΜΗΣΗΣ

ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ
ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

ΓΡΑΜΜΗ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

ΑΝΤΑΙΑ

ΑΝΤΑΙΑ

ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ

ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ

ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ

HC
ΑΝΑΛΥΣΗ

CO
ΑΝΑΛΥΣΗ

CO₂
ΑΝΑΛΥΣΗ

ΜΗΔΕΝ

ΑΝΟΙΓΜΑ

ΜΗΔΕΝ

ΑΝΟΙΓΜΑ

NO_x
ΑΝΑΛΥΣΗ

VENT

ΣΧΕΔΙΟ . . . ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Ακολουθεί μια γενική περιγραφή και οι απαιτήσεις των κύριων στοιχείων του συστήματος μέτρησης των εκπομπών του κινητήρα.

- Το σύστημα δειγματοληψίας έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά :
 - Ο καθετήρας είναι κατασκευασμένος από ανοξείδωτο χάλυβα. Εάν χρησιμοποιείται μικτός καθετήρας, όλα τα ακροφύσια δειγματοληψίας έχουν την ίδια διάμετρο.
 - Η σχεδίαση του καθετήρα είναι τέτοια, ώστε το 80% της πίεσης της πίεσης κατά μήκος του συστήματος του καθετήρα να μετρείται στα ακροφύσια.
 - Ο αριθμός των ακροφυσίων δειγματοληψίας δεν είναι μικρότερος από 12.
 - Το επίπεδο δειγματοληψίας βρίσκεται όσον πλησιέστερα επιτρέπεται προς το επίπεδο εξόδου του στρούλου των καυσαερίων του κινητήρα με τη θέρση της λειτουργίας του κινητήρα, αλλά σε κάθε περίπτωση βρίσκεται μέσα στο 0,5 της διαμέτρου του στρούλου του εξωτερικού επιπέδου.
 - Η αίτηση για πιστοποίηση παρέχει αποδεικτικά στοιχεία προς την πιστοποιούσα αρχή, με αναλυτικά σχέδια, ότι ο σχεδιασμός του προτεινόμενου καθετήρα και η θέση του, παρέχει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα για κάθε ισχύ του κινητήρα.
- Το δείγμα μεταφέρεται από τον καθετήρα προς τον αναλυτή με μία γραμμή εσωτερικής διαμέτρου μεταξύ των 4,0 και 8,5 mm, επιλέγοντας τον συντομότερο πρακτικά δρόμο και χρησιμοποιώντας ρυθμό ροής, έτσι ώστε ο χρόνος μεταφοράς να είναι μικρότερος από 10 δευτερόλεπτα. Η γραμμή παραμένει σε θερμοκρασία $160^{\circ}\text{C} \pm 15^{\circ}\text{C}$, με σταθερότητα $\pm 10^{\circ}\text{C}$. Στη δειγματοληψία για τη μέτρηση ενώσεων HC, CO, CO₂ και NOx η γραμμή κατασκευάζεται από PTFE.
- Η μέτρηση των υδρογονανθράκων που περιέχονται στο δείγμα εκτελείται με αναλυτή, χρησιμοποιώντας τον θερμαινόμενο ανιχνευτή φλόγας ιονισμού (FID). Μεταξύ των ηλεκτροδίων του ανιχνευτή περνά ένα ρεύμα ιονισμού, ανάλογο προς τη ροή της μάζας υδρογονανθράκων που εισέρχονται στη φλόγα υδρογόνου. Θέρεται αναγκαίο ο αναλυτής να περιλαμβάνει εγκατεστημένες συσκευές για τον έλεγχο της θερμοκρασίας, του ρυθμού ροής του δείγματος, την παροχή του δείγματος, το καύσιμο και τα αέρια διάλυσης και να παρέχουν την ικανότητα ερασιμικού ελέγχου της ανοιχτής και μηδενικής βαθμονόμησης. Οι τεχνικές απαιτήσεις περιέχονται στο άρθρο 19 του παρόντος.
- Αναλυτές χωρίς διασπορά υπερτάσεις, χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση των ενώσεων O₂ και CO₂. Ο σχεδιασμός τους χρησιμοποιεί τη διαφορική απορρόφηση ενέργειας σε παράλληλη αναφορά. Οι κυμαλίδες δείγματος αερίου, οι κυμαλίδες ή οι ομάδες των κυμαλίδων για κάθε ένα από αυτά τα συστατικά των αερίων ευαισθητοποιούνται κατάλληλα. Το υποσύστημα ανάλυσης περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ευκολίες για τον έλεγχο και το ρύθμιση του δείγματος, τη μηδενική και την ανοιχτή ροή του αερίου. Ο έλεγχος θερμοκρασίας είναι ο κατάλληλος, οποιαδήποτε βίση μέτρησης, υγρή ή ξηρά, χρησιμοποιείται. Οι τεχνικές απαιτήσεις περιέχονται στο άρθρο 20 του παρόντος.
- Η μέτρηση της συγκέντρωσης του NO γίνεται με τη φωτοχημική μέθοδο, κατά την οποία η μέτρηση της έντασης της ακτινοβολίας που εκλύεται κατά τη διάρκεια της αντίδρασης του NO στο δείγμα με το προστιθέμενο O₃ είναι η μέτρηση της συγκέντρωσης του NO. Το NO₂ μετατρέπεται πριν από τη μέτρηση σε NO με ένα μετατροπέα της απαιτούμενης ικανότητας. Το σύστημα μέτρησης NOx περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία για τον έλεγχο ροής, θερμοκρασίας και λοιπά και παρέχει την ευκολία για τις περιοδικές βαθμονομήσεις καθώς επίσης και ελέγχους της ικανότητας του μετατροπέα. Οι τεχνικές προδιαγραφές της συσκευής παρέχονται στο άρθρο 21.

Άρθρο 18

Λειτουργικές γενικές δοκιμές (General test procedures)

- Η λειτουργία του κινητήρα περιγράφεται στη συνέχεια.
 - Ο κινητήρας λειτουργεί σε στατική εγκατάσταση δοκιμής, η οποία είναι η κατάλληλη και η κατάλληλα εξοπλισμένη, για υψηλής ακρίβειας δοκιμή.
 - Οι δοκιμές εμπομπών γίνονται με ισχύ κινητήρα που καθορίζεται από την πιστοποιούσα αρχή. Ο κινητήρας στοθεροποιείται σε κάθε ισχύ.
- Η κύρια βαθμονόμηση του οργάνου αφορά τη στοθερότητα και τη γραμμικότητά του.
 - Η αίτηση για πιστοποίηση παρέχει ικανοποιητικές αποδείξεις στην πιστοποιούσα αρχή, ότι η βαθμονόμηση του συστήματος ανάλυσης πληροί τις προδιαγραφές κατά το χρόνο της δοκιμής.
 - Για τον ακριβή υδρογονανθράκων η βαθμονόμηση περιλαμβάνει τους

ελέγχους ότι ο ανιχνευτής οξυγόνου και οι διαφορετικές απομειώσεις υδρογονανθράκων βρίσκονται μέσα στα όρια που καθορίζονται, όπως περιγράφεται στο άρθρο 19. Η απόδοση του μετατροπέα NO₂/NO ελέγχεται και επιληθεύεται, ότι συμπεριφέρεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 21.

- Η διαδικασία για τον έλεγχο της επίδοσης κάθε αναλυτού γίνεται ως εξής :

- Εισάγεται το αέριο μηδενισμού και ρυθμίζεται το μηδέν του οργάνου, με την απαραίτητη καταγραφή των θέσεων.
- Για κάθε περιοχή που χρησιμοποιείται λειτουργικά, εισάγεται το αέριο βαθμονόμησης με ονομαστική συγκέντρωση, που αντιστοιχεί στο 90% της περιοχής πλήρους απόκλισης. Ρυθμίζεται η απολαβή του οργάνου και καταγράφεται η ρύθμιση.
- Εισάγεται κατά προσέγγιση 30%, 60% και 90% συγκέντρωση, περιοχή πλήρους απόκλισης και καταγράφονται οι ενδείξεις του αναλυτού.
- Προσδιορίζεται η ευθεία των ελαχίστων τετραγώνων στα σημεία 0, 30%, 60% και 90% της συγκέντρωσης. Για τον αναλυτή O₂ και/ή CO₂ που χρησιμοποιήθηκε στη βασική μορφή, χωρίς γραμμικοποίηση της εξόδου, μια καμπύλη ελαχίστων τετραγώνων της αναγκαίας μαθηματικής μορφοποίησης προσδιορίζεται, χρησιμοποιώντας πρόσθετα στοιχεία, εάν κρίνεται απαραίτητο. Εάν κάποιο σημείο αποκλίνει περισσότερο από 2% των τιμών ολικής της κλίμακας (ή ± 1 μπι, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη) χρησιμοποιείται και πάλι βαθμολόγησης. Στην περίπτωση αναλυτού CO₂, η τιμή της απόκλισης είναι ± 100 μπι.

- Οι ακόλουθοι χειρισμοί είναι απαραίτητοι στις μετρήσεις :

- Δεν γίνονται μετρήσεις μέχρις ότου όλες οι συσκευές και οι γραμμές μεταφοράς δείγματος θερμανθούν και σταθεροποιηθούν. Πριν από μία σειρά δοκιμών, το σύστημα ελέγχεται για διαρροές μονώνοντας τον καθετήρα και τους αναλυτές και λειτουργώντας την ανάλυση ροής δείγματος για να επαληθευθεί ότι ο ρυθμός ροής της διαρροής της συσκευής είναι μικρότερος από 0,1 l/min με αναφορά στην κανονική θερμοκρασία και πίεση. Έλεγχος επίσης εκτελούνται για να εξασφαλισθεί ότι οι γραμμές δείγματος είναι καθαρές.
- Η ακόλουθη διαδικασία υιοθετείται για την εκτέλεση των μετρήσεων.
 - Εισάγεται το απαραίτητο αέριο μηδενισμού και γίνεται κάθε αναγκαία ρύθμιση του οργάνου.
 - Εισάγεται το κατάλληλο αέριο βαθμονόμησης σε μία 90% ονομαστική συγκέντρωση απόκλισης πλήρους κλίμακας για τις περιοχές που θα χρησιμοποιηθούν. Ρυθμίζονται και καταγράφονται οι απολαβές ανάλογα.
 - Όταν ο κινητήρας σταθεροποιηθεί στο αναγκαίο λειτουργικό είδος, συνεχίζεται η λειτουργία του και παρατηρείται η συγκέντρωση των ρύπων, μέχρι να επιτευχθεί μία σταθεροποιημένη ένδειξη, η οποία και καταγράφεται.
 - Επανάλεγχος του μηδενισμού και των σημείων βαθμονόμησης στο τέλος της δοκιμής και επίσης σε διαλλείματα διάρκειας όχι μεγαλύτερης από 1 ώρα κατά τη διάρκεια της δοκιμής. Εάν κάποιο από δύο έχει μεταβληθεί περισσότερο από ± 2% της περιοχής πλήρους απόκλισης της κλίμακας η δοκιμή επαναλαμβάνεται, μετά την επανόρθωση του οργάνου σύμφωνα με τις προδιαγραφές του.
- Κάθε δοκιμή περιλαμβάνει έλεγχο του λόγου του αέρα/καυσίμου, όπως προσδιορίζεται από την ολοκληρωμένη συγκέντρωση δείγματος ολικού άνθρακα εφαιρούμενου του καπνού, αν συμφωνεί με τη καθορισμένη τιμή που βασίστηκε στο λόγο αέρα/καυσίμου του κινητήρα με $\pm 15\%$ για τη τροχορόληση / λειτουργία εφόρου και με 10% για όλες τις άλλες λειτουργίες.

Άρθρο 19

Υπολογισμοί (Calculations)

- Οι απαιτούμενοι υπολογισμοί για τις εκπομπές αερίων περιγράφονται στη συνέχεια :

- Οι αναλυτικές μετρήσεις απορούν τις συρρικνώσεις των διαφόρων τάσεων ρύπων, όπως ανιχνεύονται από τους αναλυτές τους για τις διάφορες λειτουργίες του κινητήρα και οι τιμές αυτές αναφέρονται στην πιστοποιούσα αρχή. Υπολογίζονται επίσης και αναφέρονται οι ακόλουθες παράμετροι.

- Βασικές παράμετροι :

$$EI_P (\text{δελτικής εκπομπής}) = \frac{\text{μάζα του ρύπου που παράγεται σε στ}}{\text{μάζα καυσίμου που χρησιμοποιείται σε Kgr}}$$

$$BI(\text{CO}) = \left(\frac{[\text{CO}]}{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + [\text{HC}]} \right) \rightarrow \left(\frac{10^{-3} \text{ Mol}}{\text{MC} + (\eta/\text{m})_{\text{H}_2}} \right) (1 + T(\text{Po}/\text{m}))$$

$$EI(HC) = \left(\frac{[HC]}{[CO_2] + [CO] + [HC]} \right) \left(\frac{10^3 M_{HC}}{Mc + (n/m) M_H} \right) (1 + T(Po/m))$$

$$EI(NOx) = \left(\frac{[NOx]}{[CO_2] + [CO] + [HC]} \right) \left(\frac{10^3 M_{NO_2}}{Mc + (n/m) M_H} \right) (1 + T(Po/m))$$

σαν NO_2

$$\text{Λόγος αέρα/καυσίμου} = (Po/m) \left(\frac{M_{αέρα}}{Mc + (n/m) M_H} \right)$$

$$\text{όπου: } Po/m = \frac{2Z - (n/m)}{4(1+h - [TZ/2])}$$

$$\text{και } Z = \frac{2 - [CO] - (2/x - y/2x)(HC) + [NO_2]}{[CO_2] + [CO] + [HC]}$$

$M_{αέρα}$ γραμμομόριο Επρό αέρα = 28,966 gr
ή εάν είναι απαραίτητο
= (32R + 28,1564S + 44,011T) gr

M_{HC} γραμμομόριο εξερχόμενου υδρογονάνθρακα που θεωρείται
σαν CH_4 = 16,043 gr

M_{CO} γραμμομόριο CO = 28,011 gr

M_{NO_2} γραμμομόριο NO_2 = 46,988 gr

M_C γραμμομόριο άνθρακα = 12,011 gr

M_H γραμμομόριο υδρογόνου = 1,008 gr

R συγκέντρωση οξυγόνου σε Επρό αέρα, σγκομετρικά =
= 0,2095 σε κανονικές συνθήκες

S συγκέντρωση N_2 και σπανίων αερίων σε Επρό αέρα, σγκομετρικά = 0,0003 σε κανονικές συνθήκες

T συγκέντρωση CO_2 σε Επρό αέρα, σγκομετρικά 0,0003 σε κανονικές συνθήκες

[HC] μέση συγκέντρωση εξερχομένων υδρογονανθράκων vol/vol, υγρό, εκφράζεται σαν άνθρακα

[CO] μέση συγκέντρωση CO vol/vol, υγρό

[CO_2] " " CO_2 vol/vol, υγρό

[NOx] " " NOx vol/vol, υγρό
= [NO] + [NO_2]

[NO] μέση συγκέντρωση NO σε εξερχόμενο δείγμα vol/vol, υγρό

[NO_2] μέση συγκέντρωση NO_2 σε εξερχόμενο δείγμα vol/vol, υγρό
= $\frac{([NOx] \cdot c - [NO])}{\eta}$

[NOx] c μέση συγκέντρωση NO σε εξερχόμενο δείγμα, μετά τη διέλευση μέσα από το μετατροπέα NO_2/NO , vol/vol, υγρό

η ικανότητα μετατροπής NO_2/NO

h υγρασία του αέρα περιβάλλοντος, vol νερό / vol Επρό αέρα

m αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό μόριο καυσίμου

n αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό μόριο καυσίμου

x αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό μόριο εξερχόμενου υδρογονάνθρακα

y αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό μόριο εξερχόμενου υδρογονάνθρακα

Η τιμή n/m, ο λόγος του αριθμού ατόμων του υδρογόνου προς τον αριθμό ατόμων του άνθρακα του χρησιμοποιούμενου καυσίμου, προσδιορίζεται με την ανάλυση του τύπου του καυσίμου.

Η υγρασία περιβάλλοντος αέρα, h, μετράται σε κάθε ομάδα.

Απουσία αντίθετων αποδεικτικών στοιχείων του χαρακτηρισμού (x, y) των εξερχομένων υδρογονανθράκων, οι τιμές x = 1, y = 4 χρησιμοποιούνται. Εάν χρησιμοποιούνται μετρήσεις Επρό ή πμΕπρό: CO και CO_2 , μετατρέπονται στην αρχή στις ισοδύναμες υγρές συγκεντρώσεις, όπως δείχνεται στο άρθρο 23, το οποίο περιέχει επίσης τυπολόγιο για διορθώσεις επιδόσεων και για χρήση όπου απαιτείται.

β) Εκτελούνται διορθώσεις των δεικτών εκπομπής του κινητήρα, οι οποίοι έχουν μετρηθεί για όλους τους ρόλους σε όλες τις σχετικές λειτουργίες του κινητήρα. Οι διορθώσεις αφορούν τις αποκλίσεις από τις συνθήκες αναφοράς (Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη της

θάλασσας) των πραγματικών συνθηκών πίεσης και θερμοκρασίας κατά τη διάρκεια της δοκιμής. Η τιμή αναφοράς της υγρασίας είναι 0,00629 Kg νερού/ Kg Επρό αέρα.

Έτσι, EI (διορθωμένη) = k x EI (μετρημένη) όπου η γενικευμένη έκφραση του k είναι :

$$k = (P_{Bref}/P_B)^a \times (FAR_{Bref} \times FAR_B)^b \times \exp(|T_{Bref} - T_B|/c) \times \exp(d|h - 0.00629|)$$

P_B Μετρημένη πίεση εισόδου του θάλαμου καύσης.

T_B Μετρημένη θερμοκρασία εισόδου θάλαμου καύσης.

FAR_B Λόγος καυσίμου/αέρα στο θάλαμο.

h Υγρασία αέρα περιβάλλοντος.

P_{Bref} Διεθνής Πρότυπη Ατμόσφαιρα, (ISA), πίεση στη στάθμη θάλασσας

T_{Bref} Διεθνής Πρότυπη Ατμόσφαιρα, (ISA), θερμοκρασία στη στάθμη θάλασσας.

P_{Bref} Πίεση στην είσοδο θάλαμου καύσης του κινητήρα που δοκιμάζεται (ή του κινητήρα αναφοράς, εάν τα δεδομένα προκύπτει να διορθωθούν προς τον κινητήρα αναφοράς). Η πίεση αυτή σχετίζεται με τη T_B κάτω από τις συνθήκες στη στάθμη θάλασσας, της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA).

T_{Bref} Θερμοκρασία στην είσοδο του θαλάμου καύσης κάτω από τις συνθήκες στη στάθμη θάλασσας της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA) του κινητήρα που δοκιμάζεται (ή του κινητήρα αναφοράς, εάν τα δεδομένα προκύπτει να διορθωθούν προς τον κινητήρα αναφοράς). Η θερμοκρασία αυτή είναι η θερμοκρασία που σχετίζεται με κάθε στάθμη ισχύος η οποία καθορίζεται σε κάθε λειτουργία.

FAR_{Bref} Λόγος καυσίμου/αέρα στο θάλαμο καύσης κάτω από τις συνθήκες στη στάθμη θάλασσας της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA) για τον κινητήρα που δοκιμάζεται (ή του κινητήρα αναφοράς, εάν τα δεδομένα προκύπτει να διορθωθούν προς τον κινητήρα αναφοράς).

a, b, c, d : Ειδικές σταθερές που δυνατόν να μεταβάλλονται για κάθε ρόλο και για κάθε τύπο κινητήρα.

Οι παράμετροι της εισόδου του θαλάμου καύσης κατά προτίμηση να μετρώνται. Στην αντίθετη περίπτωση δυνατόν να υπολογίζονται από τις συνθήκες περιβάλλοντος με το κατάλληλο τυπολόγιο.

γ) Η χρησιμοποίηση της προτεινόμενης τεχνικής της καμπύλης προσχημικής, για τη συσχέτιση των δεικτών εκπομπής προς τη θερ-

μοκρασία της εισόδου του θαλάμου καύσης, ενεργά περιορίζεται ο εκθετικός όρος $(T_{Bref} - T_B)/c$ από τη γενικευμένη εξίσωση και για τις περισσότερες περιπτώσεις ο όρος (FAR_{Bref}/FAR_B) θεωρείται ίσος προς τη μονάδα. Από πολλές δοκιμές προεπιλαβήθηκε ότι ο λόγος (P_{Bref}/P_B) και ο σχετικός όρος με την υγρασία είναι αρκετά κοντά στη μονάδα για τους ελαττωματικούς του CO και HC και μπορούν να απαληφθούν από την πιο πάνω σχέση, που περιγράφεται στην παράγραφο 1β του άρθρου αυτού, επομένως

$EI(CO)$ διορθωμένη = EI που βγήκε από την καμπύλη $EI(CO)$ προς T_B .

$EI(HC)$ διορθωμένη = EI που βγήκε από την καμπύλη $EI(HC)$ προς T_B .

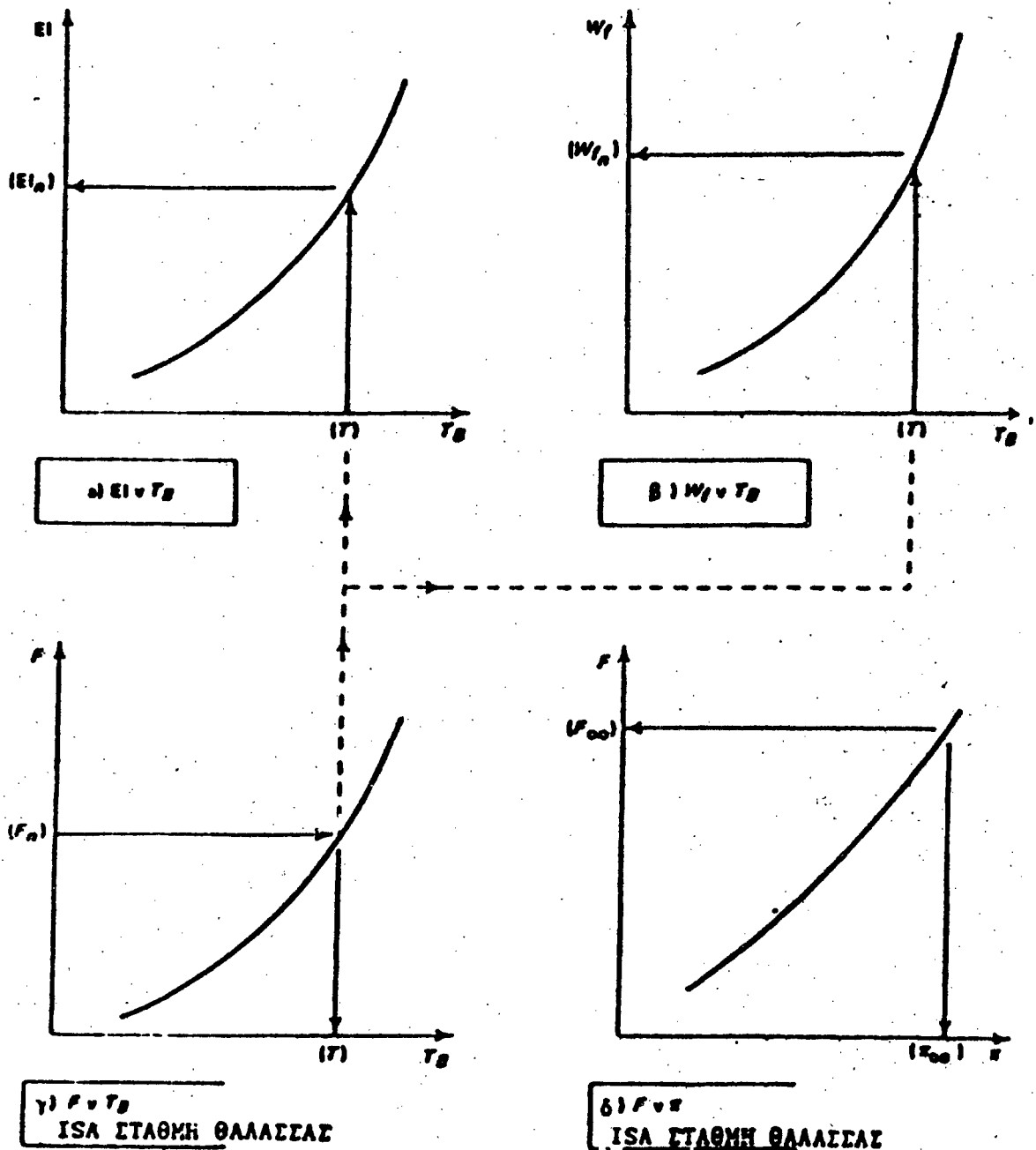
$EI(NOx)$ διορθωμένη = EI που βγήκε από την καμπύλη.

$EI(NOx)(P_{Bref}/P_B)^{0.5} \exp(19|h-0.00629|)$ προς T_B .

Κάθε άλλη μέθοδος, που χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεση των διορθώσεων των δεικτών εκπομπής CO, HC και NOx, πρέπει να τόχουν της έγκρισης της πιστοποιούσας αρχής.

2. Οι συναρτήσεις των παραμέτρων ελέγχου (D_p , F_{ac} , x) περιγράφονται στη συνέχεια :

α) Όπου αναφέρονται, οι συναρτήσεις D_p , F_{ac} , x , έχουν την ακόλουθη έννοια :

EI = ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΣΟΜΗΣ
 T_g = ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΥ ΚΑΥΣΗΣ
 W_f = ΡΥΘΜΟΣ ΡΟΗΣ ΜΑΖΑΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ
 P = ΩΣΤΙΚΗ ΙΣΧΥ ΚΙΝΗΤΗΡΑ
 π = ΛΟΓΟΣ ΠΙΕΣΗΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ

ΣΧΕΔΙΟ 3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

- α) Η μέγιστη δύναμη αερίου ρυπαντή που εκλύεται κατά τη διάρκεια του κύκλου αναφοράς των εκπομπών της απογείωσης και προσγείωσης.
- β) Η μέγιστη ισχύ που διατίθεται στην απογείωση κάτω από κανονικές λειτουργικές συνθήκες στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) των στατικών συνθηκών στάθμης θάλασσας, χωρίς τη χρησιμοποίηση ψεκασμού νερού, όπως εγκρίνεται από την πιστοποιούσα αρχή.
- γ) Ο λόγος της μέσης ολικής πίεσης στο τελευταίο επίπεδο εμβόλης του συμπιεστή προς τη μέση ολική πίεση στο επίπεδο εισόδου του συμπιεστή, όταν ο κινητήρας αναπτύσσει ισχύ απογείωσης που υπολογίζεται στις στατικές συνθήκες στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη θάλασσας.
- δ) Οι δείκτες εκπομπής (EI) για κάθε ρύπο διορισμένοι για την πίεση και

υγρασία (όπου κρίνεται απαραίτητο) προς τις ατμοσφαιρικές συνθήκες αναφοράς του περιβάλλοντος, όπως δείχνεται στην παράγραφο 1γ του άρθρου αυτού και εάν είναι αναγκαίο προς τον κινητήρα αναφοράς, συλλέγονται για την απαιτούμενη λειτουργία του κινητήρα ήτοι, εδάφους, προσέγγισης, αναρρίχησης και απογείωσης σε κείμενα από τις υφιστάμενες διορισμένες συνθήκες, ισχύος. Ένα ελάχιστο τριών σημείων δοκιμής απαιτείται για τον ορισμό της λειτουργίας εδάφους. Οι ακόλουθες σχέσεις προσδιορίζονται για κάθε ρύπο :

- α) μεταξύ EI και T_g
 β) μεταξύ W_f (ρυθμός ροής της μάζας καυσίμου του κινητήρα) και του T_g ,
 γ) μεταξύ P_n (διορισμένη στις συνθήκες της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA) στη στάθμη θάλασσας) και του T_g (διορισμένου

στις ίδιες συνθήκες Δ.Π.Α. (ISA) στη στάθμη της θάλασσας).
Τα πιο πάνω δείχνονται στο σχέδιο 3.

Εάν ο κινητήρας που δοκιμάζεται δεν είναι ο κινητήρας "αναφοράς", τα δεδομένα διορθώνονται προς τις συνθήκες του κινητήρα "αναφοράς", χρησιμοποιώντας τις σχέσεις ββ και γγ της παραγράφου αυτής, που λαμβάνονται από τον κινητήρα αναφοράς. Ο κινητήρας αναφοράς ορίζεται σαν ένας κινητήρας ουσιαστικά διαμορφωμένος προς την περιγραφή του κινητήρα, που πιστοποιείται και γίνεται αποδεκτός από την πιστοποιούσα αρχή για την αντιπροσώπευση του τύπου του κινητήρα για τον οποίο ερευνάται η πιστοποίηση.

Ο κατασκευαστής επίσης παρέχει προς την πιστοποιούσα αρχή όλα τα αναγκαία στοιχεία της απόδοσης του κινητήρα για την υλοποίηση των σχέσεων αυτών και για τις συνθήκες περιβάλλοντος στη Δ.Π.Α. (ISA) στη στάθμη θάλασσας.

δδ) τη μέγιστη υπολογισμένη ισχύ (P_{max})

εε) το λόγο πίεσης του κινητήρα στη μέγιστη υπολογισμένη ισχύ.

Τα πιο πάνω δείχνονται στο σχέδιο 3.

γ) Ο υπολογισμός των ΕΙ για κάθε κύκλο σε κάθε απαιτούμενη λειτουργία του κινητήρα, διορθωμένων στις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, συμ-
φωνούν με την ακόλουθη γενική διαδικασία.

αα) Σε κάθε ισχύ του είδους λειτουργίας στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα, (ISA) προσδιορίζεται η ισοδύναμη θερμοκρασία της εισόδου του θαλάμου καύσης (T_{PB}) (Σχέδιο 3).

ββ) Από τη χαρακτηριστική EI/T_{PB} (Σχέδιο 3) προσδιορίζεται η τιμή EI_{in} που αντιστοιχεί στο T_{PB} .

γγ) Από τη χαρακτηριστική W_F/T_{PB} (Σχέδιο 3) προσδιορίζεται η τιμή W_F που αντιστοιχεί στο T_{PB} .

δδ) Δημιουργείται η μέγιστη υπολογισμένη ισχύ στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) και οι τιμές του λόγου της πίεσης. Αυτές είναι οι P_{max} και γ αντιστοίχως (Σχέδιο 3).

εε) Υπολογίζεται, για κάθε ρυπαρή $D_F = \Sigma (E_{in}) \cdot (W_F) \cdot (t)$ όπου

t χρόνος στη λειτουργία απογείωσης - προσγείωσης (πρώτα λεπτά)

W_F ο ρυθμός ροής της μάζας καυσίμου (kg/min)

Σ είναι το άθροισμα για την ομάδα των λειτουργιών που αποτελούν το ρυθμιζόμενο κύκλο πτήσης - προσγείωσης.

δ) Αν και η μεθοδολογία που περιγράφεται πιο πάνω χαρακτηρίζεται σαν η μέθοδος που συνιστάται, η πιστοποιούσα αρχή μπορεί να δεχτεί ισοδύναμες μαθηματικές διαδικασίες οι οποίες χρησιμοποιούν μαθηματικές εκφράσεις των καμπύλων που απεικονίζονται στο σχέδιο 3, εάν οι εκφράσεις προέρχονται από τη χρησιμοποίηση μιας αποδεκτής τεχνικής προσεγγίσης καμπύλης.

2. Στις περιπτώσεις όπου η διαμόρφωση του κινητήρα, ή στην περίπτωση που υφίστανται δικαιολογημένες συνθήκες, που εμποδίζουν τη χρήση αυτής της διαδικασίας, η πιστοποιούσα αρχή, μετά τη λήψη ικανοποιητικών τεχνικών αποδεικτικών στοιχείων για ισοδύναμα αποτελέσματα τα οποία λήφθηκαν με μία εναλλακτική διαδικασία, δύναται να εγκρίνει την εναλλακτική διαδικασία.

Άρθρο 20

Προδιαγραφές συσκευής ανάλυσης HC
(Specification for HC analyser)

1. Η συσκευή που χρησιμοποιείται είναι κατασκευής τέτοιας ώστε να διατηρεί μία θερμοκρασία στον ανιχνευτή και στα εξαρτήματα που καπνούν το δείγμα, που βρίσκεται στην περιοχή $155^{\circ}\text{C} - 165^{\circ}\text{C}$ με μια σταθερότητα $\pm 2^{\circ}\text{C}$.
Με την απόκριση του ανιχνευτού αριστοποιημένης και με τη συσκευή σταθεροποιημένη, τα ακόλουθα αποτελούν τα κύρια τεχνικά χαρακτηριστικά.

- Ολική περιοχή : 0 έως 5000 ppm σε κατάλληλες περιοχές.
- Διαχωρισμός : Καλύτερος από 0.5% πλήρους κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 0.5 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
- Επαναληψιμότητα : Καλύτερη από $\pm 1\%$ πλήρους κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 0.5 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
- Σταθερότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ πλήρους κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 1.0 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.
- Ολίσθηση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ πλήρους κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 0.5 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.
- Εύρος : 0.5 Hz και μεγαλύτερος, λιγότερος από $\pm 1\%$ πλήρους κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 0.5 ppm οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.

δ) Χρόνος απόκρισης : Δεν υπερβίνει τα 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο του δείγματος στο σύστημα ανάλυσης, για την επιτυχία του 90% της τελικής ανάγνωσης.

η) Πραγματικότητα : Η απόκριση με προπάνιο στον αέρα είναι γραμμική για κάθε περιοχή μέσα στο $\pm 2\%$ πλήρους κλίμακας, αλλιώς χρησιμοποιείται διόρθωση βαθμολόγησης.

2. Κατά τη διάρκεια της μέτρησης δυνατόν να επιρραθούν την ακρίβεια της μέτρησης οι ακόλουθες επιδράσεις :

α) Επίδραση οξυγόνου, με την οποία διάφορες αναλογίες οξυγόνου που παρουσιάζονται στο δείγμα δίδουν διάφορες ενδείξεις συγκεντρώσεων υδρογονάνθρακα για σταθερή πραγματική συγκέντρωση υδρογονάνθρακα.

β) Σχετική απόκριση υδρογονάνθρακα, με την οποία υπάρχει μια διαφορετική απόκριση στο ίδιο δείγμα συγκεντρώσεων υδρογονάνθρακα το οποίο εκφράζεται σαν ισοδύναμο ppmC, εξαρτώμενο από την τάξη ή το μέγεθος των επιδράσεων που σημειώνονται πιο πάνω προσδιορίζεται όπως αναφέρεται στη συνέχεια και περιγράφεται ανάλογα.

Απόκριση οξυγόνου : Μέτρηση της απόκρισης με δύο μίγματα προπανίου, κατά προσέγγιση 500 ppmC γνωστής συγκέντρωσης με σχετική ακρίβεια $\pm 1\%$ όπως στη συνέχεια :

Προπάνιο σε $10 \pm 1\%$ O_2 , ισορροπημένο N_2

Προπάνιο σε $21 \pm 1\%$ O_2 , ισορροπημένο N_2

Εάν R1 και R2 είναι οι αντίστοιχες οριζοτικισμένες αποκρίσεις τότε η διαφορά (R1 - R2) είναι μικρότερη από 3% του R1.

Διαφοροποιημένη απόκριση υδρογονάνθρακα : Μέτρηση της απόκρισης με τέσσερα μίγματα διαφόρων υδρογονανθράκων στον αέρα, σε συγκεντρώσεις κατά προσέγγιση 500 ppmC, γνωστή με σχετική ακρίβεια $\pm 1\%$, όπως στη συνέχεια :

Προπάνιο σε μηδέν αέρα

Προπυλένιο σε μηδέν αέρα

Τολουένιο σε μηδέν αέρα

η-εξάνιο σε μηδέν αέρα

Εάν Ra, Rb, Rc και Rd είναι, αντίστοιχα, οι οριζοτικισμένες αποκρίσεις (με αναστροφή στο προπάνιο) τότε :

(Ra-Rb), (Ra-Rc) και (Ra-Rd) είναι κάθε μια μικρότερη από το 5% του Ra.

3. Η αριστοποίηση της απόκρισης του ανιχνευτού και η ευθυγράμμιση περιγράφεται στη συνέχεια :

α) Εφαρμόζονται οι οδηγίες του κατασκευαστή για τις αρχικές διαδικασίες λειτουργίας και βοηθητικές υπηρεσίες και τροποποιεί που απαιτούνται και επιτρέπεται στη συσκευή η σταθεροποίησή της. Όλες οι θέσεις ρυθμίσεων συνεπώς περιόδους ελέγχους του μηδενός και διαβάσεις, εάν είναι αναγκαίο. Χρησιμοποιώντας σαν δείγμα ένα μίγμα κατά προσέγγιση 500 ppmC προπανίου σε αέρα, προσδιορίζεται η χαρακτηριστική απόκριση για μεταβολές κατ'αρχήν στη ροή καυσίμου και στη συνέχεια, κοντά στην άριστη ροή αέρα για μεταβολές σε αραιωμένη ροή αέρα. Οι οριζοτικές οξυγόνου διαφοροποιημένου υδρογονάνθρακα υπολογίζονται, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

β) Η γραμμικότητα κάθε περιοχής του αναλυτού ελέγχεται με την εφαρμογή προπανίου σε δείγματα αέρα σε συγκεντρώσεις κατά προσέγγιση 30, 60 και 90 τοις εκατό πλήρους κλίμακας. Η απόκριση μέγιστης απόκρισης σε κάθε ένα από αυτά τα σημεία στην ειδικά ελαχιστων τετραγώνων, (προσαρμοσμένη στα σημεία και το μηδέν) δεν υπερβαίνει το $\pm 2\%$ της τιμής πλήρους κλίμακας.
Εάν συμβαίνει το πιο πάνω υπολογίζεται μια καμπύλη, βαθμολόγησης για λειτουργική χρήση.

Άρθρο 21

Προδιαγραφές για τους αναλυτές CO και CO₂
(Specification for CO and CO₂ analysers)

1. Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης της συσκευής ανάλυσης του CO είναι οι εξής :

- Ολική περιοχή : 0 έως 2500 ppm σε κατάλληλες περιοχές.
- Διαχωρισμός : Καλύτερος από 0.5% ολόκληρης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή 1 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
- Επαναληψιμότητα : Καλύτερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 2 ppm οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
- Ολίσθηση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 2 ppm οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.

- ε) Σταθερότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 2 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- στ) Θόρυβος : 0,5 Hz και μεγαλύτερος, μικρότερος από 1% αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- ζ) Επίδρασεις : Περιορίζονται όσον αφορά τις συγκεντρώσεις που αναφέρονται στη συνέχεια :
1. μικρότερη από 500 ppm % της συγκέντρωσης αιθανόλης,
 2. μικρότερη από 2 ppm % της συγκέντρωσης CO₂,
 3. μικρότερη από 2 ppm % της συγκέντρωσης ατμών νερού.
- Εάν τα όρια της επίδρασης για CO₂ και/ή ατμούς νερού δεν επιτυγχάνονται, προσδιορίζονται κατάλληλοι συντελεστές διόρθωσης, οι οποίοι αναφέρονται και εφαρμόζονται.
2. Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης της συσκευής ανάλυσης του CO₂ είναι οι εξής :
- α) Ολική περιοχή : 0 έως 5% σε κατάλληλες περιοχές.
- β) Διαχωριστικότητα : Καλύτερη από 0,5% αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή 100 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- γ) Επαναληψιμότητα : Καλύτερη από $\pm 1\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 100 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- δ) Σταθερότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 100 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- ε) Ολοσόφηση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ αλόγησης της κλίμακας ή ± 100 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- στ) Θόρυβος : 0,5 Hz, ή μεγαλύτερος, μικρότερος από $\pm 1\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 100 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.

3. Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης των αναλυτών CO και CO₂ είναι οι εξής :

- α) Χρόνος απόκρισης : Δεν υπερβαίνει τα 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο του δείγματος στο σύστημα ανάλυσης, μέχρι την 90% επιτυχή τελική ανάγνωση.
- β) Θερμοκρασία δείγματος : Ομαλή λειτουργία διαρκεί για την ανάλυση του δείγματος η "υγρή" του κατάσταση. Αυτό απαιτεί ότι οι κυλίνδρος δείγματος και όλα τα τμήματα της συσκευής, που έρχονται σε επαφή με το δείγμα στο υποσύστημα του, διατηρούνται σε μία θερμοκρασία όχι μικρότερη από 50°C με μία σταθερότητα $\pm 2^\circ$ C.
- Η επιλογή της μέτρησης του CO και CO₂ με βάση την Εθνική μέθοδο, με κατάλληλη υδατοποίηση, επιτρέπεται. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται η χρησιμοποίηση αδεσμευμένων αναλυτών και τα όρια επίδρασης για τους ατμούς νερού αποκλείονται. Μία ακόμη διόρθωση απαιτείται για την είσοδο ατμών νερού και νερού στο σύστημα καύσης.

Άρθρο 22

Προδιαγραφές για τον συντελεστή N₂X
(Dilution factor for NO_x analysis)

1. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5 του μεριάζου ΣΤ η μέτρηση της συγκέντρωσης των οξειδίων του αζώτου εκτελείται με τη φωτοχημική τεχνική, κατά την οποία μετρείται η εκπαισμένη ακτινοβολία από την αντίδραση του NO με το O₃.
- Η μέθοδος δεν είναι ευαίσθητη στο NO₂ και επομένως το δείγμα περνά μέσα από τον μετατροπέα στον οποίο το NO₂ μετατρέπεται σε NO πριν από την εκτέλεση της μέτρησης του ολικού NO_x.
- Καταγράφονται οι συγκεντρώσεις της αρχικής συγκέντρωσης του NO και του ολικού NO_x.
- Από τη διαφορά, επιτυγχάνεται η μέτρηση της συγκέντρωσης NO₂.

2. Η χρησιμοποιούμενη συσκευή συμπληρώνεται με όλα τα αναγκαία εξαρτήματα για τον έλεγχο της ροής, όπως οι ρυθμιστές, οι βαλβίδες, οι μετροπές ροής και τα λοιπά. Υλικά τα οποία έρχονται σε επαφή με το αέριο δείγμα, περιορίζονται σ' αυτά τα οποία ανθίστανται στην προσβολή από τα οξείδια του αζώτου, όπως ανοξείδωτος χάλυβας, γυαλί και άλλα. Η θερμοκρασία του δείγματος διατηρείται παντού σε τιμές, που σε συνάρτηση με τις τοπικές πιέσεις αποκλείουν την συμπύκνωση νερού.
3. Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης της συσκευής καθορίζονται με τη συσκευή να λειτουργεί σε θερμοκρασία περιβάλλοντος σταθερή κατά 2° C όπως στη συνέχεια :
- α) Ολική περιοχή : 0 έως 1000 ppm σε κατάλληλες περιοχές.
- β) Διαχωριστικότητα : Καλύτερη από 0-5% αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- γ) Επαναληψιμότητα : Καλύτερη από $\pm 1\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται ή 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- δ) Σταθερότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται ή ± 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- ε) Ολοσόφηση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται ή ± 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.
- στ) Θόρυβος : 0,5 Hz και μεγαλύτερος, μικρότερος από $\pm 1,0\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.
- ζ) Επίδραση : Η απάντηση για δείγματα που περιέχουν CO₂ και ατμούς νερού, περιορίζεται σε :
- Μικρότερη από 0,05 επί τους εκατό ένδειξης/επί τους εκατό συγκέντρωσης CO₂.
 - Μικρότερη από 0,1 επί τους εκατό ένδειξης/επί τους εκατό συγκέντρωσης ατμών νερού.
- Εάν ο περιορισμός επίδρασης για το CO₂ και/ή για τους ατμούς νερού δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί, προσδιορίζονται κατάλληλοι συντελεστές, οι οποίοι αναφέρονται και εφαρμόζονται.
- η) Χρόνος απόκρισης : Δεν υπερβαίνει τα 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο του δείγματος στο σύστημα ανάλυσης μέχρι την επίτευξη του 90% της τελικής ένδειξης.
- θ) Γραμμικότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ αλόγησης της κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται, ή ± 2 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
- ι) Μετατροπές : Ο σχεδιασμός και η λειτουργία είναι τέτοιοι, ώστε να ελαττώνεται η παρουσία του NO₂ στο δείγμα σε NO. Ο μετατροπέας δεν επηρεάζει το αρχικό NO στο δείγμα.

Η απόδοση του μετατροπέα δεν είναι μικρότερη από 90%.

Η τιμή αυτή απόδοσης χρησιμοποιείται στη διόρθωση της τιμής του δείγματος NO₂ που μετρήθηκε προς αυτό το οποίο θα είχε ληφθεί εάν η απόδοση δεν ήταν 100%.

Άρθρο 23

Αέρια βαθμονόμησης και δοκιμής
(Calibration and test gases)

1. Τα αέρια βαθμονόμησης CO και CO₂ αναμιγνύονται ανά 1 ή σαν δυοτά μίγμα συστατικών.
- Μίγματα τριών συστατικών ήτοι CO, CO₂ και προπανίου σε μηδέν αέρα χρησιμοποιούνται, υπό τη προϋπόθεση ότι εφαρμόζεται η σταθερότητα του μίγματος. Αέρια μεθανίου, όπως καθορίζονται για τον αναλυτή HC, είναι με μηδέν αέρα (το οποίο περιέχει "τεχνικό" αέρα με 20 ή 22% O₂ αναμιγμένο με N₂). Στους υπόλοιπους από τους αναλυτές χρησιμοποιείται σαν αέριο μεθάνιο, άζωτο μεθανίου.
- Αναφορές στα δύο είδη αερίων μεθανίου περιορίζονται στη μικρότερη από τις ακόλουθες συγκεντρώσεις :
1 ppm C
1 ppm CO
100 ppm CO ₂
1 NOx
- Η αίτηση πιστοποίησης εφαρμόζεται ότι, τα αέρια βαθμονόμησης που προέρχονται από τον επάριο πληρούν αυτές τις προδιαγραφές, ή έτσι καθορίζονται από τον προμηθευτή.
2. Ο πίνακας που ακολουθεί περιέχει τα αέρια που καλύπτουν την περιοχή και τις διαδικασίες βαθμονόμησης, όπως περιγράφονται στο παρόν Π.Δ.

Αναλυτής	Αέριο	Ακρίβεια
HC	Προπάνιο σε $10 \pm 1\%$ O_2 με ισορροπημένο N_2	$\pm 1\%$
HC	Προπάνιο σε $21 \pm 1\%$ O_2 με ισορροπημένο N_2	$\pm 1\%$
HC	Προπυλένιο σε μηδέν αέρα	$\pm 1\%$
HC	Τολουένιο σε μηδέν αέρα	$\pm 1\%$
HC	η - εβάνιο σε μηδέν αέρα	$\pm 1\%$
HC	Προπάνιο σε μηδέν αέρα	$\pm 2\%$ ή $\pm 0.005 \text{ ppm}$
CO	CO σε N_2	$\pm 2\%$ ή $\pm 2 \text{ ppm}$
CO	CO ₂ σε N_2	$\pm 2\%$ ή $\pm 100 \text{ ppm}$

Αναλυτής	Αέριο	Ακρίβεια
NOx	NO σε N_2	$\pm 2\%$ ή $\pm 1 \text{ ppm}$

Άρθρο 24

Ο υπολογισμός των παραμέτρων εκπομπής - II βάση, οι διορθώσεις μετρήσεων και η εναλλακτική αριθμητική μέθοδος.

(The calculation of the emissions parameters - Basis measurement corrections and alternative numerical method)

1. Όπου στη συνέχεια αναφέρονται οι πιο κάτω συμβολισμοί έχουν την έννοια:

- APR : Ο λόγος αέρα/καυσίμου, ο λόγος του ρυθμού ροής της μάζας ξηρού αέρα προς αυτόν του καυσίμου.
- EI : Δείκτης εκπομπής, $10^3 \times$ ρυθμός ροής της μάζας των αερίων προϊόντων στα καυσαέρια ανά μονάδα ρυθμού ροής της μάζας του καυσίμου.
- K : Ο λόγος της συγκέντρωσης που μετρήθηκε υγρή προς αυτή που μετρήθηκε ξηρή, (μετά τη ψυχρή παγίδα).
- L, L' : Συντελεστής αλληλεπίδρασης αναλυτού για αλληλεπίδραση CO₂.
- M, M' : Συντελεστής αλληλεπίδρασης αναλυτού για αλληλεπίδραση CO₂.
- Ma_{air} : Μοριακό βάρος ξηρού αέρα = 28.966 g ή, όπου είναι απαραίτητο = (32x + 28.1564 + 44.0117) g
- Ma_o : Μοριακή μάζα του O₂ = 28.011g
- M_{HC} : Μοριακή μάζα εξερχομένου HC, που λαμβάνεται σαν CH₄=16.043g
- M_{NO2} : Μοριακή μάζα του NO₂ = 46.008g
- M_C : Ατομική μάζα του άνθρακα = 12.001g
- M_H : Ατομική μάζα του υδρογόνου = 1.008g
- P₁ : Αριθμός μορίων του CO₂ στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₂ : Αριθμός μορίων του N₂ στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₃ : Αριθμός μορίων του O₂ στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₄ : Αριθμός μορίων του H₂O στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₅ : Αριθμός μορίων του CO στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₆ : Αριθμός μορίων του CH₄ στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₇ : Αριθμός μορίων του NO₂ στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P₈ : Αριθμός μορίων του NO στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_T : P₁ + P₂ + P₃ + P₄ + P₅ + P₆ + P₇ + P₈
- R : Συγκέντρωση O₂ σε ξηρό αέρα, ογκομετρικά = 0.2095 σε κανονικές συνθήκες.

- S : Συγκέντρωση του N₂ και σπινάλιν αερίων σε ξηρό αέρα, ογκομετρικά = 0.7902 σε κανονικές συνθήκες.
- T : Συγκέντρωση του CO₂ σε ξηρό αέρα, ογκομετρικά = 0.0003 σε κανονικές συνθήκες.
- P₀ : Αριθμός μορίων αέρα ανά μέρος καυσίμου στο αρχικό μίγμα αέρα/καυσίμου.
- η : Πήχυνση που χρησιμοποιήθηκε και υφίστατο στο άρθρο 19, 1a, [CO₂], [CO], [HC], [H₂], [CH₄], [NO₂], [NOx]. Συγκεντρώσεις. Μέση συγκέντρωση αντίστοιχα του CO₂, CO, HC, H₂, NO₂, NOx, στο δείγμα καυσαερίων, vol/vol.
- [NOx]_c : Μέση συγκέντρωση του NO στο δείγμα καυσαερίων μετά τη διέλευση μέσα από τον NO₂/NO μετατροπέα, vol/vol.

$$[NO_2] \text{ μέση} = \frac{([NOx]_c - [NO])}{\eta}$$

- [I]_d : Μέση συγκέντρωση στο δείγμα καυσαερίων μετά τη ψυχροπαγίδα, vol/vol.
- [I]_η : Μέτρηση της μέσης συγκέντρωσης που δείχνεται πριν από την εισροή της διόξωσης της συσκευής, vol/vol.
- h : Υγρασία του περιβάλλοντος αέρα, vol νερού / vol ξηρού αέρα.
- h_d : Υγρασία του δείγματος καυσαερίων που αφήνει τον "ξηραντήρα" ή την "ψυχροπαγίδα", vol νερού / vol ξηρού αέρα.
- m : Αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του καυσίμου.
- n : Αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του καυσίμου.
- x : Αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του εξερχομένου γραμμομορίου HC.
- y : Αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του εξερχομένου γραμμομορίου HC.
- η : Απόδοση του μετατροπέα NO₂/NO.

2. Οι βασικοί υπολογισμοί του δείκτη εκπομπής, EI και οι παράμετροι του λόγου αέρα/καύσιμο APR περιγράφονται στη συνέχεια.

- a) Υποτίθεται ότι η ισορροπία μεταξύ του αρχικού μίγματος καυσίμου αέρα και της καύσεως εκπομπών καυσαερίων δύνανται να περιγραφεί από την ακόλουθη εξίσωση.

$$O_2 I_n + P_0 (R(O_2) + S(N_2) + T(CO_2) + h(H_2O)) =$$

$$P_1(CO_2) + P_2(N_2) + P_3(O_2) + P_4(H_2O) + P_5(CO) + P_6(CH_4) + P_7(NO_2) + P_8(NO)$$

από την οποία οι απαιτούμενες παράμετροι, δια ορισμού, εκφράζονται στον

$$EI(CO) = P_5 \left(\frac{10^3 M_{CO}}{P_1 C + n^M_{H_2}} \right)$$

$$EI(HC) = x_c \left(\frac{10^3 M_{HC}}{P_1 C + n^M_{H_2}} \right) \text{ εκφράζόμενο σαν ισοδύναμο μεθανίου}$$

$$EI(NOx) = (P_7 + P_8) \left(\frac{10^3 M_{NO_2}}{P_1 C + n^M_{H_2}} \right) \text{ εκφράζόμενο σαν ισοδύναμο του NO}_2$$

$$APR = P_0 \left(\frac{H \text{ αέρι}}{P_1 C + n^M_{H_2}} \right)$$

- β) Οι τιμές για τη σύνθεση του υδρογονάνθρακα του καυσίμου (m, n) καθορίζονται από τις προδιαγραφές του καυσίμου ή από ανάλυση. Εάν με αυτό το τρόπο προσδιορίζεται μόνο ο λόγος n/H, η τιμή m = 12 δύναται να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς. Τα κλάσματα των μορίων των συστατικών του ξηρού αέρα (R, S, T) λαμβάνονται υπό ομαλές συνθήκες σαν οι συνιστάμενες πρότυπες τιμές αλλά μπορεί να θεωρηθούν και εναλλακτικές τιμές, υποκειμένες στον περιορισμό R + S + T = 1 και στην έγκριση από την πιστοποιούσα αρχή.

- γ) Η γυράση του αέρα περιβάλλοντος, h, είναι το αποτέλεσμα της μέτρησης σε κάθε συνθήκη δοκιμής. Συνιστάται όπως, απουσία αντιθέτων αποδεικτικών στοιχείων για τον χαρακτηρισμό του (x, y) του εξερχομένου υδρογονάνθρακα, θεωρούνται οι τιμές x = 1 και y = 4.

- 6) Ο προσδιορισμός των υπολοίπων αγνώστων απαιτεί την επίλυση των ακόλουθων γραμμικών ισοδυνάμων εξισώσεων όπου από την (1) μέχρι την (4) προέρχονται από τις σχέσεις της ατομικής διατήρησης και από την (5) μέχρι την (9) παρουσιάζουν τις σχέσεις των αερίων προϊόντων.

$$m + 2P_0 = P_1 + P_5 + xP_6 \quad (1)$$

$$n + 2hP_0 = 2P_4 + yP_6 \quad (2)$$

$$(2R + 2T + h)P_0 = 2P_1 + 2P_3 + P_4 + P_5 + 2P_7 + P_8 \quad (3)$$

$$2SP_0 = 2P_2 + P_7 + P_8 \quad (4)$$

$$[CO_2] P_T = P_1 \quad (5)$$

$$[CO] P_T = P_5 \quad (6)$$

$$[HC] P_T = xP_6 \quad (7)$$

$$[NOx]_C P_T = nP_7 + P_8 \quad (8)$$

$$[NO] P_T = P_9 \quad (9)$$

$$P_T = P_1 + P_2 + P_3 + P_4 + P_5 + P_6 + P_7 + P_8 \quad (10)$$

Οι πιο πάνω εξισώσεις εξισώσεων αλληλοείναι για την περίπτωση, όπου όλες οι συγκεντρώσεις που μετρήθηκαν είναι αληθινές, δηλαδή, δεν υπόκεινται σε επιδράσεις ανάμειξης ή στην αδήγη διόρθωση για την εξαγωγή του δείγματος. Στην πράξη, επειδή επιδράσεις ανάμειξης συνήθως παρουσιάζονται σε σημαντικό βαθμό στις μετρήσεις CO, NOx και NO, χρησιμοποιείται η μέτρηση του O₂ και CO σε ξηρά ή μερικώς ξηρά βάση εναλλακτικά. Οι αντικαθιστάς τροποποιήσεις στις σχετικές εξισώσεις περιγράφονται στο (ε) και (στ) κατωτέρω.

- ε) Οι επιδράσεις ανάμειξης προκύπτουν κυρίως από την παρουσία CO₂ και H₂O στο δείγμα που μπορεί να επηρεάσει τους αναλυτές CO και NO σε βασικά δυνητικούς τρόπους. Ο αναλυτής CO είναι επιρρεπής στην επίδραση αλλοίωσης του μηδέν και ο NOx αναλυτής σε αλλαγή της ευαισθησίας και έτσι παρουσιάζονται :

$$[CO] = [CO]_m + L [CO_2] + H [H_2O]$$

$$\text{και } [NOx]_C = [NOx]_{cm} (1 + L' [CO_2] + M' [H_2O])$$

που μετασχηματίζονται τις (5), (6) και (9) στις ακόλουθες εναλλακτικές εξισώσεις, όταν οι επιδράσεις ανάμειξης απαιτούν διόρθωση :

$$[CO]_m P_T + LP_1 + MP_5 = P_5 \quad (6A)$$

$$[NOx]_{cm} (P_T + L'P_1 + M'P_5) = nP_7 + P_8 \quad (8A)$$

$$[NO]_{cm} (P_T + L'P_1 + M'P_5) = P_9 \quad (9A)$$

- στ) Η επιλογή της μέτρησης των συγκεντρώσεων του CO₂ και CO σε ξηρά ή μερικώς ξηρά δείγμα, δηλαδή, με την υγρασία του δείγματος ελαττωμένη στο h_d, απαιτεί τη χρησιμοποίηση τροποποιημένων εξισωμένων εξισώσεων ήτοι :

$$[CO_2]_d (P_T - P_4) (1 + h_d) = P_1 \quad (5A)$$

$$\text{και } [CO]_d (P_T - P_4) (1 + h_d) = P_5$$

Εντούτοις, ο αναλυτής CO υπόκειται επίσης στις επιδράσεις ανάμειξης που περιγράφονται στο (ε) πιο πάνω και έτσι η πλήρης εναλλακτική εξίσωση μέτρησης της συγκέντρωσης CO γίνεται :

$$[CO]_d P_T (P_T - P_4) (1 + h_d) + LP_1 + MP_5 (P_T - P_4) = P_5 \quad (6B)$$

3. Η αναλυτική διατύπωση των πιο πάνω εξισώσεων περιγράφεται στη συνέχεια :

- α) Οι εξισώσεις (1) έως (10) δυνατόν να ελαττωθούν για να δώσουν την αναλυτική διατύπωση των παραμέτρων EI και AET, που περιγράφονται στο άρθρο 20 παράγραφος 1 αυτού του κεφαλαίου. Αυτή η ελάττωση είναι μία διεργασία διαδοχικού περιορισμού των ριζών P₀, P₁ μέσω των P₂, P₃, με την παραδοχή, ότι όλες οι μετρήσεις της συγκέντρωσης, αφορούν το "υγρό" δείγμα και δεν απαιτούν διορθώσεις ανάμειξης ή παρόμοιες. Στην πράξη επιλέγεται η ελάττωση των μετρήσεων της συγκέντρωσης CO₂ και CO σε ξηρά ή σε ημιυγρή βάση, επίσης συχνά είναι αναγκαίο να εκτελούνται οι διορθώσεις ανάμειξης.

Στις ακόλουθες παραγράφους αναφέρεται το τυπολόγιο που χρησιμοποιείται για τις πιο πάνω δυνητικές περιπτώσεις.

- β) Η εξίσωση μετατροπής των μετρήσεων της συγκέντρωσης από την ξηρή στην υγρή βάση

υγρή συγκέντρωση = kx ξηρή συγκέντρωση ήτοι

$$\left[\begin{array}{c} \cdot \\ \cdot \\ \cdot \end{array} \right] = k \left[\begin{array}{c} \cdot \\ \cdot \\ \cdot \end{array} \right]_d$$

Η ακόλουθη έκφραση για το k επισημαίνεται όταν τα CO και CO₂ προσδιορίζονται με βάση την "ξηρή" μέθοδο.

$$k = \frac{(4 + (n/m)T + (1/n/m)T - 2h) ([NO_2] - (2 [HC] / x)) + (2h) (2 + (n/m) (1 + h_d) ([CO_2]_d + [CO]_d)) - (1/n/m)T - 2h) (1 - (1 + h_d) [CO]_d)}{+ (2h) (1/x) - (n/m) [HC] (1 + h_d) - (1/n/m)T - 2h) (1 - (1 + h_d) [CO]_d)}$$

4. Οι μετρήσεις του CO και, ή των NOx και NO εάν απαιτείται, διορθώνονται για ανάμειξη από τις συγκεντρώσεις CO₂ και νερού πριν από την χρησιμοποίηση των πιο πάνω αναλυτικών εξισώσεων. Αυτές οι διορθώσεις μπορεί να παρουσιαστούν με τους ακόλουθους τρόπους :

$$[CO] = [CO]_m + L [CO_2] + M [H_2O]$$

$$[CO]_d = [CO]_m d + L [CO_2]_d + M \left(\frac{h_d}{1 + h_d} \right)$$

$$[NO] = [NO]_m (1 + L' [CO_2] + M' [H_2O])$$

$$n [NO_2] = ([NOx]_{cm} - [NO]_m) (1 + L' [CO_2] + M' [H_2O])$$

5. Η συγκέντρωση νερού στο δείγμα περιγράφεται από την εξίσωση :

$$[H_2O] = \frac{((n/2m) + h [P_0/m]) ([CO_2] + [CO] + [HC])}{1 + T (P_0/m)} - (y/2x) [HC]$$

$$P_0/m = \frac{2Z - (n/m)}{4(1 + h - [T/2])}$$

$$Z = \frac{2 - [CO] - (1/2x) - (y/2x) [HC] + [NO_2]}{[CO_2] + [CO] + [HC]}$$

Σημειώνεται ότι ο προσδιορισμός αυτός είναι μία συνάρτηση των δυνητικών αναγνώσεων συγκέντρωσης από τις ανολύσεις οι οποίες δυνατόν να απαιτούν διόρθωση ανάμειξης νερού.

Για μεγαλύτερη ακρίβεια μία επαναληπτική διαδικασία απαιτείται σ' αυτές τις περιπτώσεις με διαδοχικό επαναπολογισμό της συγκέντρωσης του νερού μέχρι να επιτευχθεί η αναγκαία σταθερότητα.

Η χρησιμοποίηση της εναλλακτικής μεθοδολογίας αριθμητικής επίλυσης, που περιγράφεται στη παράγραφο 4, πιο κάτω, αποφεύγει τις πιο πάνω δυσχερείες.

6. Εναλλακτική μεθοδολογία - αριθμητική επίλυση περιγράφεται στη συνέχεια :

- α) Εναλλακτική στην πιο πάνω αναλυτική διαδικασία, όπου είναι δυνατόν να ληφθούν εύκολα οι δείκτες επίσημων, ο λόγος καυσίμου/αέρα διαρρυθμμένος για υγρή συγκέντρωση και τα λοιπά, με μια αριθμητική επίλυση των εξισώσεων (1) έως (10) της παρ. 2 του άρθρου αυτού για κάθε οριζή μετρήσεων, με τη χρησιμοποίηση μηχανικού υπολογιστή.

- β) Στην ομάδα εξισώσεων (1) έως (10) της παρ. 2 του άρθρου αυτού οι μετρήσεις των πραγματικών συγκεντρώσεων αντικαθίστανται με την χρησιμοποίηση οποιασδήποτε από τις εναλλακτικές εξισώσεις (5A), (6A) και τις άλλες όπου έχουν εφαρμογή για το συγκεκριμένο σύστημα μέτρησης, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη διορθώσεις ανάμειξης και/ή μετρήσεις ξηρού δείγματος.

Άρθρο 25

Προδιαγραφές για πρόσθετα στοιχεία
(Specifications for additional data)

1. Όπως καθορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1, αυτού του κεφαλαίου, εκτός από τις συγκεντρώσεις των συστατικών του δείγματος που μετρήθηκαν, τα ακόλουθα επίσης στοιχεία απαιτούνται :

- α) Θερμοκρασία εισόδου : Η θερμοκρασία που μετρήθηκε, σαν η ολική θερμοκρασία σε σημείο που βολικότερα σε απόσταση μιας διαμέτρου από

το επίπεδο εισόδου του κινητήρα με ακρίβεια $\pm 0,5^\circ \text{C}$.

- β) Υγρασία εισόδου (Kg νερού/Kg ξερού αέρα) : Η υγρασία, που μετρήθηκε σε σημείο που απέχει 15m από το επίπεδο εισόδου μπροστά από τον κινητήρα με μία ακρίβεια $\pm 5\%$ της ένδειξης.
- γ) Ατμοσφαιρική πίεση : Η πίεση, που μετρήθηκε σε απόσταση μέχρι 1km από τη θέση δοκιμής του κινητήρα και ελεγχόθηκε, όπως είναι απαραίτητο, στο υψόμετρο του βάθρου δοκιμής, ακρίβεια $\pm 100\text{Pa}$.
- δ) Ροή μάζας καυσίμου : Με άμεση μέτρηση και με ακρίβεια $\pm 2\%$.
- ε) Λόγος H/C καυσίμου : Ορίζεται σαν H/C, όπου H/C είναι ισοδύναμη υδρογονανθρακική παροχή του καυσίμου, που χρησιμοποιήθηκε στη δοκιμή και προσδιορίζεται με αναφορά στην ανάλυση του τύπου του καυσίμου του κινητήρα.
- ς) Παράμετροι του κινητήρα :
- αα) Ισχύς - Ώση : με άμεση μέτρηση και με ακρίβεια $\pm 1\%$ στην ισχύ απογείωσης και $\pm 5\%$ στην ελάχιστη ισχύ απογείωσης και $\pm 5\%$ στην ελάχιστη ισχύ, που χρησιμοποιήθηκε στη δοκιμή πιστοποίησης, με γραμμική μεταβολή μεταξύ αυτών των σημείων.
- ββ) Πωτική ταχύτητα : με άμεση μέτρηση και με ακρίβεια τουλάχιστον $\pm 0,5\%$.
- γγ) Αεροροή αερογεννητήρας : προσδιορίζεται με ακρίβεια $\pm 2\%$ με αναφορά στη βαθμολόγηση της απόδοσης του κινητήρα.

2. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποαρχ. α, β, δ και ζ προσδιορίζονται σε κάθε δοκιμή των εκπομπών του κινητήρα, ενώ τα αναφερόμενα στην υποαρχ. γ προσδιορίζονται σε χρονικά διαλείμματα όχι μικρότερα από 1 ώρα μέσα στην περίοδο, που περιβάλλει εκείνη των δοκιμών εκπομπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΚΙΜΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΟΒΙΛΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΚΑΥΣΤΗ
(SPECIFICATION FOR FUEL TO BE USED IN AIRCRAFT TURBINE ENGINE EMISSION TESTING)

Άρθρο 26

Το καύσιμο που χρησιμοποιείται στη δοκιμή της εκπομπής του κινητήρα του αεροσκάφους πληροί τις ακόλουθες προδιαγραφές :

Ι Δ Ι Ο Τ Η Τ Ε Σ	Επιτρεπόμενη περιοχή τιμών
- Ειδικό βάρος (15°C)	0,78 - 0,82
- Θερμοκρασία βύθισης $^\circ \text{C}$	
10% του σημείου βρασμού	165 - 201
- Τελικό σημείο βρασμού	272 - 283
- Καθαρή θερμότητα καύσης Kj/Kg	42860 - 43500
- Αρωματικές ενώσεις, ογκομετρικά %	15 - 20
- Ναφθαλίνη, ογκομετρικά %	1,0 - 2,0
- Σημείο καπνού, mm	20 - 28
- Υδρογόνο, μόδα %	13,6 - 14,0
- Θείο, μόδα %	μικρότερο από 0,3%
- Κινηματικό ιξώδες στους 20°C , mm^2/S	6,0 - 6,5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΠΟ ΑΕΡΟΣΤΡΟΒΙΛΟΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΜΕ ΜΕΤΑΚΑΥΣΗ
(INSTRUMENTATION AND MEASUREMENT TECHNIQUES FOR CASEOUS EMISSIONS FROM AIRCRAFT-TURBINE GAS TURBINE ENGINES)

Άρθρο 27

Εισαγωγή
(Introduction)

Οι διαδικασίες που καθορίζονται στο κεφάλαιο αυτό αφορούν τη συλλογή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, τη μεταφορά τους, και την ανάλυσή τους από το σύστημα μέτρησης εκπομπών.

Οι διαδικασίες έχουν εφαρμογή, όταν χρησιμοποιείται μετάνωση. Οι μέθοδοι,

που προτείνονται, αντιπροσωπεύουν την τελευταία τεχνολογία και πρακτική. Κάθε μέθοδος, που χρησιμοποιείται, για τις διαρρύσεις που αφορούν τις συνθήκες περιβάλλοντος, εγκρίνεται από την πιστοποιούσα αρχή. Διαφορές προς τις διαδικασίες, που περιέχονται στο κεφάλαιο, επιτρέπονται μόνο μετά από αίτηση και έγκριση τους από την πιστοποιούσα αρχή.

Άρθρο 28

Στοιχεία που απαιτούνται
(Data required)

- Προσδιορίζεται η συγκέντρωση των ακόλουθων εκπομπών :
 - Υδρογονανθρακικές (HC) : Μία συνδυασμένη εκτίμηση όλων των ενώσεων υδρογονανθράκων, που παρουσιάζονται στα καυσαέρια.
 - Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)
 - Διοξείδιο του άνθρακα (CO_2) : Το CO_2 δεν θεωρείται ρύπος αλλά η συγκέντρωσή του απαιτείται στους γνωστούς υπολογισμούς και τους ελέγχους.
 - Οξείδια του αζώτου (NOx) : Μία εκτίμηση του αθροίσματος των δύο οξειδίων, μονοξειδίου NO και διοξειδίου του αζώτου, NO_2 .
 - Οξείδιο του αζώτου (NO).
- Για την αμελοποίηση των δεδομένων της μέτρησης των εκπομπών και την ποσοστόπιση των χαρακτηριστικών της δοκιμής του κινητήρα, παρέχονται οι ακόλουθες πρόσθετες πληροφορίες πέραν από αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 7 του κεφαλαίου Γ.

- Θερμοκρασία εισόδου (Inlet temperature)
- Υγρασία εισόδου (Inlet humidity)
- Ατμοσφαιρική πίεση (atmospheric pressure)
- Διεύθυνση ανέμου σε σχέση με τον άξονα των καυσαερίων του κινητήρα
- Λόγος υδρογόνου/άνθρακα του καυσίμου
- Λεπτομέρειες εγκατάστασης του κινητήρα
- Άλλες παράμετροι του κινητήρα, όπως ισχύς, ταχύτητα του ρότορα, θερμοκρασία στροβιλοκινητήρα
- Δεδομένα συγκέντρωσης ρύπων και στατιστική επλήρωση παραμέτρων.

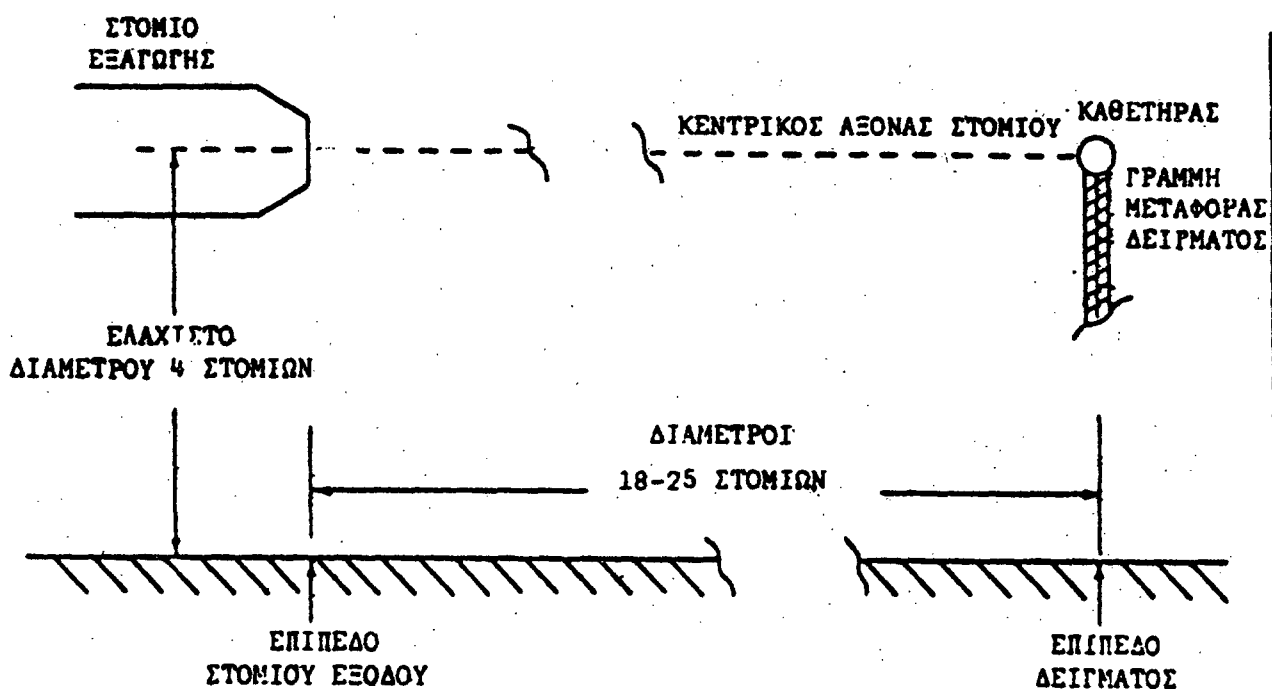
Τα στοιχεία αυτά λαμβάνονται είτε από κατευθείαν μετρήσεις ή από υπολογισμούς, όπως προτείνεται στο άρθρο 37 αυτού του κεφαλαίου.

Άρθρο 29

Γενική διαρρύθμιση του συστήματος
(General arrangement of the system)

- Η αντιδραστήκη φάση του λαβίου των καυσαερίων από τους κινητήρες που χρησιμοποιούν μετάνωση, επιβάλλει την εξασφάλιση της αντιστοιχίας των εκπομπών που μετρούνται με εκείνες που πράγματι εκπέμπονται στην περιβάλλουσα ατμόσφαιρα. Αυτό επιτυγχάνεται με την δειγματοληψία του λαβίου αρκετά μακριά από τον κινητήρα, όπου τα καυσαέρια έχουν ψυχθεί σε μια θερμοκρασία, που δεν ευνοεί τις αντιδράσεις.
- Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση αμυδρών, θραυστών νεροπιγιδίων ή παρόμοιων συσκευών για τη μεταχείριση του δείγματος καυσαερίων, που ρέει προς τις οικειές ανάλυση των οξειδίων του αζώτου και των υδρογονανθράκων. Οι απαιτήσεις για τα διάφορα τμήματα των υποσυστημάτων αναφέρονται στο παρόν άρθρο, πλην όμως περιγράφονται στη συνέχεια μερικές απαιτήσεις και διαφορές των υποσυστημάτων.
 - Υποτίθεται ότι κάθε ένα από τα διάφορα επιμέρους υποσυστήματα περιλαμβάνει τον αναγκαίο εξοπλισμό για τον έλεγχο ροής του κλιματισμού και των μετρήσεων.
 - Η ανάγκη για την ύπαρξη μιας αποθήκης και/ή αντλίας θερμού δείγματος αερίων εκπομπών εξαρτάται από την ικανότητα του συστήματος να πετύχει τον κατάλληλο χρόνο μεταφοράς του δείγματος και του ρυθμού ροής αυτού προς το υποσύστημα ανάλυσης. Αυτό στη συνέχεια εξαρτάται από την οδηγό πίεση του δείγματος καυσαερίων και από τις σπώλειες της γραμμής μεταφοράς του. Θεωρείται ότι οι αντλίες αυτές είναι συνήθως αναγκαίες σε αριστερές συνθήκες λειτουργίας του κινητήρα.
 - Η θέση της θερμής αντλίας, σε σχέση με τα υποσυστήματα ανάλυσης, μεταβάλλεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις.

Τα σχήματα 4 και 5, αποτελούν σχηματική σχεδιαγράφηση του συστήματος δειγματοληψίας και ανάλυσης καυσαερίων και τυποποιούν τις βασικές απαιτήσεις της δοκιμής εκπομπών.

ΣΧΕΔΙΟ 4 ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΚΑΥΣΑΕΡΙΩΝ

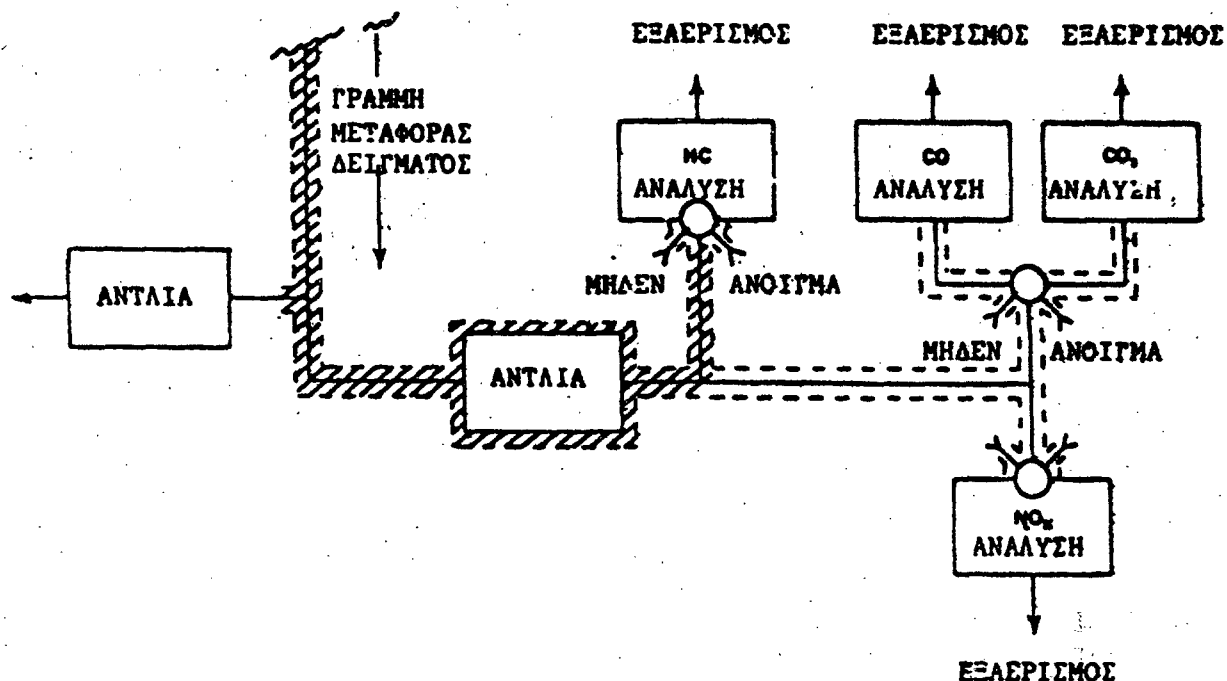
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ (ΟΜΑΔΑ) ΒΑΛΒΙΔΑ (ΩΝ) ΠΟΥ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΠΙΛΟΓΗ (ΕΓ) ΔΡΟΜΟΥ

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΣΤΟΥΣ 160°C

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΣΤΟΥΣ 60°C

ΣΧΕΔΙΟ 5 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Άρθρο 30

Περιγραφή των τμημάτων που αποτελούν το σύστημα μέτρησης των καυσαερίων
(Description of component parts)

Στο άρθρο αυτό γίνεται μία γενική περιγραφή και διατυπώνονται οι προδιαγραφές των κυρίων τμημάτων του συστήματος μέτρησης των καυσαερίων από τον κινητήρα. Τελευταίους λεπτομέρειες, όπου κρίνεται αναγκαίο, δίδονται στα άρθρα 31 και 32 αυτού του κεφαλαίου.

1. Το σύστημα δειγματοληψίας έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά.
 - α) Ο καθέτηρας είναι κατασκευασμένος έτσι, ώστε τα επί μέρους δείγματα να συλλέγονται σε διάφορες θέσεις κατά μήκος της διαμέτρου του λαβύρου. Δεν επιτρέπεται η μέση δειγμάτων.
 - β) Το υλικό με το οποίο το δείγμα βρίσκεται σε επαφή είναι ανοξείδωτος χάλυβας και η θερμοκρασία του διατηρείται σε τιμή όχι μικρότερη από 60° C.
 - γ) Το επίπεδο δειγματοληψίας πρέπει να είναι κέντρο στην κεντρική γραμμή της προβολής του στομίου του κινητήρα και να τοποθετείται όσον το δυνατόν πλησιέστερα σε μία θέση και σε απόσταση ίση με 18 φορές τη διάμετρο του στομίου από το επίπεδο εξόδου του στομίου, σε συμφωνία με το άρθρο 22, αλλά σε καμιά περίπτωση όχι μεγαλύτερη από 25 φορές την διάμετρο του στομίου. Η εξωτερική διάμετρος του στομίου πρέπει να είναι η κατάλληλη για τη μέγιστη ισχύ του κινητήρα. Μεταξύ και περιλαμβανομένων των επιπέδων εξόδου και δειγματοληψίας υπάρχει μια περιοχή χωρίς εμπόδια τουλάχιστον τετραπλάσια της διαμέτρου του στομίου εξόδου, σε ακτινική απόσταση περίπου από την προβολή της κεντρικής γραμμής του στομίου του κινητήρα.
 - δ) Ο ελάχιστος αριθμός δειγματοληπτικών σημείων είναι 11. Το επίπεδο μέτρησης, που βρίσκεται σε απόσταση X από τον κινητήρα, διαιρείται σε τρία τμήματα διαχωρισμένα με κύκλους, που βρίσκονται γύρω από τον άξονα του ρεύματος των καυσαερίων με ακτίνες

$$r_1 = 0,05 X$$

$$r_2 = 0,09 X$$

και ένα ελάχιστο 3 δειγμάτων λαμβάνεται από κάθε τμήμα. Η διαφορά μεταξύ του αριθμού των δειγμάτων σε κάθε τμήμα είναι μικρότερη από 3. Το δείγμα συλλέγεται από το πιο απομακρυσμένο σημείο από τον άξονα, προέρχεται από σημείο που απέχει σε ακτινική απόσταση μεταξύ 0,11X και 0,16X.

2. Το δείγμα μεταφέρεται από τον καθέτηρα προς τον αναλυτή μέσω μιας γραμμής εσωτερικής, διαμέτρου 4,0 έως 8,5 χιλιοστά, ακολουθώντας το συντομότερο πρακτικά δυνατό δρόμο και χρησιμοποιώντας ρυθμική τέτοια ώστε, ο χρόνος μεταφοράς να είναι μικρότερος από 10 δευτερόλεπτα. Η γραμμή διατηρείται σε θερμοκρασία $160^{\circ} \pm 15^{\circ} \text{C}$ με μια σταθερότητα των $\pm 10^{\circ} \text{C}$. Όταν γίνεται δειγματοληψία για τη μέτρηση HC , CO , CO_2 και NOx συστατικών η γραμμή είναι κατασκευασμένη από ανοξείδωτο χάλυβα ή PTFE.
3. Η μέτρηση της συνολικής περιεκτικότητας του δείγματος σε υδρογονάνθρακα εκτελείται με ένα αναλυτή, που χρησιμοποιεί τον ανιχνευτή με φλόγα ιονισμού. Μεταξύ των ηλεκτροδίων του ανιχνευτή τούτου διέρχεται ρεύμα ιονισμού ανάλογα με το ρυθμό της μάζας του υδρογόνου, που εισέρχεται στη φλόγα υδρογόνου. Ο αναλυτής θεωρείται αναγκαίο να περιλαμβάνει τα εφάρμογχα που προσορίζονται για να ελέγξουν την θερμοκρασία και τους ρυθμούς ροής των δειγμάτων, την παρόχληση του δείγματος, το καύσιμο και τα αέρια αέρια και να παρέχει τη δυνατότητα για ενεργούς ελέγχους της βαθμονόμησης του μηδέν και της ανοικτής ροής.
4. Οι αναλυτές, χωρίς διαφορά υπέρβασης ακτινοβολίας, χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση των CO και CO_2 συστατικών και σχεδιάζονται έτσι ώστε να χρησιμοποιούν τη διαφορετική απορρόφηση ενέργειας σε παράλληλη αναφορά. Οι κύβες του δείγματος ορού, οι κύβες ή οι σφύρες κύβων για κάθε ένα από αυτά τα αέρια ενισχυτοποιούνται κατάλληλα. Αυτό το υποσύστημα περιλαμβάνει όλο τον αναγκαίο εξοπλισμό για τον έλεγχο, το κράτημα του δείγματος, τη μηδενική και ανοικτή ροή του δείγματος. Ο έλεγχος της θερμοκρασίας είναι ο κατάλληλος, οποιαδήποτε βάση μετρήσεων, κι αν επιλέγεται, υγρή ή ξηρή.
5. Η μέτρηση της συγκέντρωσης του NO εκτελείται με την αυτοχημική μέθοδο, στην οποία η μέτρηση της έντασης της εκπαισμένης ακτινοβολίας κατά τη διάρκεια της αντίδρασης του NO στο δείγμα με τη προσθήκη O_3 , αποτελεί τη μέτρηση της συγκέντρωσης του NO . Το συστατικό NO_2 μετατρέπεται σε NO στον μετατροπέα, της απαιτούμενης ικανότητας, πριν από τη μέτρηση. Το σύστημα μέτρησης του NOx περιλαμβάνει όλους τους αναγκαίους ελέγχους της ροής, θερμοκρασίας και τους άλλους ελέγχους και παρέχει την ευκολία για τη μηδενική και ανοικτή βαθμονόμηση, όπως επίσης και τους ελέγχους της ικανότητας του μετατροπέα.

Άρθρο 31

Γενική διαδικασία δοκιμής
(General test procedures)

1. Ο κινητήρας λειτουργεί σε εγκατάσταση στατικής δοκιμής ανοικτού τύπου, η οποία είναι η κατάλληλη και αστά εξοπλισμένη για δοκιμή μεγάλης καίβειας και η οποία συμφωνεί με τις απαιτήσεις της εγκατάστασης του καθέτηρα δειγματοληψίας όπως καθορίζεται στην παράγραφο του άρθρου 30. Οι δοκιμές επιστημής εκτελούνται με ισχύ κινητήρα, που περιγράφεται από πιστοποιούσα αρχή. Ο κινητήρας σταθεροποιείται σε κάθε ισχύ.
2. Εκτελείται ο έλεγχος των συγκεντρώσεων του περιβάλλοντος σε CO , HC , CO_2 και NOx , με τον κινητήρα σε λειτουργία δοκιμής στις συνθήκες δοκιμής. Ανεπιθύηστα υψηλές συγκεντρώσεις δείχνουν ανώμαλες συνθήκες, όπως ανοικτό καυσόεργον, διαρροή καυσίμου ή μερικές άλλες πηγές ανεπιθύητων επιστημών στη περιοχή δοκιμής. Στις περιπτώσεις αυτές, οι πιο πάνω καταστάσεις διορθώνονται ή επιδιώκεται η αποφυγή τους. Η κανονική συγκέντρωση του περιβάλλοντος σε CO_2 είναι 0,23% σε CO και HC είναι 5 ppm και για NOx , 0,5 ppm, τιμές οι οποίες είναι απόλυτα να ξεπερνούνται κάτω από κανονικές συνθήκες. Αποφεύγονται ακραίες κλιματικές συνθήκες, όπως εκείνες που περιλαμβάνουν κατακοιμήσεις ή υπερβολικές ταχύτητες ανέμου.
3. Ο σκοπός της μέγιστης βαθμονόμησης της συσκευής που περιγράφεται στη συνέχεια, είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων σταθερότητας και γραμμικότητας.
 - α) Η αίτηση πιστοποίησης ικανοποιεί την πιστοποιούσα αρχή, ότι η βαθμονόμηση του συστήματος ανάλυσης αληθεύει κατά το χρόνο δοκιμής.
 - β) Η βαθμονόμηση για τον αναλυτή υδρογονάνθρακων περιλαμβάνει ελέγχους για να διαπιστωθεί το γεγονός ότι ο ανιχνευτής οξυγόνου και οι διαφορετικές απηκρίσεις υδρογονάνθρακα βρίσκονται μέσα στα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 32 του παρόντος. Η απόδοση του μετατροπέα NO_2/NO ελέγχεται και πιστοποιείται έτσι ώστε να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 32 του παρόντος.
 - γ) Η διαδικασία για τον έλεγχο της επίδοσης κάθε αναλυτού περιγράφεται στη συνέχεια:
 - αα) Εισάγεται το αέριο μηδενισμού και ρυθμίζεται το μηδέν του οργάνου με ταυτόχρονη καταγραφή θέσεων.
 - ββ) Για κάθε περιοχή που χρησιμοποιείται λειτουργικά, εισάγεται αέριο βαθμονόμησης συγκέντρωσης, που αντιστοιχεί στο 90% της περιοχής πλήρους απόβλησης. Ρυθμίζεται η απολαβή του οργάνου και καταγράφεται η θέση.
 - γγ) Εισάγονται κατά προσέγγιση συγκεντρώσεις 30%, 60% και 90% της περιοχής πλήρους απόβλησης και καταγράφονται οι ενδείξεις του αναλυτού.
 - δδ) Προσρομίζεται η γραμμή των ελαχίστων τετραγώνων, στα σημεία συγκέντρωσης μηδέν, 30%, 60%, 90%. Για τους αναλυτές CO και HC , CO_2 , που χρησιμοποιούνται στη βασική μορφή τους χωρίς γραμμοποίηση της εξόδου, προσρομίζεται μια καμπύλη ελαχίστων τετραγώνων, κατάλληλης μαθηματικής τυποποίησης, χρησιμοποιώντας πρόσθετα σημεία βαθμονόμησης, εάν κρίνεται αναγκαίο. Εάν κάποιο σημείο αποκλίνει περισσότερο από 2% της τιμής πλήρους κλίμακας (ή ± 1 ppm, πλην του αναλυτικού CO_2 του οποίου η τιμή είναι ± 100 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη) υπολογίζεται μία καμπύλη βαθμονόμησης.
4. Οι ακόλουθοι χειρισμοί εκτελούνται κατά τη διάρκεια των μετρήσεων:
 - α) Όλες οι συσκευές και οι γραμμές μεταφοράς του δείγματος θερμαίνονται και σταθεροποιούνται πριν από την εκτέλεση των μετρήσεων. Πρέπει πριν από τη σειρά των δοκιμών, το σύστημα ελέγχεται για διαρροή, με την ασηκίωση του καθετήρα για τον αναλυτή, λειτουργώντας την αντίληψη του δείγματος για να επαληθευτεί το γεγονός ότι ο ρυθμός ροής της διαρροής του συστήματος είναι μικρότερος από 0,1 l/min με αναφορά στις κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης. Εκτελούνται επίσης έλεγχοι για να εξασφαλισθεί ότι οι γραμμές δείγματος είναι τελείως καθαρές.
 - β) Υποδετείται η ακόλουθη διαδικασία στις μετρήσεις:
 - αα) Εισάγεται το κατάλληλο αέριο μηδενισμού και εκτελούνται οι αναγκαίες ρυθμίσεις του οργάνου.
 - ββ) Εισάγεται το κατάλληλο αέριο βαθμονόμησης με ονομαστική συγκέντρωση 90% της περιοχής πλήρους απόβλησης της κλίμακας των περιοχών που χρησιμοποιούνται, ρυθμίζονται και καταγράφονται οι θέσεις απολαβής σε συμφωνία με τα πιο πάνω.
 - γγ) Όταν ο κινητήρας έχει σταθεροποιηθεί στις αναγκαίες λειτουργικές συνθήκες και στη θέση δειγματοληψίας, συνεχίζεται η λειτουργία του και παρατηρούνται οι συγκεντρώσεις των ρύπων μέχρι να επιτευχθεί σταθεροποιημένη ένδειξη, η οποία και καταγράφεται. Στην ίδια λειτουργική κατάσταση του κινητήρα επαναλαμβάνεται η διαδικασία της μέτρησης για κάθε μια από τις υπόλοιπες θέσεις δειγματοληψίας.

- 66) Επικυλιώνεται ο έλεγχος του σημείου του μηδενός, καθώς επίσης και των σημείων βαθμονόμησης όποτε γίνεται έλεγχος στο τέλος της δοκιμής, αλλά και στη διάρκεια των δοκιμών, κατά διαλείμματα που δεν είναι μεγαλύτερα από 1 ώρα. Εάν κά- ποιο από αυτά έχει μεταβληθεί περισσότερο από $\pm 2\%$ ολόκληρης της κλίμακας της περιοχής, η δοκιμή επαναλαμβάνεται μετά την επαναφορά του οργάνου στο πλαίσιο των προδιαγραφών του.

Άρθρο 32

Υπολογισμοί
(Calculations)

1. Οι ακόλουθοι υπολογισμοί εκτελούνται για τον προσδιορισμό των αερίων εκπομπών :

- α) Οι αναλυτικές μετρήσεις που εκτελούνται, αφορούν τις συγκεντρώσεις των διαφόρων μορφών ρύπων στο σχετικό είδος μεταβίβασης του κινητή- ρα και στις διάφορες θέσεις στο επίπεδο δειγματοληψίας. Πρόσεται με την καταγραφή αυτών των βασικών παραμέτρων, υπολογίζονται και αναφέρονται και άλλοι παράμετροι, που περιγράφονται στη συνέχεια.
- β) Η ανάλυση και επιλογή των μετρήσεων εκτελείται με την ακό- λουθη μέθοδο :
- αα) Σε κάθε μορφή του κινητήρα, η μέση τιμή των συγκεντρώσεων που μετρούνται στις διάφορες θέσεις του καθετήρα δειγμα- τοληψίας υπολογίζεται με την εξίσωση :

$$C_{\text{avg}} = \frac{\sum_{j=1}^n C_{ij}}{n}$$

όπου

$\sum_{j=1}^n$ Άθροισμα του συνολικού αριθμού των η θέσεων δειγματοληψίας που χρησιμοποιούνται.

C_{ij} Συγκεντρώσεις των ειδών i που μετρούνται στη θέση δειγματοληψίας j.

C_{avg} Μέσος όρος ή μέση συγκέντρωση των ειδών i. Όλες οι μετρήσεις ξηρών συγκεντρώσεων μετατρέ- πονται σε πραγματικές υγρές συγκεντρώσεις.

- ββ) Η ποιότητα των μετρήσεων για κάθε ρυπαρή προσδιορίζεται μέσω μιας σύγκρισης με τις μετρήσεις του CO_2 χρησιμοποι- ώντας τον συντελεστή συσχέτισης.

$$r_i = \frac{\sum_{j=1}^n C_{ij} \text{CO}_2 - \frac{\sum_{j=1}^n C_{ij}}{n} \frac{\sum_{j=1}^n \text{CO}_2}{n}}{\sqrt{(\sum_{j=1}^n C_{ij}^2 - \frac{(\sum_{j=1}^n C_{ij})^2}{n})(\sum_{j=1}^n \text{CO}_2^2 - \frac{(\sum_{j=1}^n \text{CO}_2)^2}{n})}}$$

Οι τιμές του r_i που βρίσκονται κοντά στη μονάδα, δείχ- νουν ότι οι μετρήσεις που συλλέγονται σε ολόκληρη την περίοδο δειγματοληψίας, είναι αρκετά σταθερές και ότι οι καμπύλες είναι gaussian. Στην περίπτωση που το r_i είναι μικρότερο από 0,95, επικυλιώνονται οι μετρήσεις σε ένα επίπεδο δειγματοληψίας, που βρίσκεται σε μεγαλύτερη απόσταση από τον κινητήρα του αεροσκάφους. Σε συνέχεια η διαδικασία μέτρησης επαναλαμβάνεται με τους ίδιους υπολογισμούς και με την ίδια μέθοδο.

- γ) Για τις μετρήσεις σε κάθε είδος λειτουργίας του κινητήρα, η μέση τιμή συγκέντρωσης για κάθε είδος αερίων προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1β του άρθρου αυτού. Οι αναγκαίες διορθώσεις για τη μέτρηση ξηρού δείγματος και/ή επιφάνειες, εκτελούνται όπως δείχνε- ται στο άρθρο 33. Οι μέσες τιμές συγκεντρώσεων χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ακόλουθων βασικών παραμέτρων.

Κατ' εξαίρεση, ο υπολογισμός της μέσης τιμής του ρυπαρού παράγεται σε gr ανά καυσίμο που χρησιμοποιείται σε Kg

$$EI(\text{CO}) = \left(\frac{[\text{CO}]}{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + [\text{HC}]} \right) \left(\frac{10^3 M_{\text{CO}}}{M_c + (n/m) M_H} \right) (1 + T(Po/m))$$

$$EI(\text{HC}) = \left(\frac{[\text{HC}]}{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + [\text{HC}]} \right) \left(\frac{10^3 M_{\text{HC}}}{M_c + (n/m) M_H} \right) (1 + T(Po/m))$$

$$EI(\text{NOx})(\text{NO}_2) = \left(\frac{[\text{NOx}]}{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + [\text{HC}]} \right) \left(\frac{10^3 M_{\text{NO}_2}}{M_c + (n/m) M_H} \right) (1 + T(Po/m))$$

$$\text{Λόγος αέρα/καυσίμου} = (Po/m) \left(\frac{M_{\text{αέρα}}}{M_c + (n/m) M_H} \right)$$

$$\text{όπου } Po/m = \frac{27 - (n/m)}{4(1 + h - |T/2|)}$$

$$\text{και } Z = \frac{2 - [\text{CO}] - (1/2X - |Y/2X|) [\text{HC}] + [\text{NO}_2]}{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + [\text{HC}]}$$

M αέρα	γραμμικόριο ξηρού αέρα = 28,966 gr ή εάν είναι απαραίτη- το = (32R + 28,1564S + 44,011T)gr
M_{HC}	γραμμικόριο εξερχόμενου υδρογονάνθρακα που θεωρείται σαν CH_4 = 16,043 gr
M_{CO}	γραμμικόριο CO = 28,011 gr
M_{NO_2}	γραμμικόριο NO_2 = 46,008 gr
M_c	γραμμικόριο άνθρακα = 12,011 gr
M_H	γραμμικόριο υδρογόνου = 1,008 gr
R	συγκέντρωση οξυγόνου σε ξηρό αέρα, σγκομετρικά = 0,2095 σε κανονικές συνθήκες
S	συγκέντρωση N_2 και σπανίων αερίων σε ξηρό αέρα σγκομετρικά = 0,7902 σε κανονικές συνθήκες
T	συγκέντρωση CO_2 σε ξηρό αέρα σγκομετρικά = 0,0003 σε κανο- νικές συνθήκες
[HC]	μέση συγκέντρωση εξερχόμενων υδρογονανθράκων vol/vol, υγρό, εκφράζεται σαν άνθρακα
[CO]	μέση συγκέντρωση CO vol/vol, υγρό
$[\text{CO}_2]$	μέση συγκέντρωση CO_2 vol/vol, υγρό
[NOx]	μέση συγκέντρωση NOx vol/vol, υγρό = $\text{NO} + \text{NO}_2$
[NO]	μέση συγκέντρωση NO σε εξερχόμενο δείγμα vol/vol, υγρό
$[\text{NO}_2]$	μέση συγκέντρωση NO_2 σε εξερχόμενο δείγμα vol/vol, υγρό
	$= \frac{([\text{NOx}]_c - [\text{NO}])}{n}$
$[\text{NOx}]_c$	μέση συγκέντρωση NO σε εξερχόμενο δείγμα, μετά τη διέλευ- ση μέσα από το μετατροπέα NO_2/NO , vol/vol, υγρό
n	ικανότητα μετατροπής NO_2/NO
h	υγρασία του αέρα περιβάλλοντος, vol νερού, vol ξηρού αέρα
m	αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό μέρος καυσίμου
n	αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό μέρος καυσίμου
x	αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό μέρος εξερχόμενου υδρογονάνθρακα
y	αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό μέρος εξερχόμενου υδρογονάνθρακα

Η τιμή n/m, του αριθμού ατόμων του υδρογόνου προς τον αριθμό ατόμων του άνθρακα του χρησιμοποιούμενου καύσιμου, προσδιορίζεται με την ανάλυση του τύπου του καυσίμου.

Η υγρασία περιβάλλοντος αέρα, h, μετρείται σε κάθε ομάδα συνθηκών. Όταν απαιτούνται αντίθετα αποδεικτικά στοιχεία του χαρακτηρισμού (x,y) των εξερχόμενων υδρογονανθράκων, χρησιμοποιούνται οι τιμές x=1, y=4. Εάν χρησιμοποιούνται μετρήσεις ξηρού ή ημι-ξηρού CO και CO_2 , τότε μετατρέπονται αρχικά στις ισοδύναμες υγρές συγκεντρώσεις, όπως δείχνεται στο άρθρο 34, το οποίο περιέχει επίσης τυπολόγιο για διορθώσεις επιδράσεων, όπου απαιτείται.

- 6) Εκτελούνται διορθώσεις των δεικτών εκπομπής του κινητήρα, οι οποίοι έχουν μετρηθεί για όλους τους ρύπους σε όλες τις σχετικές λειτουρ- γίες του κινητήρα. Οι διορθώσεις αφορούν τις αποκλίσεις που παρου- σιάζουν οι συνθήκες αναφοράς (Διεθνή Πρότυπα Ατμόσφαιρας (ISA) στη στάση της θάλασσας από τις πραγματικές συνθήκες πίεσης και θερμο- κότητας κατά την διάρκεια της δοκιμής. Η τιμή αναφοράς της υγρα- σίας είναι 0,00629 Kg νερού/Kg ξηρού αέρα.

Έτσι, EI διορθωμένη = Κ_{ΕΤ} μετρούμενη, όπου γενικευμένη έκφραση του Κ είναι :

$$K = (P_{\text{Bref}}/P_a)^a \times (FAR_{\text{ref}} \times FAR_B)^b \times \exp(|T_{\text{Bref}} - T_B|/C) \times \exp(d|h - 0.00629|)$$

- v_{H_2} Μετρούμενη πίεση εισόδου θάλαμου καύσης.
- v_B Μετρούμενη θερμοκρασία εισόδου θαλάμου καύσης.
- c/P_B Λόγος καυσίμου/αέρα στο θάλαμο καύσης.
- h Υψόμετρο ήττα περιβάλλοντος.
- P_{ref} Πίεση στη στάθμη θάλασσας στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA).
- T_{ref} Θερμοκρασία στη στάθμη της θάλασσας στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA).
- P_{Bref} Πίεση στην είσοδο του θαλάμου καύσης του κινητήρα που δοκιμάζεται (ή του κινητήρα αναφοράς, εάν τα δεδομένα πρόκειται να διαρθρωθούν προς τον κινητήρα αναφοράς). Η πίεση αυτή σχετίζεται με τη T_B κάτω από τις συνθήκες στη στάθμη θάλασσας στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA).
- T_{Bref} Θερμοκρασία στην είσοδο του θαλάμου καύσης κάτω από τις συνθήκες στη στάθμη θάλασσας στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) του κινητήρα που δοκιμάζεται (ή του κινητήρα αναφοράς, εάν τα δεδομένα πρόκειται να διαρθρωθούν προς τον κινητήρα αναφοράς). Η θερμοκρασία αυτή είναι η θερμοκρασία που σχετίζεται με κάθε στάθμη ισχύος που καθορίζεται σε κάθε λειτουργία.
- FAR_{ref} Λόγος καυσίμου/αέρα στο θάλαμο καύσης κάτω από συνθήκες στη στάθμη θάλασσας της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA) για τον κινητήρα που δοκιμάζεται (ή του κινητήρα αναφοράς, εάν τα δεδομένα πρόκειται να διαρθρωθούν προς τον κινητήρα αναφοράς).
- a, b, c, d. Ειδικές σταθερές, που δυνατόν να μεταβάλλονται για κάθε ρυπαρή και για κάθε τύπο κινητήρα.
- Οι παράμετροι της εισόδου του θαλάμου καύσης πρέπει κατά προτίμηση να μετρώνται, στην αντίθετη περίπτωση δυνατόν να υπολογίζονται από τις συνθήκες περιβάλλοντος με το κατάλληλο τυπολόγιο.
- e) Με τη χρησιμοποίηση της προτεινόμενης τεχνικής της καμπύλης προσομοίωσης για την σχέση των δεικτών εκπομπής προς την θερμοκρασία της εισόδου του θαλάμου καύσης, ενεργά περιορίζεται ο εκθετικός όρος $(T_{Bref} - T_B)/C$ από τη γενικευμένη εξίσωση και για τις περισσότερες περιπτώσεις ο όρος (FAR_{ref}/FAR_B) θεωρείται ίσος προς τη μονάδα.
- Προσδιορίστηκε από δοκιμές ότι ο λόγος (P_{Bref}/P_B) και ο σχετικός όρος υγρασίας είναι αρκετά κοντά στη μονάδα α για τους δείκτες εκπομπής του CO και HC και μπορούν να απαληθούν από την παραπάνω σχέση, που περιγράφεται στην παράγραφο 1η του άρθρου αυτού, επομένως:
- $EI(CO)$ διορθωμένη = EI που βγήκε από την καμπύλη $EI(CO)$ προς T_B
- $EI(HC)$ διορθωμένη = EI που βγήκε από την καμπύλη $EI(HC)$ προς T_B
- $EI(NOx)$ διορθωμένη = EI που υπολογίστηκε από τη καμπύλη
- $EI(NOx) (P_{Bref}/P_B)^{0.5} \exp(19|h - 0.00629|)$ προς T_B
- Κάθε άλλη μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεση των διαρθρώσεων των δεικτών εκπομπής, CO, HC και NOx εγκρίνεται από τη πιστοποιούσα αρχή.
2. Οι συναρτήσεις των παραμέτρων ελέγχου (D_p , F_w , π) περιγράφονται στη συνέχεια:
- a) Όπου αναφέρονται οι συναρτήσεις D_p , F_w , π έχουν την ακόλουθη έννοια:
- D_p Η μέση κάθε αερίου ρυθμού που εισάγεται κατά τη διάρκεια του κύκλου αναφοράς των εκπομπών της απογείωσης και προσγείωσης.
- F_w Η μέγιστη ισχύς που διατίθεται στην απογείωση σύμφωνα με τη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) των στατικών συνθηκών στάθμης θάλασσας, χωρίς τη χρησιμοποίηση ψεκασμού νερού, όπως εγκρίνεται από την πιστοποιούσα αρχή.
- π Ο λόγος της μέσης ολικής πίεσης στο τελευταίο επίπεδο εκφόρτισης του συμπιεστή προς τη μέση ολική πίεση στο επίπεδο εισόδου

του συμπιεστή, όταν ο κινητήρας αναπτύσσει ισχύ απογείωσης που υπολογίζεται στις στατικές συνθήκες στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη της θάλασσας.

- β) Οι δείκτες εκπομπής (EI) για κάθε ρύπο διορθωμένοι για πίεση και υγρασία (όπου κρίνεται απαραίτητο) προς τις ατμοσφαιρικές συνθήκες αναφοράς του περιβάλλοντος, όπως δείχνεται στην παράγραφο 1γ του άρθρου αυτού και εάν είναι αναγκαίο και προς τον κινητήρα αναφοράς, λαμβάνονται για την απαιτούμενη λειτουργία του κινητήρα ήτοι, εδάρους, προσγείωσης, αναρρίχησης και απογείωσης σε καθένα από τις ισοδύναμες διορθωμένες συνθήκες ισχύος. Ένα ελάχιστο τριών σημείων δοκιμής απαιτείται για τον ορισμό της λειτουργίας εδάρους. Οι ακόλουθες σχέσεις προσδιορίζονται για κάθε ρύπο:
- αα) μεταξύ EI και T_B ,
- ββ) μεταξύ W_f (ρυθμός ροής της μάζας καυσίμου του κινητήρα) και του T_B ,

- γγ) μεταξύ F_n (διορθωμένη στη συνθήκη της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA) στη στάθμη θάλασσας) και του T_B (διορθωμένη στις ίδιες συνθήκες Δ.Π.Α. (ISA) στη στάθμη θάλασσας).

Τα πιο πάνω δείχνονται στο σχέδιο 6.

Εάν ο κινητήρας που δοκιμάζεται δεν είναι ο "κινητήρας αναφοράς", τα δεδομένα διορθώνονται προς τις συνθήκες του κινητήρα "αναφοράς" χρησιμοποιώντας τις σχέσεις ββ και γγ της παραγράφου αυτής, που λαμβάνονται από τον κινητήρα αναφοράς.

Κινητήρας αναφοράς ορίζεται ο κινητήρας που συσσωρεύει με τον κινητήρα που πρόκειται να υποστεί τον έλεγχο πιστοποίησης. Ο κινητήρας αναφοράς γίνεται αποδεκτός από την πιστοποιούσα αρχή αν αντιπροσωπευτικός του τύπου του κινητήρα που υφίσταται τον έλεγχο πιστοποίησης.

Ο κατασκευαστής επίσης παρέχει στην πιστοποιούσα αρχή όλα τα αναγκαία στοιχεία επιδόσεων του κινητήρα για την υλοποίηση των σχέσεων αυτών και για τις συνθήκες περιβάλλοντος στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) στη στάθμη θάλασσας.

δδ) τη μέγιστη υπολογιζόμενη ισχύ (F_w)

εε) το λόγο πίεσης του κινητήρα στη μέγιστη υπολογιζόμενη ισχύ.

Τα πιο πάνω δείχνονται στο σχέδιο 6.

- γ) Ο υπολογισμός των EI για κάθε ρύπο σε κάθε απαιτούμενη λειτουργία του κινητήρα, διορθωμένος στις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος, συμπεριλαμβάνει με την ακόλουθη γενική διαδικασία:

- αα) Σε κάθε είδος λειτουργίας, η συνθήκη ισχύος F_n της Διεθνούς Πρότυπης Ατμόσφαιρας (ISA), προσδιορίζει την ισοδύναμη θερμοκρασία της εισόδου του θαλάμου καύσης (T_B). (Σχέδιο 6).
- ββ) Από τη χαρακτηριστική EI/T_B (Σχέδιο 6) υπολογίζεται η τιμή EI_n , που αντιστοιχεί στο T_B .
- γγ) Από τη χαρακτηριστική W_f/T_B (Σχέδιο 6) προσδιορίζεται η τιμή W_f που αντιστοιχεί στο T_B .
- δδ) Σημειώνεται η μέγιστη υπολογιζόμενη ισχύς στη Διεθνή Πρότυπη Ατμόσφαιρα (ISA) και οι τιμές του λόγου της πίεσης. Δηλαδή η F_w και η π αντιστοιχούν (Σχέδιο 6).
- εε) Υπολογίζεται για κάθε ρύπο $D_p = \Sigma(EI_n) (W_f) (\pi)$, όπου

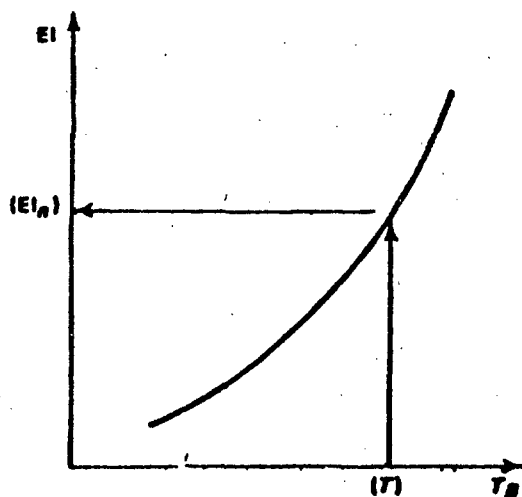
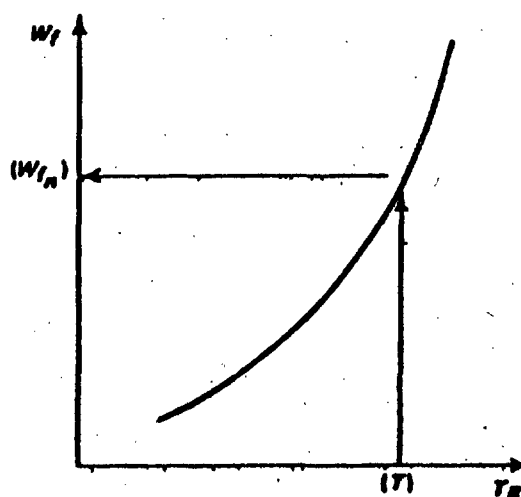
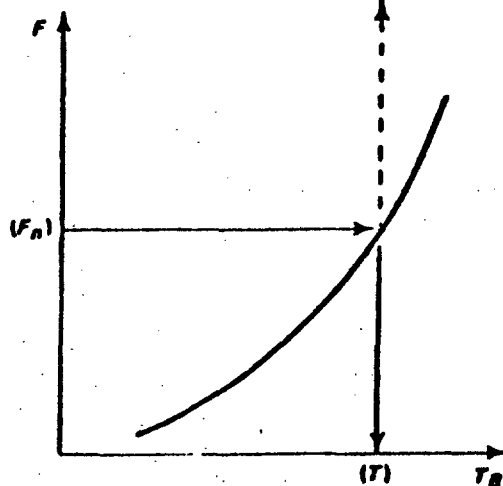
t ο χρόνος στη λειτουργία απογείωσης-προσγείωσης (πρώτα λεπτά)

W_{fn} ο ρυθμός ροής της μάζας καυσίμου (kg/min)

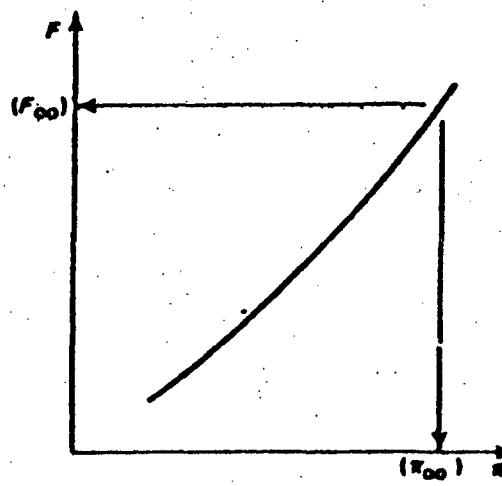
Σ είναι το άθροισμα για την ομάδα των λειτουργιών που αποτελούν το ρυθμιζόμενο κύκλο απογείωσης - προσγείωσης.

- δ) Αν και η μεθοδολογία που περιγράφεται πιο πάνω είναι η μέθοδος που συνιστάται, η πιστοποιούσα αρχή μπορεί να δεχθεί ισοδύναμες μαθηματικές διαδικασίες, οι οποίες χρησιμοποιούν μαθηματικές εκφράσεις των καμπυλών που απεικονίζονται στο σχέδιο, εάν οι εκφράσεις προέρχονται από τη χρησιμοποίηση μιας αποδεκτής καμπύλης προσομοίωσης.

3. Στις περιπτώσεις όπου η διαμόρφωση του κινητήρα ή αν υφίστανται δικαιολογημένες συνθήκες που εμποδίζουν τη χρήση αυτής της διαδικασίας, η πιστοποιούσα αρχή, μετά τη λήψη ικανοποιητικών τεχνικών αποδεικτικών στοιχείων για ισοδύναμα αποτελέσματα που λήφθηκαν με μία εναλλακτική διαδικασία, δύναται να εγκρίνει την εναλλακτική διαδικασία.

α) $EI \propto T_B$ β) $W_f \propto T_B$ γ) $F \propto T_B$

ΙΣΚ ΣΤΑΘ Η ΘΑΛΑΣΣΑΣ

δ) $F \propto \pi$

ΙΣΑ ΣΤΑΘΜΗ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

EI = ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ
 T_B = ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΘΑΛΑΜΟΥ ΚΑΥΣΗΣ
 W_f = ΡΥΘΜΟΣ ΡΟΗΣ ΜΑΖΑΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ
 F = ΩΣΤΙΚΗ ΙΣΧΥ ΚΙΝΗΤΗΡΑ
 π = ΛΟΓΟΣ ΠΙΕΣΗΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ

ΣΧΕΔΙΟ (C) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Αρθρο 33

Προδιαγραφές συσκευής ανάλυσης HC
(Specification for HC analyser)

- Η συσκευή που χρησιμοποιείται είναι κατασκευής τέτοιας, ώστε να διατηρεί μία θερμοκρασία στον ανιχνευτή και στα εξαρτήματα που κρατούν το δείγμα το οποίο βρίσκεται στην περιοχή, 165°C με μια σταθερότητα $\pm 12^{\circ}\text{C}$.
- Με την απόκριση του ανιχνευτού αριστοποιημένη και με τη συσκευή σταθεροποιημένη, τα ακόλουθα αποτελούν τα κριτήρια τεχνικά χαρακτηριστικά.
 - Ολική περιοχή : 0 έως 5000 rpmC σε καμπύλες περιοχές.
 - Διαχωρισμός : Καλλίτερος από 0,5% πλήρους κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή $\pm 0,5$ rpmC, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
 - Επαναληψιμότητα : Καλλίτερη από $\pm 1\%$ πλήρους κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή $\pm 0,5$ rpmC οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
 - Σταθερότητα : Καλλίτερη από $\pm 2\%$ πλήρους κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή $\pm 1,0$ rpmC.

οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.

- Αλλοίωση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ πλήρους κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή $\pm 0,5$ rpmC, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.
- Θόρυβος : 0,5 Hz και μεγαλύτερος, λιγότερος όμως από $\pm 1\%$ πλήρους κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή $\pm 0,5$ rpmC, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.
- Χρόνος απόκρισης : Δεν υπερβαίνει τα 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο του δείγματος στο σύστημα ανάλυσης, για την επιτυχία του 90% της τελικής ανάγνωσης.
- Γραμμοτικότητα : Η απόκριση με προπένιο στον αέρα είναι γραμμική για κάθε περιοχή μέσα στο $\pm 2\%$ πλήρους κλίμακας, αλλιώς χρησιμοποιείται διόρθωση βαθμονόμησης.

3. Κατά τη διάρκεια της μέτρησης θανατών να επιβεβαιώνεται την ακρίβεια της μέτρησης οι ακόλουθες επιδόσεις :

α) Επίδραση οξυγόνου, με την οποία διάφορες αναλογίες οξυγόνου που παρουσιάζονται στο δείγμα, δίδουν διάφορες ενδείξεις συγκέντρωσης υδρογονάνθρακα για σταθερή πραγματική συγκέντρωση υδρογονάνθρακα.

β) Σχετική απόκριση υδρογονάνθρακα, με την οποία υπάρχει μια διαφορετική απόκριση στο ίδιο δείγμα συγκέντρωσης υδρογονάνθρακα, που εκφράζεται σαν ισοδύναμο ppmC, εξαρτώμενο από την τάξη ή το μέγεθος των τάξεων των ενώσεων υδρογονάνθρακα.

Το μέγεθος των επιδόσεων που σημειώνονται πιο πάνω, προσδιορίζεται, όπως αναφέρεται στη συνέχεια και περιγράφεται ανάλογα.

Απόκριση οξυγόνου : Μέτρηση της απόκρισης με δύο μίγματα προπανίου, κατά προσέγγιση 500 ppmC γνωστής συγκέντρωσης με σχετική ακρίβεια $\pm 1\%$ όπως στη συνέχεια :

Προπάνιο σε $10 \pm 1\%$ O_2 , ισορροπημένο N_2

Προπάνιο σε $21 \pm 1\%$ O_2 , ισορροπημένο N_2

Εάν R1 και R2 είναι οι αντίστοιχες ομαλοποιημένες αποκρίσεις τότε η διαφορά (R1 - R2) είναι μικρότερη από 3% του R1.

Διαφοροποιημένη απόκριση υδρογονάνθρακα : Μέτρηση της απόκρισης με τέσσερα μίγματα διαφόρων υδρογονανθράκων στον αέρα, σε συγκεντρώσεις κατά προσέγγιση 500 ppmC, γνωστή με σχετική ακρίβεια $\pm 1\%$ όπως στη συνέχεια :

Προπάνιο σε μηδέν αέρα

Προπυλένιο σε μηδέν αέρα

Τολουένιο σε μηδέν αέρα

η - εξάνιο σε μηδέν αέρα

Εάν Ra, Rb, Rc και Rd είναι, αντίστοιχα, οι ομαλοποιημένες αποκρίσεις (με αναφορά στο προπάνιο) τότε :

(Ra-Rb), (Ra-Rc) και (Ra-Rd) είναι κάθε μια μικρότερη από 5% του Ra.

4. Η οριστοποίηση της απόκρισης του ανιχνευτού και η ευθυγράμμιση περιγράφονται στη συνέχεια :

α) Οι οδηγίες του κατασκευαστή για τις αρχικές διαδικασίες λειτουργίας και βοηθητικές υπηρεσίες και προδοσίες που απαιτούνται, εφαρμόζονται και επιτρέπεται στη συσκευή η σταθεροποίηση της. Όλες οι θέσεις ρυθμίσεων συνεπώς είναι περιοδικός έλεγχος του μηδενός και διαρρύσεις εάν είναι αναγκαίο. Χρησιμοποιώντας σαν δείγμα ένα μίγμα κατά προσέγγιση 500 ppmC προπανίου σε αέρα, προσδιορίζεται η χαρακτηριστική απόκριση για μεταβολές κατ'αρχήν στη ροή καυσίμου και στη συνέχεια, κοντά στην άριστη ροή αέρα για μεταβολές σε αραιωμένη ροή αέρα, με σκοπό την επιλογή του άριστου. Οι απολαβές οξυγόνου και διαμορφωμένου υδρογονάνθρακα υπολογίζονται όπως περιγράφεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

β) Η γραμμικότητα κάθε περιοχής του αναλυτού ελέγχεται με την εφαρμογή προπανίου σε δείγματα αέρα σε συγκεντρώσεις κατά προσέγγιση 30, 60 και 90 τοις εκατό πλήρους κλίμακας. Η απόκριση μέγιστης απόκρισης σε κάθε ένα από αυτά τα σημεία στην ευθεία ελαχίστων τετραγώνων (προσαρμοσμένη τα σημεία και το μηδέν) δεν υπερβαίνει το $\pm 2\%$ της τιμής πλήρους κλίμακας. Εάν συμβαίνει το πιο πάνω υπολογίζεται μια καμπύλη, βαθμολόγησης για λειτουργική χρήση.

Άρθρο 34

Προδιαγραφές για τους αναλυτές CO και CO₂
(Specification for CO and CO₂ analysers)

1. Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης της συσκευής ανάλυσης του CO έχουν ως εξής :

- α) Ολική περιοχή : 0 έως 2500 ppm σε κατάλληλες περιοχές.
- β) Διαχωριστικότητα : Καλύτερος από 0.5% ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή 1 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- γ) Επαναληψιμότητα : Καλύτερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 2 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- δ) Σταθερότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 2 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- ε) Ολίσθηση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 2 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- στ) Θόρυβος : 0.5 Hz και μεγαλύτερος, μικρότερος όμως από

$\pm 1\%$ ολόκληρης κλίμακας της περιοχής που χρησιμοποιείται ή ± 1 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.

ζ) Επιδόσεις :

Περιορίζονται όσον αφορά τις συγκεντρώσεις που αναφέρονται στη συνέχεια :

1. μικρότερη από 500 ppmC της συγκέντρωσης αιθυλενίου,
2. μικρότερη από 2 ppmC της συγκέντρωσης CO₂,
3. μικρότερη από 2 ppmC της συγκέντρωσης ατμών νερού.

Εάν τα όρια της αλληλεπίδρασης για CO₂ και/ή ατμών νερού δεν επιτυγχάνονται, προσδιορίζονται κατάλληλοι συντελεστές διόρθωσης, οι οποίοι αναφέρονται και εφαρμόζονται.

Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης της συσκευής ανάλυσης του CO₂ είναι οι εξής :

α) Ολική περιοχή : 0 έως 5% σε κατάλληλες περιοχές.

β) Διαχωριστικότητα : Καλύτερη από 0.5% ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή 100 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.

γ) Επαναληψιμότητα : Καλύτερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 100 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.

δ) Σταθερότητα : Καλύτερη από $\pm 2\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 100 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.

ε) Ολίσθηση μηδενός : Μικρότερη από 1% ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 100 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.

στ) Θόρυβος : 0.5 Hz ή μεγαλύτερος, μικρότερος από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 100 ppm, οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη.

3. Οι βασικές προδιαγραφές της απόδοσης των αναλυτών CO, CO₂ είναι οι εξής :

α) Χρόνος απόκρισης : Δεν υπερβαίνει τα 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο του δείγματος στο σύστημα ανάλυσης, μέχρι την κατά 90% επιτυχή τελική ανάγνωση.

β) Θερμοκρασία δείγματος : Ομαλή λειτουργία διατηρείται για την ανάλυση του δείγματος η "υγρή" του κατάσταση. Αυτό απαιτεί, όπως οι κυλίνδρους δείγματος και όλα τα τμήματα της συσκευής που έρχονται σε επαφή με το δείγμα στο υποσύστημα του, διατηρούνται σε μία θερμοκρασία όχι μικρότερη από 50°C με μια σταθερότητα $\pm 2^\circ$ C. Η επιλογή της μέτρησης του CO και CO₂ με βάση την Ήρα μέθοδο, με κατάλληλη, υδατοαγία, επιτρέπεται. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται η χρησιμοποίηση αδερμών αναλυτών και τα όρια επίδρασης για τους ατμούς νερού παύουν να ισχύουν. Απαιτείται έτσι διόρθωση για την είσοδο ατμών νερού και νερού στο σύστημα καύσης.

Άρθρο 35

Προδιαγραφές για τον αναλυτή NOx
(Specification for NOx analyser)

1. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5 του κεφαλαίου ΕΤ η μέτρηση της συγκέντρωσης των οξειδίων του αζώτου εκτελείται με τη φωτοχημική τεχνική, κατά την οποία μετρείται η εκπαισμένη αντιβολίδα από την αντίδραση του NO με το O₃. Η μέθοδος δεν είναι ευαίσθητη στο NO₂ και επομένως το δείγμα περνά μετά από τον μετατροπέα, στον οποίο το NO₂ μετατρέπεται σε NO πριν από την εκτέλεση της μέτρησης του ολικού NOx. Καταγράφονται οι συγκεντρώσεις της αρχικής συγκέντρωσης του NO και του ολικού NOx. Από τη διαφορά, επιτυγχάνεται η μέτρηση της συγκέντρωσης NO₂.
2. Η χρησιμοποιούμενη συσκευή συμπληρώνεται με όλα τα αναγκαία εξαρτήματα για τον έλεγχο της ροής, όπως οι ρυθμιτές, οι βαλβίδες, οι μετρητές ροής και τα λουπιά. Υλικά τα οποία έρχονται σε επαφή με το αέριο δείγμα, περιορίζονται σ'αυτά τα οποία ανυψώνονται στην προσβολή από τα οξειδία του αζώτου, όπως ανοξείδωτος χάλυβας, γυαλί και άλλα. Η θερμοκρασία του δείγματος διατηρείται παντού σε τιμές, που σε συνάρτηση με τις τοπικές πιέσεις, αποφεύγουν την συμπύκνωση νερού.

3. Οι βασικές προδιαγραφές της επίδοσης της συσκευής καθορίζονται, με τη συνεισφορά να λειτουργεί σε θερμοκρασία περιβάλλοντος σταθερή κατά 2°C , όπως στη συνέχεια :

- α) Ολική περιοχή : 0 έως 1000 ppm σε κατάλληλες περιοχές.
- β) Διακρισιμότητα : Καλλίτερη από 0 - 5% ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται, ή 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- γ) Επαναληψιμότητα : Καλλίτερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- δ) Σταθερότητα : Καλλίτερη από $\pm 2\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 1 ppm οποιαδήποτε είναι η μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- ε) Ολίσθηση μηδενός : Μικρότερη από $\pm 1\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 1 ppm οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη σε περίοδο 2 ωρών.
- στ) Θόρυβος : 0,5 Hz και μεγαλύτερος, μικρότερος από $\pm 1,0\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 1 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη, σε περίοδο 2 ωρών.
- ζ) Ψυδραση : Η απαγόρευση για δείγματα που περιέχουν CO_2 και ατμούς νερού, περιγράφεται σε :
- Μικρότερη από 0,05 επί τους εκατό ένδειξης/επί τους εκατό συγκέντρωσης CO_2 .
- Μικρότερη από 0,1 επί τους εκατό ένδειξης/επί τους εκατό συγκέντρωσης ατμών νερού.
Εάν ο περιορισμός επίδρασης για το CO_2 και/ή για τους ατμούς νερού δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί, προσδιορίζονται κατάλληλοι συντελεστές, οι οποίοι αναφέρονται και εφαρμόζονται.
- η) Χρόνος απόκρισης : Δεν υπερβαίνει τα 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο του δείγματος στο σύστημα ανάλυσης μέχρι την επίτευξη του 90% της τελικής ένδειξης.
- θ) Γραμμικότητα : Καλλίτερη από $\pm 2\%$ ολόκληρης της κλίμακας στην περιοχή που χρησιμοποιείται ή ± 2 ppm, οποιαδήποτε είναι μεγαλύτερη.
- ι) Μετατροπές : Ο σχεδιασμός και η λειτουργία είναι τέτοιοι, ώστε να ελαττώνεται η παρουσία του NO_2 στο δείγμα σε NO . Ο μετατροπείς δεν επηρεάζει το αρχικό NO στο δείγμα.

Η απόδοση του μετατροπείς δεν είναι μικρότερη από 90% της πλήρους απόδοσής του. Η τιμή αυτή απόδοσης χρησιμοποιείται στη διόρθωση της τιμής του δείγματος NO_2 , που μετρήθηκε προς αυτό, το οποίο θα είχε ληφθεί, εάν η απόδοση δεν ήταν 100%.

Άρθρο 36

Αέρια βαθμονόμησης και δοκιμής
(Calibration and test gases)

1. Τα αέρια βαθμονόμησης CO και CO_2 αναμιγνύονται ανά ή σαν διττό μίγμα συστατικών.

Μίγματα τριών συστατικών ήτοι CO , CO_2 και προπένου σε μηδέν αέρα χρησιμοποιούνται, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η σταθερότητα του μίγματος.

Αέρια μηδενισμού, όπως καθορίζονται για τον αναλυτή HC , είναι με μηδέν αέρα (το οποίο περιέχει "τεχνικό" αέρα με 20 ή 22% O_2 αναμιγμένο με N_2). Στους υπόλοιπους από τους αναλυτές χρησιμοποιείται σαν αέριο μηδενισμού, άζωτο μηδενισμού.

Αναδοχές στα δύο είδη αερίων μηδενισμού περιλαμβάνονται στη μικρότερη από τις ακόλουθες συγκεντρώσεις.

1 ppm C
1 ppm CO
100 ppm CO_2
1 NOx

Η αίτηση πιστοποίησης εξασφαλίζει ότι, τα αέρια βαθμονόμησης που προέρχονται από το εμπόριο, πληρούν, αυτές τις προδιαγραφές, ή έτοιμοι καθορίζονται από τον προμηθευτή.

2. Ο πίνακας που ακολουθεί περιέχει τα αέρια που καλύπτουν την περιοχή και τις διαδικασίες βαθμονόμησης, όπως περιγράφονται στο παρόν Σ.Ε.Δ.

Αναλυτής	Αέριο	Ακρίβεια
HC	Προπάνιο σε $10 \pm 1\%$ O_2 με ισορροπημένο N_2	$\pm 1\%$
HC	Προπάνιο σε $21 \pm 1\%$ O_2 με ισορροπημένο N_2	$\pm 1\%$
HC	Προπυλένιο σε μηδέν αέρα	$\pm 1\%$
HC	Τολουένιο σε μηδέν αέρα	$\pm 1\%$
HC	ν εφάνιο σε μηδέν αέρα	$\pm 1\%$
HC	Προπάνιο σε μηδέν αέρα	$\pm 2\%$ ή $\pm 0,05$ ppm
CO	CO σε N_2	$\pm 2\%$ ή ± 2 ppm
CO_2	CO_2 σε N_2	$\pm 2\%$ ή ± 100 ppm
NOx	NO σε N_2	$\pm 2\%$ ή ± 1 ppm

Άρθρο 37

Ο υπολογισμός των παραμέτρων εκπομπής - βασικές διορθώσεις των μετρήσεων και η εναλλακτική αριθμητική μέθοδος
(The calculation of the emissions parameters - Basic measurement corrections and alternative numerical method)

1. Όπου στη συνέχεια αναφέρονται οι πιο κάτω συμβολισμοί έχουν την έννοια:

- AFR : Ο λόγος αέρα/καυσίμου, ο λόγος του ρυθμού ροής της μάζας ξηρού αέρα προς αυτόν του καυσίμου.
- EI : Δείκτης εκπομπής, $10^3 \times$ ρυθμός ροής της μάζας των αερίων προϊόντων στα καυσαέρια ανά μονάδα ρυθμού ροής της μάζας του καυσίμου.
- K : Ο λόγος της συγκέντρωσης που μετρήθηκε υγρή προς αυτή που μετρήθηκε ξερή, (μετά τη ψυχρή παγίδα).
- L, L' : Συντελεστής αλληλεπίδρασης αναλυτού για αλληλεπίδραση CO_2 .
- M, M' : Συντελεστής αλληλεπίδρασης αναλυτού για αλληλεπίδραση H_2O .
- M_{air} : Μοριακό βάρος ξηρού αέρα = 28,966 g ή, όπου είναι απαραίτητο = $(32R + 28,1564S + 44,011T)$ g
- M_{CO} : Μοριακή μάζα του CO = 28,011 g
- M_{HC} : Μοριακή μάζα εξερχομένου HC, που λαμβάνεται σαν CH_4 = 16,043g
- M_{NO_2} : Μοριακή μάζα του NO_2 = 46,008 g
- M_C : Ατομική μάζα του άνθρακα = 12,001 g
- M_H : Ατομική μάζα του υδρογόνου = 1,008 g
- P_1 : Αριθμός μορίων του CO_2 στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_2 : Αριθμός μορίων του N_2 στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_3 : Αριθμός μορίων του O_2 στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_4 : Αριθμός μορίων του H_2O στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_5 : Αριθμός μορίων του CO στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_6 : Αριθμός μορίων του C_2H_4 στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_7 : Αριθμός μορίων του NO_2 στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.
- P_8 : Αριθμός μορίων του NO στο δείγμα καυσαερίων ανά μέρος καυσίμου.

$$R_T = P_1 + P_2 + P_3 + P_4 + P_5 + P_6 + P_7 + P_8$$

R : Συγκέντρωση O_2 σε ξηρό αέρα, ογκομετρικά = 0.2095 σε κανονικές συνθήκες.

S : Συγκέντρωση του N_2 και σπινίων αερίων σε ξηρό αέρα, ογκομετρικά = 0.7902 σε κανονικές συνθήκες.

T : Συγκέντρωση του CO_2 σε ξηρό αέρα, ογκομετρικά = 0.0003 σε κανονικές συνθήκες.

Po : Αριθμός μορίων αέρα ανά μόριο καυσίμου στο αρχικό μέγιστο αέρα/καυσίμου.

Z : Σύμβολο που χρησιμοποιήθηκε και ορίστηκε στο κεφάλαιο 32 άρθρο 20

$$[CO_2], [CO], [HC], [NO], [NO_2], [NOx]$$

Μέση συγκέντρωση αντιστοιχεί του CO_2 , CO, HC, NO, NO_2 , NOx, στο δείγμα καυσαερίων, vol/vol.

$[NOx]_c$: Μέση συγκέντρωση του NOx στο δείγμα καυσαερίων μετά τη διέλευση μέσα από τον NO_2/NO μετατροπέα, vol/vol.

$$[NO_2]_{\text{μέση}} = \frac{([NOx]_c - [NO])}{n}$$

$[]_a$: Μέση συγκέντρωση στο δείγμα καυσαερίων μετά τη ψυχροπαγίδα, vol/vol.

$[]_m$: Μέτρηση της μέσης συγκέντρωσης, που δίδεται πριν από την εισροή της διόξωσης της συσκευής, vol/vol.

h : Υγρασία του περιβάλλοντος αέρα, vol νερού/vol ξηρού αέρα.

h_d : Υγρασία του δείγματος καυσαερίων που αφήνει την "Επτανήρα" ή την "ψυχροπαγίδα", vol νερού/vol ξηρού αέρα.

m : Αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του καυσίμου.

n : Αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του καυσίμου.

x : Αριθμός ατόμων C στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του εφερχομένου HC.

y : Αριθμός ατόμων H στο χαρακτηριστικό γραμμομόριο του εφερχομένου HC.

η : Απόδοση του μετατροπέα NO_2/NO .

2. Οι βαρικοί υπολογισμοί του δείκτη εκπομπής, EI και οι παράμετροι του λόγου/καυσίμου AFR περιγράφονται στη συνέχεια :

α) Υποτίθεται ότι η ισορροπία μεταξύ του αρχικού μέγιστου καυσίμου αέρα και της κατάστασης εκπομπών καυσαερίων δύναται να περιγραφεί από την ακόλουθη εξίσωση.

$$CmHn + Po(R(O_2) + S(N_2) + T(CO_2) + h(H_2O)) =$$

$$P_1(CO_2) + P_2(N_2) + P_3(O_2) + P_4(H_2O) + P_5(CO) + P_6(CxHy) + P_7(NO_2) + P_8(NO)$$

από την οποία οι απαιτούμενες παράμετροι, εφ' όρισμού, εκφράζονται σαν

$$EI(CO) = P_5 \left(\frac{10^3 M_{CO}}{mM_C + nM_H} \right)$$

$$EI(HC) = xP_6 \left(\frac{10^3 M_{HC}}{mM_C + nM_H} \right) \text{ εκφραζόμενο σαν ισοδύναμο μεθανίου}$$

$$EI(NOx) = (P_7 + P_8) \left(\frac{10^3 M_{NO_2}}{mM_C + nM_H} \right) \text{ εκφραζόμενο σαν ισοδύναμο του } NO_2$$

$$AFR = Po \left(\frac{M \text{ αέρα}}{mM_C + nM_H} \right)$$

β) Οι τιμές για τη σύνθεση του υδρογονάνθρακα του καυσίμου (m,n) καθορίζονται από τις προδιαγραφές του καυσίμου ή από ανάλυση. Εάν με αυτό τον τρόπο προσδιορίζεται μόνο ο λόγος n/m, η τιμή m = 12 δίνεται να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς. Τα κλάσματα των μορίων των συστατικών του ξηρού αέρα (R, S, T) λαμβάνονται υπό σφαλές συνθήκες, όπως οι συνιστάμενες ποσότητες τιμές αλλά μπορεί να θεωρηθούν και εναλλακτικές τιμές, υποκείμενες στον περιορισμό $R+S+T = 1$ και στην έγκριση από την πιστοποιούσα αρχή.

γ) Η υγρασία του αέρα περιβάλλοντος, h, είναι το αποτέλεσμα της μέτρησης σε κάθε συνθήκη δοκιμής. Συνιστάται όπως, στην περίπτωση απου-

σίας αντιθέτων αποδεικτικών στοιχείων για τον χαρακτηρισμό του (x,y) του εφερχομένου υδρογονάνθρακα, να θεωρούνται οι τιμές x = 1 και y = 4.

δ) Ο προσδιορισμός των υπολοίπων αγνώστων απαιτεί την επίλυση των εξισώσεων γραμμικών ισοδυνάμων εξισώσεων όπου από την (1) μέχρι και την (4) προέρχονται από τις σχέσεις τις ατομικής διατήρησης και από (5) μέχρι και την (9) παρουσιάζουν τις σχέσεις των αερίων προϊόντων.

$$m + TPo = P_1 + P_5 + xP_6 \quad (1)$$

$$n + 2hPo = 2P_4 + yP_6 \quad (2)$$

$$(2R + 2T + h)Po = 2P_1 + 2P_3 + P_4 + P_5 + 2P_7 + P_8 \quad (3)$$

$$2SPo = 2P_2 + P_7 + P_8 \quad (4)$$

$$[CO_2] P_T = P_1 \quad (5)$$

$$[CO] P_T = P_5 \quad (6)$$

$$[HC] P_T = xP_6 \quad (7)$$

$$[NOx]_c P_T = nP_7 + P_8 \quad (8)$$

$$[NO] P_T = P_8 \quad (9)$$

$$P_T = P_1 + P_2 + P_3 + P_4 + P_5 + P_6 + P_7 + P_8 \quad (10)$$

Οι πιο πάνω εξισώσεις εξισώσεις αληθεύουν για την περίπτωση, όπου όλες οι συγκεντρώσεις που μετρούμενες είναι αληθινές, δηλαδή, δεν υπόκεινται σε επιδράσεις αναμίξεων ή στην ανάκτηση διόξωσης για τη βήραση του δείγματος. Στην πράξη, επιδράσεις ανάμιξης συνήθως παρουσιάζονται σε σημαντικό βαθμό στις μετρήσεις CO , NOx και NO και στην επιλογή της μέτρησης του CO_2 και CO σε ξηρό ή μερικώς ξηρό βόση. Οι αναγκαίες τροποποιήσεις στις σχετικές εξισώσεις περιγράφονται στο (ε) και (στ).

ε) Οι επιδράσεις ανάμιξης προκύπτουν κυρίως από την παρουσία CO_2 και

H_2O στο δείγμα, που μπορεί να επηρεάσει τους αναλυτές CO και NO σε βαρικούς δυναμικούς τρόπους. Ο αναλυτής CO είναι επιρρεπής στην επίθεση οξείδωσης του μηδενός και ο NOx αναλυτής σε αλλαγή της ευαισθησίας και έτσι παρουσιάζονται :

$$[CO] = [CO]_m + L[CO_2] + M[H_2O]$$

$$\text{και } [NOx]_c = [NOx]_{cm} (1 + L'[CO_2] + M'[H_2O])$$

που μετασχηματίζουν τις (6), (8) και (9) στις ακόλουθες εναλλακτικές εξισώσεις, όταν οι επιδράσεις ανάμιξης απαιτούν διόξωση :

$$[CO]_m P_T + LP_1 + MP_4 = P_5 \quad (6A)$$

$$[NOx]_{cm} (P_T + L'P_1 + M'P_4) = nP_7 + P_8 \quad (8A)$$

$$[NO]_{cm} (P_T + L'P_1 + M'P_4) = P_8 \quad (9A)$$

στ) Η επιλογή της μέτρησης των συγκεντρώσεων του CO_2 και CO σε ξηρό ή μερικώς ξηρό δείγμα, δηλαδή, με την υγρασία του δείγματος ελαττωμένη στο h_d , απαιτεί τη χρησιμοποίηση τροποποιημένων εξισώσεων ήτοι :

$$[CO_2]_d (P_T - P_4) (1 + h_d) = P_1 \quad (5A)$$

$$\text{και } [CO_2]_d (P_T - P_4) (1 + h_d) = P_5$$

Εντούτοις, ο αναλυτής CO υπόκειται επίσης στις επιδράσεις ανάμιξης που περιγράφονται στο (ε) και έτσι η πλήρης εναλλακτική εξίσωση μέτρησης της συγκέντρωσης CO γίνεται :

$$[CO]_{dm} (P_T - P_4) (1 + h_d) + LP_1 + M_h P_4 (P_T - P_4) = P_5 \quad (6B)$$

3. Η αναλυτική διατύπωση των πιο πάνω εξισώσεων περιγράφεται στη συνέχεια :

α) Οι εξισώσεις (1) έως και (10) δυνατόν να ελαττωθούν για να δώσουν την αναλυτική διατύπωση των παραμέτρων EI και AFR, που περιγράφονται στο άρθρο 32.

Αυτή η ελάττωση είναι μία διεργασία διαδοχικού περιορισμού των ριζών Po , P_1 μέσω των P_8 , P_T με την παραδοχή ότι όλες οι μετρήσεις της συγκέντρωσης αφορούν το "υγρό" δείγμα και δεν απαιτούν διορθώσεις ανάμιξης ή ποσότητες. Στην πράξη επιλέγεται η εκτέλεση των μετρήσεων της συγκέντρωσης CO_2 και CO με ξηρό ή και με υγρή βόση, επίσης συχνά είναι αναγκαίο να εκτελούνται οι διορθώσεις ανάμιξης. Στις ακόλουθες παραγράφους αναφέρεται το τυπολόγιο που χρησιμοποιείται για τις πιο πάνω διάφορες περιπτώσεις.

- β) Η εξίσωση μετατροπής των μετρήσεων της συγκέντρωσης από την Εερή στην υγρή βάση
 υγρή συγκέντρωση = kx Εερή συγκέντρωση ήτοι

$$[] = k[]_d$$

Η ακόλουθη έκφραση για το k εφαρμόζεται όταν τα CO και CO_2 προσδιορίζονται με βάση την "υγρή" μέθοδο

$$k = \frac{(4 + (n/m)T + (1/n/m)T - 2h)([NO_2] - (2[HC]/x)) + (2 + h)(2 + (n/m)(1 + h_d)([CO_2]_d + [CO]_d)) - (2 + h)([y/x] - (1/n/m)[HC])(1 + h_d) - (1/n/m)T - 2h)(1 - (1 + h_d)[CO]_d)}{}$$

4. Οι μετρήσεις του CO και ή των NOx και NO εάν απαιτείται διαρθρώνονται για ανάμειξη από τις συγκεντρώσεις CO_2 και νερού πριν από τη χρησιμοποίηση των πιο πάνω αναλυτικών εξισώσεων.

Αυτές οι διορθώσεις μπορεί να παρουσιαστούν με τους ακόλουθους τρόπους :

$$[CO] = [CO]_m + L[CO_2] + M[H_2O]$$

$$[CO]_d = [CO]_{md} + L[CO_2]_d + M\left(\frac{h_d}{1 + h_d}\right)$$

$$[NO] = [NO]_m(1 + L'[CO_2] + M'[H_2O])$$

$$n[NO_2] = ([NOx]_{cm} - [NO]_m)(1 + L'[CO_2] + M'[H_2O])$$

5. Η συγκέντρωση νερού στο δείγμα περιγράφεται από την εξίσωση

$$[H_2O] = \frac{(1/n/2m + h)([CO_2] + [CO] + [HC]) - (y/2x)[HC]}{1 + T(Po/m)}$$

$$Po/m = \frac{22 - (n/m)}{4(1 + h - [TZ/2])}$$

$$Z = \frac{2 - [CO] - ([2/x] - [y/2x])[HC] + [NO_2]}{[CO_2] + [CO] + [HC]}$$

Σημειώνεται ότι ο ήθησδιορισμός αυτός είναι μία συνάρτηση των διαφόρων αναγνώσεων συγκεντρώσεων από τις αναλύσεις, οι οποίες δυνατόν να απαιτούν διόρθωση ανάμειξης νερού.

Για μεγαλύτερη ακρίβεια μία επαναληπτική διαδικασία απαιτείται σ' αυτές τις περιπτώσεις με διαδοχικό επανυπολογισμό της συγκέντρωσης του νερού μέχρι να επιτευχθεί η αναγκαία σταθερότητα.

Η χρησιμοποίηση της εναλλακτικής μεθοδολογίας αριθμητικής επίλυσης, που περιγράφεται στην παράγραφο 4, του άρθρου αυτού, αποφεύγει τις πιο πάνω δυσχερείες.

6. Εναλλακτική μεθοδολογία - αριθμητική επίλυση περιγράφεται στη συνέχεια :

- α) Εναλλακτικά στην πιο πάνω αναλυτική διαδικασία, είναι δυνατόν να ληφθούν εφόσον οι δείκτες εκπομπών, ο λόγος καυσίμου/αέρα διαρρυθμίζονται για υγρή συγκέντρωση και τα λοιπά στοιχεία που αναφέρονται στις εξισώσεις (1) έως (10) της παραγράφου 2 περίπτωση 6 του άρθρου αυτού με μια αριθμητική επίλυση αυτών για κάθε ομάδα μετρήσεων, με τη χρησιμοποίηση ψηφιακού υπολογιστή.

- β) Στην ομάδα εξισώσεων (1) έως (10) της παραγράφου 2 περίπτωση 6 του άρθρου αυτού οι μετρήσεις των πραγματικών συγκεντρώσεων αντικαθίστανται με την χρησιμοποίηση οποιασδήποτε από τις εναλλακτικές εξισώσεις (5Α), (6Α) της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού και τις άλλες που έχει επικριθεί για το συγκεκριμένο σύστημα μέτρησης, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη διορθώσεις ανάμειξης και/ή μετρήσεις ξηρού δείγματος.

Άρθρο 39

Προδιαγραφές για πρόσθετα σχόλια
 (Specifications for additional data)

1. Όπως καθορίζεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2, αυτού του κεφαλαίου, εκτός από τις συγκεντρώσεις των συστατικών του δείγματος που μετρήθηκαν, τα ακόλουθα επίσης στοιχεία απαιτούνται :

- α) Θερμοκρασία εισόδου : Η θερμοκρασία που μετρήθηκε σαν η ολική θερμοκρασία σε σημείο, που βρίσκεται σε απόσταση μιας διαμέτρου από το επίπεδο εισόδου του κινητήρα με ακρίβεια $\pm 0,5^\circ C$.
- β) Υγρασία εισόδου Kg νερού/ Kg ξηρού αέρα) : Η υγρασία που μετρήθηκε σε σημείο που απέχει 15m από το επίπεδο εισόδου μπροστά από τον κινητήρα με μία ακρίβεια $\pm 5\%$ της ένδειξης.
- γ) Ατμοσφαιρική πίεση : Η πίεση που μετρήθηκε σε απόσταση μέχρι 1km από τη θέση δοκιμής του κινητήρα και διορθωμένη, όπως είναι απαραίτητο, στο υψόμετρο του βάθρου δοκιμής με μια ακρίβεια $\pm 100Pa$.
- δ) Ροή μάζας καυσίμου : Με άμεση μέτρηση και με ακρίβεια $\pm 2\%$.
- ε) Λόγος H/C καυσίμου : Ορίζεται σαν n/m όπου $cmHn$ είναι η ισοδύναμη υδρογονανθρακική παρουσίαση του καυσίμου που χρησιμοποιήθηκε με αναφορά στην ανάλυση του τύπου του καυσίμου του κινητήρα.
- ζ) Παράμετροι του κινητήρα :
- αα) Ταχύς - Όση : με άμεση μέτρηση και με ακρίβεια $\pm 1\%$ στην ισχύ απογείωσης και $\pm 5\%$ στην ελάχιστη ισχύ που χρησιμοποιήθηκε στη δοκιμή πιστοποίησης με γραμμική μεταβολή μεταξύ αυτών των σημείων.
- ββ) Γωνιακή ταχύτητα : Με άμεση μέτρηση και με ακρίβεια τουλάχιστον $\pm 0,5\%$.
- γγ) Αεραροή αερογεννητήριος : Προσδιορίζεται με ακρίβεια $\pm 2\%$ με αναφορά στη βαθμονόμηση της απόδοσης του κινητήρα.

2. Οι παράμετροι που αναφέρονται στις περιπτώσεις α, β, δ και ζ της παραγράφου 1 προσδιορίζονται σε κάθε δοκιμή των εκπομπών του κινητήρα, ενώ στην περίπτωση γ προσδιορίζεται σε χρονικά διαστήματα όχι μικρότερα από 1 ώρα μέσα στην χρονική εκείνη περίοδο των δοκιμών εκπομπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Άρθρο 39

Διαδικασία συμμόρφωσης του κινητήρα που ελέγχεται με τις εκπομπές αερίων και καπνού του προτύπου κινητήρα
 (Compliance procedure for gaseous emissions and smoke)

1. Οι ακόλουθες γενικές αρχές ακολουθούνται για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις στήθες που καθορίζονται στο παρόν Π.Δ., κεφάλαιο Γ, άρθρα 6, 7.

- α) Επιτρέπεται όταν κατασκευαστή να επιλέξει για τη δοκιμή πιστοποίησης οποιοδήποτε αριθμό κινητήρων, χωρίς να αποκλείεται η χρησιμοποίηση ενός μόνο κινητήρα, εάν το επιθυμεί.
- β) Όλα τα αποτελέσματα που συλλέγονται κατά τη διάρκεια των δοκιμών πιστοποίησης λαμβάνονται υπόψη από την πιστοποιούσα αρχή.
- γ) Συνολικά 3 τουλάχιστον δοκιμές κινητήρων εκτελούνται, έτσι ώστε εάν χρησιμοποιείται ένας μόνο κινητήρας θα δοκιμάζεται τουλάχιστον 3 φορές.
- δ) Εάν ένας κινητήρας δοκιμάζεται αρκετές φορές, η αριθμητική μέση τιμή των δοκιμών θεωρείται η μέση τιμή για αυτό τον κινητήρα. Το αποτέλεσμα πιστοποίησης (X) είναι η μέση των τιμών (Xi) που συλλέγονται για κάθε δοκιμαζόμενο κινητήρα.
- ε) Ο κατασκευαστής παρέχει προς τη πιστοποιούσα αρχή, τις πληροφορίες που καθορίζονται σε αυτό το Π.Δ., κεφάλαιο Γ άρθρα 6 και 7.
- στ) Οι αριθμικοί κινητήρες για δοκιμή έχουν τα χαρακτηριστικά εκπομπής τα οποία είναι αντιπροσωπευτικά του τύπου του κινητήρα για τον οποίο έγινε η αίτηση πιστοποίησης. Για όλα αυτά, τουλάχιστον ένας από τους κινητήρες έχει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του προτύπου τύπου κινητήρα, που παράγεται και έχει όλα τα αντιπροσωπευτικά λειτουργικά και απόδοσης. Ένας από αυτούς του κινητήρες δηλώνεται σαν ο πρότυπος κινητήρας αναφοράς. Οι μέθοδοι για τη διάκριση προς αυτό τον πρότυπο κινητήρα αναφοράς των άλλων κινητήρων έχουν τύχει της έγκρισης της πιστοποιούσας αρχής. Οι μέθοδοι για τη διάκριση των αποτελεσμάτων της δοκιμής από επιδράσεις του περιβάλλοντος είναι εκείνες που περιγράφονται στο άρθρο 20 ή στο άρθρο 34.

Η πιστοποιούσα αρχή απονέμει το πιστοποιητικό συμμόρφωσης εάν οι μέσες τιμές που μετρήθηκαν και διορθώθηκαν (προς τον πρότυπο κινητήρα αναφοράς και τις συνθήκες αναφοράς περιβάλλοντος) για όλους τους κινητήρες που δοκιμάζονται δεν υπερβαίνουν τις καθορισμένες στήθες όταν μετατρέπονται σε μία χαρακτηριστική στήθη με τη χρησιμοποίηση του κατάλληλου συντελεστή, ο οποίος καθορίζεται από τον αριθμό (i) κινητήρων που δοκιμάζονται όπως δείχνεται στον ακόλουθο πίνακα.

Αριθμός κινητήρων
που δοκιμάζονται

CO

HC

NOx

SN

1	0.8147	0.6493	0.8627	0.7769
2	0.8777	0.7685	0.9094	0.8527
3	0.9246	0.8572	0.9441	0.9091
4	0.9347	0.8764	0.9516	0.9213
5	0.9416	0.8894	0.9567	0.9296
6	0.9467	0.8990	0.9605	0.9358
7	0.9506	0.9065	0.9634	0.9405
8	0.9538	0.9126	0.9658	0.9444
9	0.9565	0.9176	0.9677	0.9476
10	0.9587	0.9218	0.9694	0.9502

Περισσότερα από 10

1 - $\frac{0.13059}{\sqrt{1}}$	1 - $\frac{0.24724}{\sqrt{1}}$	1 - $\frac{0.09678}{\sqrt{1}}$	1 - $\frac{0.15736}{\sqrt{1}}$
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

3. Εάν η δοκιμή πιστοποίησης αποτύχει δεν έπεται κατ'αρχήν ότι ο τύπος του κινητήρα δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις αλλά νοείται ότι το περιθώριο συμμόρφωσης που καθορίζεται από την πιστοποιούσα αρχή δεν είναι αρκετά ψηλό, δηλαδή μικρότερο από 90% της πλήρους συμμόρφωσης. Επιτρέπεται, τέλος στον κατασκευαστή να προσκομίσει πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν την συμμόρφωση του τύπου του κινητήρα με τα πρότυπα του προτύπου Π.Δ.

- α) Εάν ο τύπος του κινητήρα αποτύχει σε μια δοκιμή πιστοποίησης, επιτρέπεται η επανάληψη της δοκιμής πιστοποίησης. Εάν όλα τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ο τύπος του κινητήρα δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις πιστοποίησης, επιτρέπεται στον κατασκευαστή να δοκιμάσει οποιοδήποτε αριθμό κινητήρων επιθυμεί.

Τα αποτελέσματα της δοκιμής εφετάζονται μαζί με όλα τα προηγούμενα δεδομένα.

- β) Εάν παρ'όλα αυτά ο κινητήρας δεν συμμορφώνεται, επιτρέπεται στον κατασκευαστή η τροποποίηση αριθμού κινητήρων. Τα αποτελέσματα της δοκιμής που έχουν ήδη εκτελεστεί με τους επιλεγμένους κινητήρες, ενώ ήταν απορριπτικοί ερμηνεύονται και γίνονται επιπλέον δοκιμές έτσι ώστε να υπάρχει ευχέρεια για τρεις τουλάχιστον δοκιμές. Η μέση τιμή αυτών των δοκιμών προσδιορίζεται για κάθε κινητήρα που περιγράφεται στον "η μέση απορριπτικότητα".

- γ) Μετά την τροποποίηση, τουλάχιστον τρεις δοκιμές εκτελούνται με τον τροποποιημένο κινητήρα (ες), η μέση τιμή των οποίων περιγράφεται σαν η "μέση τροποποιημένη" σε κάθε περίπτωση. Η "μέση τροποποιημένη" συγκρίνεται με τη "μέση απορριπτικότητα" για να δώσει την αναλογική βελτίωση, η οποία στη συνέχεια εφαρμόζεται στα προηγούμενα αποτελέσματα δοκιμής για να προσδιοριστεί η επίτευξη της συμμόρφωσης. Πριν από τη δοκιμή του τροποποιημένου κινητήρα, τροποποίηση (εις) πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις πιστότητας.

- δ) Αυτή η διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρις ότου επιτευχθεί η συμμόρφωση ή αποσυνδεθεί η αίτηση πιστοποίησης του τύπου του κινητήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

Άρθρο 40

Περιβαλλοντικές μελέτες

- Οι περιβαλλοντικές μελέτες αποτελούνται από την μελέτη δρόμου και από την μελέτη καυσαερίων. Σ'ότι αφορά τον δρόμο των αεροσκαφών η αντίστοιχη μελέτη εκπονείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 1178/81. Σ'ότι αφορά τα καυσαέρια ο υπολογισμός της ατμοσφαιρικής ρύπανσης εκτελείται βάσει προτύπων συντελεστών αερίων εκπομπών των κινητήρων των αεροσκαφών, όπως αυτοί καθορίζονται στη βιβλιογραφία αναγνωρισμένων διεθνών οργανισμών Πολιτικής Αεροπορίας.
- Στις περιπτώσεις κατασκευής νέου αεροσκαφικού και βελτιώσεως ή επέκτασης υφιστάμενου αεροπλανόσιμου από τις οποίες πιθανόν να προκληθεί αύξηση του ρυθμού οχλήσεων και ατμοσφαιρική ρύπανση από τις αέριας εκπομπές και τη κινεμάτωση των αεροσκαφών στις γεωτονικές κατοικημένες περιοχές, επιβάλλεται υποχρεωτική περιβαλλοντική μελέτη διερεύνησης των επιπτώσεων και εξειδίκευση της προτιμώμενης μορφής επεξεργασίας ή βελτιώσεως των εγκαταστάσεων.
- Στις περιπτώσεις κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων σε αεροδρόμια λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων από τον δρόμο και τα καυσαέρια των αεροσκαφών. Τα μέτρα αυτά αποτελούν την περιβαλλοντική μελέτη, η οποία συνοδεύει υποχρεωτικά τις υπόλοιπες μελέτες που απαιτούνται στην κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων.

4. Τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο αυτό συμπληρώνουν το Κεφ. Δ', άρθρο 11 του Π.Δ. 1178/1981.

Άρθρο 41.

Η ισχύς του διατάγματος αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών αναθέτουμε με τη δημοσίευσή και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 10 Ιουλίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΣ

